

บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษา
ในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

โดย

นางสาวมยุรา วิริยเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย : กรณีศึกษา
ในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

โดย

นางสาวมยุรา วิริยเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา
คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THE ROLES OF THAI PARENTS IN FACILITATING LISTENING AND
SPEAKING SKILLS OF PRESCHOOL ENGLISH LANGUAGE
LEARNERS: A CASE STUDY IN AN INTERNATIONAL
SCHOOL IN THAILAND

BY

MISS MAYURA VIRIYAWET

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN LEARNING SCIENCES AND EDUCATIONAL INNOVATION
FACULTY OF LEARNING SCIENCES AND EDUCATION
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2016
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวมยุรา วิริยเวช

เรื่อง

บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย:
กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วศิณีส อิศรเสนา ณ อยุธยา)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร. วาสนา ศรีปรัชญาอนันต์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ดร. พุทธชาติ อังณะกูร)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชาติ พวงสำลี)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย : กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวมยุรา วิริยเวช
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	วิทยาการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษา วิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. วาสนา ศรีปรัชญาอนันต์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยในบริบทของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นสำคัญ 2 ประเด็นคือ 1) บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย และ 2) บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและการเชิญชวนผู้ปกครองให้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คน จากผู้ปกครองคนไทยของเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์จำนวนทั้งหมด 8 คน โดยลักษณะสำคัญของผู้ปกครองทั้งสามคนนี้เป็นผู้ปกครองของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกบ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลบนฐานของโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) พบว่า

1) บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยมี 3 ประการ ประการที่หนึ่ง คือ ความเชื่อในบทบาทการมีส่วนร่วมของตนเอง ผู้ปกครองชาวไทยเชื่อว่าตนเองมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริมและช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ ประการที่สอง คือ มุมมองของผู้ปกครองต่อ

การเชิญให้เข้ามีส่วนร่วมจากโรงเรียน ครู และเด็ก ผู้ปกครองชาวไทยรู้สึกยินดีที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่โรงเรียนและพร้อมที่จะตอบรับการเชิญให้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งการเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน การเข้าร่วมชมการแสดง และการเป็นวิทยากรสาธิตหรือให้ความรู้และประการที่สาม คือ บริบทในชีวิตที่ผู้ปกครองมองเห็น ทักษะและความรู้ของผู้ปกครองไทยส่งผลต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็ก เวลาและกำลังกายส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองชาวไทยสามารถบริหารเวลาในการทำงานและมีอิสรภาพทางเวลาที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนได้ ความพร้อมทางการเงินทำให้ผู้ปกครองชาวไทยสามารถจัดหากิจกรรมหรือสื่อการเรียนที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษได้หลากหลายได้ตามต้องการ

2) บทบาทของผู้ปกครองคนไทย ในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยมี 2 ส่วน ได้แก่ การมีส่วนร่วมที่โรงเรียน และการมีส่วนร่วมที่บ้าน ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนเพื่อจะส่งเสริมเด็กได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกับที่เด็กเรียนที่โรงเรียน และเป็นโอกาสให้ผู้ปกครองเห็นพัฒนาการของเด็กที่โรงเรียน การมีส่วนร่วมที่บ้านของผู้ปกครอง ประกอบด้วยกิจกรรมที่จัดขึ้นที่บ้านโดยผู้ปกครอง และผู้ปกครองเลือกให้เด็กเข้าร่วมโปรแกรมหลังเลิกเรียนที่จัดโดยโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น เป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจทั้งวิชาการ กีฬา ศิลปะ และวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองเชื่อว่าความสม่ำเสมอในการได้รับประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องผ่านบริบทและประสบการณ์ที่หลากหลายช่วยพัฒนาทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, เด็กปฐมวัย, การส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด

Thesis Title	THE ROLES OF THAI PARENTS IN FACILITATING LISTENING AND SPEAKING SKILLS OF PRESCHOOL ENGLISH LANGUAGE LEARNERS: A CASE STUDY IN AN INTERNATIONAL SCHOOL IN THAILAND
Author	Miss Mayura Viriyawet
Degree	Master of Education
Major Field/Faculty/University	Learning Sciences and Educational Innovation Learning Sciences and Education Thammasat University
Thesis Advisor	Wasana Sriprachya-anunt, Ph.D.
Academic Years	2016

ABSTRACT

This study examines the roles of Thai parents in facilitating listening and speaking skills of preschool English language learners in the context of an international school in Thailand. The purposes of this case study research are to understand: 1) the context that influences parental involvement in facilitating listening and speaking skills of preschool English language learners; and 2) the roles of Thai parents in facilitating listening and speaking skills of preschool English language learners. Data in this research come from two main sources: school documents that promote family activities and school invitations to parents; and in-depth interviews with 3 Thai parents whose children are studying in kindergarten 3 at the Berkeley International School at the time of data collection. The selection criteria of interview participants are Thai parents who 1) organize home activities and after-school programs that promote English language learning; 2) regularly participate in school activities; and 3) use Thai as the primary language to communicate with the child.

Data analysis based on Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler and Hoover-Dempsey's (2005) Model of Parental Involvement Process shows that

1) The first aspect of context that influences parental involvement in facilitating listening and speaking skills of preschool English language learners is parents' beliefs in parental involvement. The three Thai parents believe that they support and facilitate their child's English language learning directly and indirectly. Second, parents' perceptions of invitation from school, teachers and children influence their decisions to become involved in school and after-school activities. Parents are willing to participate in school activities and accept school invitations to be classroom volunteers, watch school performances, and even be guest speakers. Lastly, parents' perceived life context in terms of skills and knowledge, and time and energy affects the amount and forms of parental involvement. These three Thai parents have their own businesses and thus are able to manage their working schedules in order to participate in school activities. Also, their financial status enables them to provide their child with quality activities or resources in order to enhance the child's English listening and speaking skills.

2) Thai parents desire to get involved in both school and home activities. Parents are willing to participate in school activities so that they can facilitate their child's learning in a way that aligns with the school approach. It also gives parents opportunities to observe their child's development. Home involvement consists of parent-initiated activities at home and after-school programs that children choose according to their personal interests. The parents believe that constant English learning experiences through the use of various resources, diverse contexts, and activities improve listening and speaking skills of their child.

Keywords: Parental involvement, Preschool, Facilitating listening and speaking skills

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วศินีส อิศรเสนา ณ อยุธยา ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ดร. วาสนา ศรีปรัชญาอนันต์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน และได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางและหนังสือเพื่อค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ตลอดจนชี้แนะในการหาคำตอบและคอยช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในระหว่างที่ได้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมไปถึงคอยตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งของท่านอาจารย์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเสร็จสมบูรณ์ ไปไม่ได้เลยหากไม่มีอาจารย์คอยให้คำปรึกษาและคอยแนะนำ

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังขอกราบขอบพระคุณ ดร. พุทธชาติ อังณะกูร ที่กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ให้แก่ผู้เขียน ไม่ว่าจะเป็คำแนะนํา การเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมไปถึงกำลังใจที่ท่านอาจารย์คอยให้ตลอดมา ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้กับผู้เขียนเสมอมาตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ผู้เขียนยังขอกราบขอบพระคุณ มิส ลิซ่า จอห์นสัน ผู้บังคับบัญชาของผู้เขียนเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้โอกาสทางการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ผู้เขียนได้ทำงานอยู่ ณ โรงเรียนนานาชาติ เบิร์คลีย์ อีกทั้ง พี่ๆ น้องๆ ในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ กับกำลังใจรวมทั้งความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ ด้วยดีมาตลอด รวมไปถึง ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณณิชาพร สุขเจริญ คุณเบน วงศ์สายสุวรรณ และเพื่อนๆ ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลต่างๆ ให้คำแนะนำปรึกษาและคอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่น้องของผู้เขียน ที่สนับสนุนด้านการเรียนและคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า จนทำให้การเรียนผ่านพ้นไปได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวงให้แก่ ผู้เขียนด้วยดีเสมอมา

นางสาวมยุรา วิริยเวช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 คำถามการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	5
1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง	8
2.1.1 ความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ	8
2.1.2 แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง	9
2.1.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาที่สองโดยเฉพาะการฟังและการพูดในระดับ	12
ปฐมวัย	

	(10)
2.1.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของเด็ก	13
2.1.3.2 การพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย	15
2.2 กลยุทธ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	18
2.2.1 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน	20
2.2.2 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน	22
2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	23
2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	25
2.3.2 สถานะทางสังคมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	31
2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย	34
2.3.3.1 งานวิจัยในประเทศ	34
2.3.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ	35
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	37
3.1 การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย	38
3.2 การกำหนดขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย	39
3.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	41
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.6 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	46
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรม	48

	(11)
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมของ ผู้ปกครอง	50
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	61
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
5.1 บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย	74
5.1.1 แรงจูงใจของผู้ปกครอง	76
5.1.2 มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วม	78
5.1.3 บริบทในชีวิตที่ผู้ปกครองมองตนเอง	80
5.2 บทบาทของผู้ปกครองคนไทยต่อการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษา อังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คเลีย	82
5.2.1 การมีส่วนร่วมที่โรงเรียน	83
5.2.2 การมีส่วนร่วมที่บ้าน	84
5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย	87
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	87
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในอนาคต	88
รายการอ้างอิง	89
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทย	96
ภาคผนวก ข คำถามกึ่งโครงสร้างที่ใช้ในการสัมภาษณ์	100
ภาคผนวก ค ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม	103
ประวัติผู้เขียน	107

สารบัญตาราง

ตารางที่

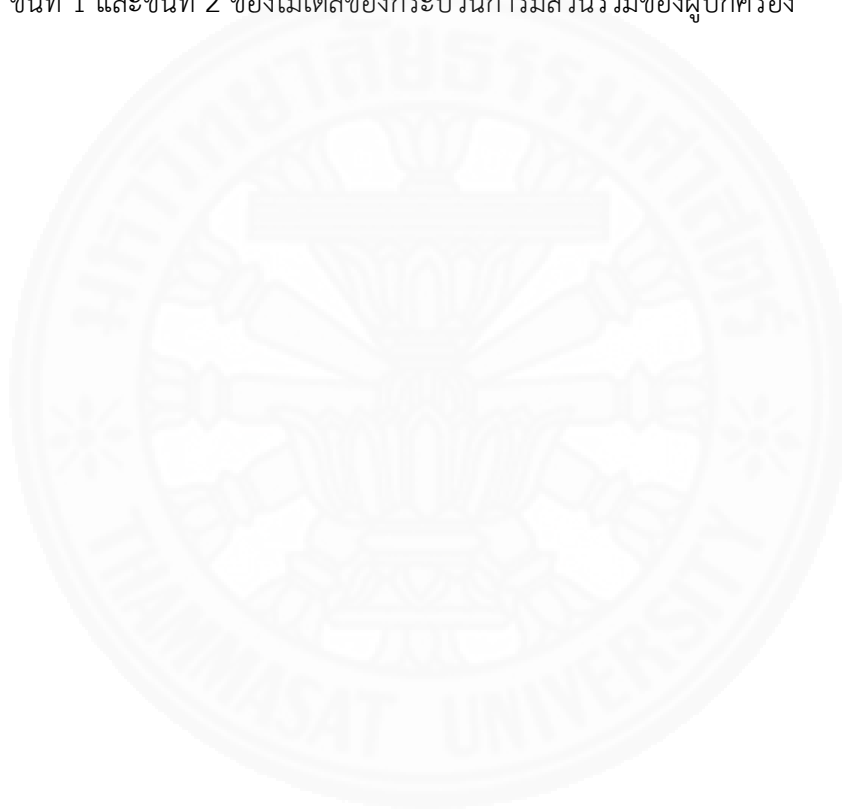
4.1 จำนวนของผู้ปกครองคนไทยของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำแนกตามเพศ อายุความเกี่ยวข้องกับเด็ก สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว และจำนวนบุตร	46
4.2 การใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟัง ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแจกแจงรายคน	48
4.3 กิจกรรมและรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3	62
4.4 รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน	67

สารบัญภาพ

ภาพที่

2.1 Model of the parental involvement process	28
2.2 Level 1 and 2 of Hoover-Dempsey and Sandler's Theoretical Model of the Parental Involvement Process.	30
3.1 โมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	38
5.1 ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านการคมนาคม การสื่อสาร เทคโนโลยี และ วิทยาการต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุม ทั่วทุกภูมิภาคของโลก ซึ่งการติดต่อสื่อสารกันนั้นสิ่งสำคัญซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือหลัก คือ ภาษา เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือการสื่อสารเพียงอย่างเดียวที่ทำให้ความแตกต่างระหว่างชนชาติในโลก ได้กลายเป็นความเข้าใจกันได้ (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2542) ภาษาที่นิยมและได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วโลกคือภาษาอังกฤษ บทบาทของภาษาอังกฤษเด่นชัดขึ้น ในทางการศึกษา ทางการบริหาร และทางสังคม ภาษาอังกฤษมีสถานภาพเป็นภาษาสากลความ ต้องการในการเรียนรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และทางเทคโนโลยี และความต้องการในระดับ นานาชาติทำให้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในสังคมยุคใหม่ สังคมไทยก็เช่นกัน ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาแห่งเทคโนโลยี มีความสำคัญต่อการศึกษาและการทำงาน ผู้ที่มีความสามารถในทักษะด้าน ภาษาอังกฤษที่ดีกว่า มีโอกาสสูงกว่าจ้างในการทำงานด้วยอัตราค่าตอบแทนที่ดีกว่าเพราะสามารถ เข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทักษะคิด และวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความได้เปรียบในการติดตาม ข้อมูลข่าวสารความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และวิทยาการ ใหม่ๆ ได้ดี

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) ได้ระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยว่าต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ และได้ระบุให้ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศที่คนในชาติต้องรู้เป็นอย่างดี จากวิสัยทัศน์นี้เองพ่อแม่และผู้ปกครองคนไทยส่วนใหญ่จึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของบุตรหลานเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง พ่อแม่ผู้ปกครองบางคนเชื่อว่าหากบุตรหลานเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัย ก็จะทำให้เด็กมี ทักษะด้านภาษาอังกฤษที่ดีกว่า เนื่องจากช่วงเด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการการเรียนรู้ภาษา และรับรู้สิ่งใหม่ได้ดี ซึ่งวราภรณ์ รักวิจัย (2540) ได้กล่าวว่า หากมีการส่งเสริมทักษะภาษาให้เด็ก ได้รับอย่างเพียงพอ จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และการพัฒนาการด้าน ความสามารถทางภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพราะเด็กวัย 2 – 7 ปี เป็นวัยที่พัฒนาการทาง ภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว (อารี สัมหลวี, 2537) และนอกจากนี้การมีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีก็

จะช่วยส่งผลให้เด็กก้าวทันต่อเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว เปิดโลกการเรียนรู้ได้กว้างขึ้นเนื่องจากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ส่วนใหญ่ถูกพัฒนามาจากต่างประเทศ และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่ถูกเผยแพร่ในโลกอินเทอร์เน็ตหรือถูกตีพิมพ์ในหนังสือโดยส่วนใหญ่นำเสนอด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสที่ดีให้กับบุตรหลานในอนาคต พ่อแม่ผู้ปกครองจึงหันมาให้ความสนใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระบบโรงเรียนนานาชาติ ทั้งหลักสูตรอเมริกันและหลักสูตรอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ในระดับอนุบาลหรือย้ายบุตรหลานจากระบบโรงเรียนไทยให้เข้าเรียนในโรงเรียนระบบนานาชาติระหว่างภาคการศึกษา ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2556) คาดการณ์ว่า จำนวนนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง โดยจะเห็นว่าเพิ่มจาก 39,212 คนในปีพ.ศ.2555 เป็น 43,133 คน ในปีพ.ศ.2556 หรือเติบโตร้อยละ 10 โดยเติบโตมาจากทั้งในส่วนของนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ

จากกลุ่มเด็กที่เข้าเรียนในระบบโรงเรียนนานาชาติระดับปฐมวัยในช่วงแรกนั้น เด็กที่มาจากครอบครัวไทยอาจประสบปัญหาในการสื่อสารและการเรียน เนื่องจากภาษาที่เด็กใช้ในการสื่อสารภายในโรงเรียนแตกต่างกับภาษาที่เด็กใช้สื่อสารปกติกับพ่อแม่และผู้ปกครองเวลาอยู่ที่บ้าน จึงทำให้เด็กไม่มีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ และอาจส่งผลให้เด็กเกิดความเครียดในการไปโรงเรียนในช่วงแรก (theAsiaparentThailand, 2559) ดังนั้น นอกจากความช่วยเหลือของคุณครูในการช่วยพัฒนาภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองควรมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือให้เด็กได้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน อาทิเช่น การเป็นต้นแบบในการพูดภาษาอังกฤษ เล่านิทานภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ หรือเล่นนิทานภาษาอังกฤษ อย่างที่ Goodman (1986) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนในกิจวัตรประจำวัน ซึ่ง Cole (2011) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยตอบสนองได้ดีกับรูปแบบที่ไม่เป็นทางการหรือไม่ใช่การสอนภาษาโดยตรง ซึ่งเป็นลักษณะการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับเด็กที่บ้าน (at-home Involvement) เช่น การสอนให้ร้องเพลง ทำท่าทางประกอบเข้าจังหวะ หรือการอ่านบัตรคำ เป็นต้น และ Tuckman and Monetti (2010) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้ปกครองหรือคุณครูสามารถใช้เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การแสดงให้เด็กเห็นเป็นแบบอย่าง (modeling) การอธิบายหรือการให้ข้อมูลให้กว้างขึ้น (expansion) การพูดกับตนเอง (self-talk) และการพูดเชิงคู่ขนาน (parallel talk) รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมเล่นนิทานสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้จริง นิทานตอบสนอง

ความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออกอย่างอิสระ

นอกจากนี้จากประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนนานาชาติของผู้วิจัย สังเกตพบว่า เด็กนักเรียนไทยในระดับปฐมวัยมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่แตกต่าง กัน ถึงแม้ว่าบริบททางการเรียนรู้ภายในสังคมโรงเรียนเหมือนกัน คือภายในห้องเรียนมีการใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารตลอดเวลา ประกอบกับงานวิจัยหรือบทความทางวิชาการที่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เช่น งานวิจัยของศิวพร นิลสุข (2551) เรื่องการพัฒนาการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด วอลดอร์ฟ งานวิจัยของมาลัย สืบภา (2550) เรื่องการพัฒนาการใช้สื่อภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์ ประกอบรูปภาพ งานวิจัยของนุชจรี จาปัญญา (2552) เรื่องการพัฒนาการอ่านภาษาโดยใช้เกม การศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนสุมนานัน จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยหรือ บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหรือวิธีการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยใน โรงเรียนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยหรือการมีส่วนร่วมของคุณครูในการพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย แต่ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเป็นส่วนน้อย ดังนั้นจากข้อสังเกตดังกล่าว ผู้วิจัยจึง มีความสนใจเป็นอย่างมากที่จะทำการศึกษาวานอกเหนือจากการเรียนที่โรงเรียนแล้ว ผู้ปกครองมี ส่วนสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษให้เด็กอย่างไร และต้องการศึกษาถึงความคิดเห็นและบทบาท ของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กที่เรียนใน โรงเรียนนานาชาติ นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียน เพื่อผู้วิจัยจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาบริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการ ฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

1.3 คำถามการวิจัย

1. ผู้ปกครองคนไทยมีบทบาทอย่างไรต่อการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์
2. บริบทด้านใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขอบเขตการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ (Berkeley International School) ซึ่งตั้งอยู่ที่แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ในการทำการวิจัย เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนนานาชาติที่ใช้หลักสูตรอเมริกันในการเรียนการสอน โดยเปิดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ตั้งแต่อายุ 2 ปีถึง 18 ปี (ระดับชั้น Pre-Kindergarten ถึง Grade 12) ประกอบกับผู้วิจัยทำงานที่โรงเรียนแห่งนี้ จึงทำให้สามารถมองเห็นบริบทและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของเด็ก รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลหรือการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและบุตรหลาน สามารถทำการเก็บข้อมูลได้สะดวกและคล่องตัวกว่าการเลือกเขตพื้นที่หรือโรงเรียนนานาชาติอื่นในการทำการวิจัยครั้งนี้

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คน จากผู้ปกครองคนไทยของเด็กระดับชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ทั้งหมด 8 คนที่ครอบครัวใช้ภาษาไทยเป็นหลักที่บ้าน และเป็นผู้ปกครองที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน โดยลักษณะสำคัญของผู้ปกครองทั้งสามคนนี้ คือ เป็นผู้ปกครองของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกบ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก

3. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทยของเด็กระดับชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ทั้งหมด 8 คนที่ครอบครัวใช้ภาษาไทยเป็นหลักที่บ้าน และเป็นผู้ปกครองที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลวันละ 1 ครอบครั้ว ครอบครั้วละ 30 นาที

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทยทั้ง 8 คน แล้วนำมาพิจารณาตามลักษณะสำคัญของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ได้แก่ 1) เป็นผู้ปกครองของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกร้าน 2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และ 3) ผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็กครอบครั้ว เพื่อคัดเลือกผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คนสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติเบิร์คสีย์และกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 และครอบครั้วช่องทางทางการติดต่อสื่อสารและวิธีการเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัยที่มุ่งศึกษารณที่เฉพาะเจาะจง จุดเน้นอยู่ที่สิ่งที่ถูกศึกษาซึ่งมีขอบเขตที่กำหนดได้อย่างชัดเจน และมีความสมบูรณ์ในตัวเอง (ชาย โพธิสิตา, 2554) งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและการเชิญชวนผู้ปกครองให้เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบอุปนัย (inductive analysis) โดยใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (thematic analysis) มีกระบวนการวิเคราะห์ มีการวางแผนทางการวิเคราะห์เบื้องต้น จากทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัย และจัดระบบข้อมูลแยกประเภทของข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ โดยการเข้ารหัส (code) สำหรับการอ้างอิงหรือค้นหาข้อมูลประเภทของข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ประกอบการบรรยายแบบความเรียงตามประเด็นต่างๆ

1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครองคนไทย หมายถึง พ่อหรือแม่สายเลือดเดียวกัน โดยเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักที่บ้านในการสื่อสาร

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการแนะนำผู้ปกครอง ครู เจ้าหน้าที่และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง พร้อมทั้งให้เห็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ เพื่อให้ เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้นในการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอาจนำองค์ความรู้ ที่ได้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการส่งเสริมทักษะด้านการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการทำ วิจัยเพื่อต่อยอดเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

2.1.1 ความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ

2.1.2 แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง

2.1.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยเฉพาะการฟังและการพูดใน

ระดับปฐมวัย

2.2 กลยุทธ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2.2.1 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน

2.2.2 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

เด็ก

2.3.2 สถานะทางสังคมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ

เรียนรู้ของเด็ก

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเด็ก

ปฐมวัย

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

2.1.1 ความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายตลอดจนการสื่อสารกับบุคคลอื่น ภาษาช่วยให้มนุษย์ได้เข้าใจตรงกัน ช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์จากคนหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นๆ ด้วยวิธีการหลายรูปแบบ รวมถึงภาษายังมีความสำคัญในแง่ของการเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้และการพัฒนาความคิดของมนุษย์ได้อีกด้วย ซึ่ง ศรียา นิยมธรรม และประภัสร์ นิยมธรรม (2541) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นนามธรรมต่อกัน ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม เกิดความอบอุ่นมั่นคง เกิดการเรียนรู้ และมีแนวคิด ความรู้สึก ตลอดจนเจตคติ สอดคล้องกับดวงเดือน ศาตรภัทร (2549) ที่ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ความคิด และความเข้าใจ ก่อให้เกิดกระบวนการสังคมประภิต (socialization) และสำหรับในเด็กแล้วภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิด การแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อสื่อสารกับบุคคลรอบข้าง ดังนั้น เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาเพื่อใช้ในการคิดและการสื่อความหมาย เพื่อพร้อมสำหรับการปรับตัวรับความรู้ใหม่ และเด็กยังสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน (ทีศนา แคมมณี, 2559) นอกจากนี้ภาษาที่เด็กใช้ก็เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของเด็กด้วย การเรียนรู้ภาษาของเด็กจะมีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติ เด็กจะมีการฟังและสังเกตท่าทางจากบุคคลที่ใกล้ชิดและแสดงออกมา แล้วเลียนเสียงต่างๆ ที่ได้ยินได้ฟังเป็นการพูด ปฏิกริยาจากผู้อื่นหลังจากเด็กพูดจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งที่พูดนั้นมีความหมายหรือไม่อย่างไร จากนั้นจะจดจำคำศัพท์เหล่านั้นไว้เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดต่อไป จะเห็นได้ว่าการฟังและการพูดจะมีความสัมพันธ์กัน

ปัจจุบันนี้ภาษาที่เป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งบทความการพัฒนาการศึกษาด้วยการเรียนรู้ภาษาเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนได้กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด และภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือที่ใช้เข้าถึงแหล่งวิทยาการต่างๆ จึงถือได้ว่าภาษาอังกฤษ คือ ภาษานานาชาติ เป็นภาษากลางของโลกและมนุษยชาติ ที่มนุษย์บนโลกใช้ติดต่อกันเป็นหลัก ไม่ว่าจะแต่ละคนใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อต้องติดต่อกับคนอื่นที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรมกันทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่

สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต (สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2554)

ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงแหล่งข้อมูลวิทยาการต่างๆ ซึ่งทำให้คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และวิธีการศึกษาภาษาอังกฤษที่ตีวิธีหนึ่งที่พ่อแม่และผู้ปกครองที่พอจะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ก็จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นการปูพื้นฐานภาษาอังกฤษให้กับลูกตั้งแต่เล็ก พญ. สุวิมล ชีวมงคล กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก ระบุว่าสาเหตุหนึ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองเลือกให้ลูกหลานเรียนในโรงเรียนนานาชาตินั้น ก็เพื่อให้ลูกได้มีโอกาสฝึกทักษะภาษาอังกฤษมากกว่าโรงเรียนทั่วไป เนื่องจากการเรียนการสอนส่วนใหญ่ภายในโรงเรียนนานาชาตินั้นจะใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้เด็กนักเรียนจะมีโอกาสพัฒนาทักษะทางภาษามากกว่าสำหรับข้อดีที่เห็นชัดที่สุดของการเรียนโรงเรียนนานาชาติ คือ โรงเรียนนานาชาติจะมีความหลากหลายทางเชื้อชาติของนักเรียนที่อาจจะเป็นเด็กต่างชาติ ซึ่งในบริบทส่วนนี้จะทำให้เกิดความหลากหลายในสังคมมากขึ้น ทำให้เด็กรู้จักการยืดหยุ่นและการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ (Manager Online, 2559)

จะเห็นได้ว่า ภาษา คือ เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างมนุษย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางสังคมในการแลกเปลี่ยนความคิดโดยผ่านวิธีการหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการทำทาง สัญลักษณ์ การเรียนรู้ และการรับรู้ระหว่างกัน ซึ่งภาษาถือเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิตและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้อย่างแพร่หลายท่ามกลางนานาชาติ ได้กลายเป็นสื่อกลางที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบัน ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหนึ่งสู่บุคคลหนึ่งที่มีความแตกต่างทางด้านภาษา สังคม และวัฒนธรรม และยังช่วยให้ผู้คนได้แบ่งปันความรู้ เข้าถึงและตามติดวิทยาการที่พัฒนารุดหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้งได้

2.1.2 แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง

สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข (2546) ได้มีการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างคำว่า “ภาษาที่สอง” กับ “ภาษาต่างประเทศ” ไว้ว่า “ภาษาที่สอง” คือ การเรียนภาษาต่างประเทศในสภาพแวดล้อมที่ต้องใช้ภาษานั้น เช่น การเรียนภาษาอังกฤษที่สหรัฐอเมริกา ส่วน “ภาษาต่างประเทศ” คือ การเรียนภาษาต่างประเทศในสภาพแวดล้อมที่ไม่ต้องใช้ภาษานั้น เช่น การเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย แต่โดยทั่วไปแล้วในงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา จะเรียกภาษาที่เรียนนอกเหนือจากภาษาที่หนึ่งว่า “ภาษาที่สอง” ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาที่สองในที่นี้จึงหมายรวมถึง

การเรียนรู้ภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศ โดย Moriyama (2000) ได้สรุปแนวคิดหลักที่นำมาใช้ในงานวิจัยการเรียนรู้ภาษาที่สองโดยแบ่งเป็น 3 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) คือ มนุษย์สามารถเรียนภาษาที่หนึ่งได้จากการพูดซ้ำ ทำซ้ำ ซึ่งถือว่าเป็นการฝึกฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกประโยคเดิมๆ หลายๆ ครั้ง ดังนั้นวิธีการนี้จึงมีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง ซึ่งทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เน้นการกระตุ้น การตอบรับ และการเน้นย้ำ 2) แนวคิดไวยากรณ์สากล (Universal Grammar) โดยนักภาษาศาสตร์ที่ชื่อ นอมชอมสกี ได้เสนอทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตและความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาษามนุษย์ไว้ว่าการที่เด็กไม่ว่าชนชาติใดมีความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาใดๆ ก็ตามเป็นภาษาที่หนึ่งได้นั้น เกิดจากการที่เด็กเกิดมาพร้อมกับลักษณะที่เรียกว่า “เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษา” (Language Acquisition Device) และ 3) แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) คือ แนวคิดที่เชื่อว่าประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เรียนรู้ภาษาจากการสะสมประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง แนวคิดนี้อธิบายการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบความคิด ความจำ การใส่ใจ การรับรู้ และประสบการณ์ แต่อย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้ยังพบข้อผิดพลาดในเรื่องบทบาทของภาษาที่หนึ่งสำหรับการถ่ายโอนจากภาษาที่หนึ่ง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับภาษาที่สอง โดยผู้เรียนจะมีการยืมระบบเชิงจิตวิทยา (Cognitive System) จากภาษาที่หนึ่งมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาที่สอง แต่เนื่องจากระบบของภาษาที่หนึ่งกับภาษาที่สองไม่ตรงกันทั้งหมด จึงอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาด แต่ละแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นล้วนมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่เชื่อในแนวคิดพฤติกรรมนิยมจะช่วยให้เด็กได้มีกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้เด็กได้ฝึกฝนในการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้ปกครองที่เชื่อในแนวคิดไวยากรณ์สากลจะเชื่อมั่นว่าเด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษาจึงส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเรียนภาษาอื่นๆ และผู้ปกครองที่เชื่อในแนวคิดภาษาศาสตร์ปริชานจะส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาผ่านประสบการณ์ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าผู้วิจัยเชื่อในแนวคิดพฤติกรรมนิยมว่าการเรียนรู้ภาษานั้นต้องได้ทำซ้ำและฝึกฝน ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญทั้งในการส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งในบ้านและนอกบ้าน

และนอกจากนี้ ยังมีทฤษฎีการรับรู้ภาษาที่สอง (Second Language Acquisition Theory) ของ Krashen and Terrell (1983) โดยการเรียนรู้ภาษาที่สองสามารถเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 คือ การรับรู้ภาษา (acquisition) ซึ่งผู้รับภาษาไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงของภาษาที่กำลังรับรู้ แต่คำนึงถึงว่ากำลังใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงทำให้ผู้รับภาษาไม่ต้องระวังในเรื่องของกฎเกณฑ์ภาษาที่ได้รับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาแบบไม่รู้ตัว (subconscious) และลักษณะที่ 2 คือ การเรียนรู้ภาษา (learning) ถือได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้

แบบรู้ตัว (conscious) รู้กฎเกณฑ์ รวมไปถึงมีความระมัดระวังในการใช้กฎเกณฑ์ทางภาษา โดยการเรียนการสอน มีความจำเป็นต้องให้เกิดการเรียนรู้ การแก้ไขความผิดพลาด รวมไปถึงช่วยพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ที่ดี โดยการรับรู้ภาษาที่สองนี้ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะที่ 1 หรือ 2 คือ การรับรู้ภาษาหรือการเรียนรู้อาษา ผู้ปกครองสามารถที่จะเป็นผู้สนับสนุนและสร้างเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาได้ เนื่องด้วยผู้ปกครองนับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าครูที่โรงเรียน การศึกษาไม่ใช่สิ่งที่จัดขึ้นโดยครูในโรงเรียนหรือพ่อแม่ผู้ปกครองที่บ้านเท่านั้น แต่การศึกษาถือเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอย่างต่อเนื่องซึ่งเกิดขึ้นโดยความร่วมมือของบ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองจึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กทุกด้านรวมทั้งด้านภาษาด้วยเช่นกัน (ศศิลักษณ์ ขยันกิจ, 2544) โดย Gardner (1973) ได้จำแนกบทบาทของผู้ปกครองต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็น 2 แบบ กล่าวคือ แบบแรกเป็นบทบาทที่ปรากฏการกระทำ (active role) หมายถึง การที่ผู้ปกครองแสดงพฤติกรรม เช่น การกระตุ้นเด็กให้เรียนรู้ สอนภาษาให้เด็ก ส่งเสริมเด็กด้านต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา รวมทั้งให้รางวัลและให้การเสริมแรงเมื่อเด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และแบบที่สองเป็นบทบาทที่ไม่ปรากฏการกระทำ (passive role) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อชนชาติที่ใช้ภาษาที่เด็กเรียน บทบาทชนิดนี้ของผู้ปกครองจะช่วยจูงใจให้เด็กเรียนรู้ภาษา หรือจะเป็นสาเหตุให้เด็กลดแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษานั้น เนื่องจากผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างทัศนคติให้แก่เด็กและทัศนคติของเด็กจะสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ปกครอง ถึงแม้ว่าในการเรียนรู้ภาษาที่สองจะมีแนวคิดทฤษฎีที่หลากหลาย แต่การใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เราต้องใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และสามารถสื่อสารให้กับบุคคลรอบข้างเข้าใจในสิ่งที่เราต้องการจะสื่อ ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนมีโอกาสทั้งรับรู้และเรียนรู้ ผ่านการเรียนการสอนที่เน้นการกระตุ้น การตอบรับ และการเน้นย้ำผ่านการสะสมประสบการณ์และการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ด้วยการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติในสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีความสามารถในการนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้แต่ทั้งนี้ การรับรู้และการเรียนรู้ภาษาที่สอง จะเรียนได้หรือไม่นั้นก็ยังมีหลายปัจจัยหลายประการเข้ามามีส่วนร่วมกัน เนื่องจากวิธีการเรียนรู้ของแต่ละคนแตกต่างกันและการรับรู้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้สอนหรือผู้เรียนเองก็ตาม ซึ่งหลักสูตรและวิธีการสอนควรมีหลากหลายวิธี เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาที่สองให้มากยิ่งขึ้น

2.1.3 ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาที่สองโดยเฉพาะการฟังและการพูดในระดับปฐมวัย

การเรียนรู้ภาษาของเด็กเป็นผลจากความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก และเด็กจะเป็นผู้ปรับสิ่งแวดล้อมโดยการใช้อย่างภาษาของตน ซึ่งจะมีพัฒนาการเป็นลำดับขั้น และเกิดขึ้นควบคู่กันไปกับพัฒนาการด้านอื่นๆ ซึ่งต้องอาศัยความพร้อมของอวัยวะต่างๆ กัน ได้แก่ อวัยวะในการได้ยิน อวัยวะในการทำให้เกิดเสียง การประสานงานกันระหว่างกล้ามเนื้อ กับการฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อก่อให้เกิดทักษะขึ้นในตัวเด็ก (ทิตานา แชมมณี, 2559) และเมื่อก้าวถึงการพัฒนาทักษะทางภาษานั้นโดยทั่วไป จะหมายรวมถึงทักษะสำคัญ 4 ประการ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะทั้ง 4 ด้านมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน แต่เด็กโดยทั่วไปสามารถฟังและพูดได้ ก่อนการเขียนและการอ่าน โดยพัฒนาการทางภาษาของเด็กนั้นเริ่มต้นจากการฟัง เด็กจะนำเสียงหรือคำพูดที่ได้ยินมาประมวลหาความหมาย และพัฒนาความเข้าใจทางภาษาซึ่งเด็กจะรับรู้ภาษาและคำพูดจากการได้ยิน เด็กสามารถฟังโดยการรับรู้แปลความหมายเพื่อเข้าใจในคำพูดนั้น แล้วเด็กจึงเริ่มพูดได้ในภายหลัง ซึ่งโดยทั่วไปเด็กจะต้องใช้เวลาประมาณ 6 ปี เพื่อพัฒนาจากคนที่พูดไม่ได้เป็นการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี (สุมาลี เรื่องศิลป์กลการ, 2536) และเบญจมาศ พระธานี (2554) กล่าวว่าพัฒนาการภาษาและการพูดเริ่มขึ้นตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งพัฒนาเต็มที่เมื่ออายุ 6-7 ปี โดยแบ่งการพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การพัฒนาด้านความเข้าใจภาษา (receptive language) ซึ่งหมายถึง ความก้าวหน้าในการรับรู้และเข้าใจภาษา ได้แก่ การฟัง การอ่านสีหน้าท่าทาง และการอ่านภาษามือ พัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเกิดจากที่เด็กรู้จักเชื่อมโยงเสียงต่างๆ ที่ได้ยินกับสิ่งที่เด็กมองเห็นและสัมผัสได้ในขณะนั้น เกิดเป็นความคิดรวบยอดขึ้น และเมื่อเด็กได้ยินเสียงนั้นซ้ำอีก เด็กจะระลึกได้ว่าเป็นเสียงของอะไร ซึ่งเด็กอาจจะเรียนจากการเคยได้ยินคำพูดนั้นมาก่อน แล้วมาอยู่ในสถานการณ์ที่มีการใช้คำพูดนั้น และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำนั้นขึ้น ต่อมาได้ยินคำพูดนั้นซ้ำอีกเด็กเกิดมีความคิดรวบยอดจากการที่เด็กได้ยินคำพูดในสถานการณ์ต่างๆ เมื่อเด็กได้ยินคำพูดนั้นซ้ำอีกจึงเข้าใจคำศัพท์นั้นก่อนเกิดเป็นภาษาภายใน (inner language) และเรียนรู้ภาษาด้านการพูดได้เมื่อมีวุฒิภาวะเพียงพอ โดยทั่วไปแล้วเด็กจะมีจำนวนคำศัพท์ที่เข้าใจมากกว่าจำนวนคำศัพท์ที่พูดได้ 2) การพัฒนาทางด้านการฟัง ซึ่งเริ่มตั้งแต่เด็กยังอยู่ในวัยทารกจากการรับฟังเสียงต่างๆ แล้วพัฒนาขึ้นจนถึงขั้นที่เข้าใจเรื่องราวและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้งเมื่อมีอายุและวุฒิภาวะสูงขึ้นและ Valette and Disick (1972) ได้มีการแบ่งระดับการฟังออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับกลไก (Mechanical Skills) ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนได้ยินความแตกต่างระหว่างภาษาของตนกับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยิน แต่ไม่จำเป็นที่ต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยินนั้น ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำหรือสิ่งที่ได้ยิน

ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและศัพท์ สามารถตอบคำถามได้ว่าถูกหรือผิด สามารถเลือกข้อความหรือคำตอบที่เหมาะสมกับคำถาม และสามารถเข้าใจข้อความที่มีหลายๆ ประโยค ระดับการสื่อสาร (Communication) ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจคำสั่งและสามารถอธิบายเป็นภาษาต่างประเทศ สามารถเข้าใจความหมายโดยทั่วไป ของข้อความที่มีคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยหรือเป็นคำศัพท์ใหม่ และสามารถที่จะเติมข้อความที่ไม่เคยได้ยิน พร้อมทั้งสามารถเข้าใจในสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด และระดับสุดท้าย คือ ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ชนิดของข่าวสาร ซึ่งผู้เรียนสามารถแยกแยะมาตรฐานของภาษาพูดของชนชั้นในสังคมหรือภาษาพูดที่ใช้ในท้องถิ่นต่างๆ ได้ รวมทั้งยังสามารถเข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายแฝงของข่าวสารที่ได้ยิน รู้ถึงความแตกต่างของความหมายโดยตรงและความหมายแฝงของข่าวสารที่ได้ยิน รู้ความแตกต่างของความหมายจากระดับเสียงในคำและประโยค ตลอดจนสามารถอธิบายอารมณ์และน้ำเสียงของผู้พูดได้

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งให้ความสนใจในระดับกลไก (Mechanical Skills) และระดับความรู้ (Knowledge) ซึ่งเป็นระดับที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองในระดับปฐมวัย โดยจะเห็นว่าพัฒนาการทางภาษาเริ่มพัฒนาเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่แรกเกิด แล้วจะพัฒนาการไปตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการตามวัยของเด็ก ซึ่งจะเริ่มต้นจากการฟังเสียงจากสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก แล้วพัฒนาไปสู่คำที่มีความหมาย ดังนั้น การพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามระดับอายุ และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละขั้นตอนนี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ พัฒนาการทางภาษาขั้นต้นเป็นพื้นฐานของการพัฒนาขั้นที่สูงขึ้น โดยเริ่มจากทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ โดยพัฒนาการด้านการฟังเป็นฐานข้อมูลไปสู่พัฒนาการด้านการพูด ส่วนการอ่านนั้นเป็นฐานข้อมูลที่น่าสู่พัฒนาการด้านการเขียน

2.1.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

การเรียนรู้ภาษาของเด็กได้มีนักพฤติกรรมศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ ได้กำหนดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กสำหรับมุมมองนักพฤติกรรมศาสตร์ (Behaviorists) นั้น การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากผลการปรับสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่มีอยู่ในตัวเอง และในขณะเดียวกับที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ แรงเสริมทางบวกจะถูกนำมาปรับใช้กับภาษาของเด็กที่ใกล้เคียง หรือถูกต้องตามภาษาผู้ใหญ่ โดยนักพฤติกรรมศาสตร์มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนภาษาของเด็ก คือ เด็กเกิดมาโดยมีศักยภาพในการเรียนรู้อยู่แล้ว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ โดยปราศจากความสามารถพิเศษในด้านการเรียนทางใดทางหนึ่ง ซึ่งการเรียนรู้หรือการเรียนภาษาที่เกิดขึ้นจะมีสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ปรับพฤติกรรมผู้เรียนเองและสำหรับ

พฤติกรรมทั่วไปที่รวมไปถึงพฤติกรรมทางภาษา ผู้เรียนจะถูกปรับโดยแรงเสริมจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้าภายนอก ในการปรับพฤติกรรมที่ซับซ้อนอย่างเช่นภาษาจะมีกระบวนการเลือกหรือทำให้ตอบสนองเฉพาะเจาะจงขึ้น โดยผ่านการให้แรงเสริมทางบวก ส่วนมุมมองของนักสังคมศาสตร์ (The Socialist View) จะให้ความสนใจมุ่งเน้นเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางด้านภาษาของผู้ใหญ่ที่มีต่อการพัฒนาทางด้านภาษาของเด็ก โดยวิธีการที่ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่และผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อตัวเด็กส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านภาษาและรวมไปถึงพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็ก ซึ่งมีวิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การอ่านหนังสือให้เด็กฟังไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทใด การสนทนาระหว่างรับประทานอาหาร การแสดงบทบาทสมมุติ การสนทนาในหัวข้อต่างๆ เป็นต้น (วีรดา ตรีมิ่งมิตร, 2557) นักการศึกษาได้พยายามศึกษาลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนภาษาเด็กเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปได้ 4 แบบ คือ สิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กด้วยการส่งเสริมให้เด็กได้สำรวจปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและบุคคลรอบข้างด้วยการให้เด็กได้สื่อสารสองทาง สิ่งแวดล้อมที่เน้นความหมายที่ต้องการสื่อสารมากกว่ารูปแบบหรือหลักไวยากรณ์ของภาษา และ สิ่งแวดล้อมที่ประกอบด้วยความหลากหลายทั้งด้านวาจาและไม่ใช่วาจาเพื่อให้ประสบการณ์ที่หลากหลายแก่เด็ก (ปัทมา คุณเวทย์วิริยะ, 2549)

จากทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาข้างต้นของนักพฤติกรรมศาสตร์และนักสังคมศาสตร์จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการที่เด็กมีศักยภาพมาโดยกำเนิดหรือไม่ สิ่งแวดล้อมก็ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยการเสริมแรงจากสิ่งเร้าภายนอกหรือการส่งผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางภาษาของผู้อื่นต่อการพัฒนาภาษาของเด็ก ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมหรือการเสริมแรงที่เหมาะสมก็จะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษาที่ดีและเหมาะสมตามวัย

ไวทสกี (Vygotsky) นักจิตวิทยาชาวรัสเซียได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาของเด็กและพบว่าวัฒนธรรมแวดล้อมเป็นสิ่งที่กำหนดพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก ทฤษฎีของไวทสกีเน้นความสัมพันธ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญา ในขณะที่เพียเจต์ (Piaget) เปรียบเด็กเป็นนักวิทยาศาสตร์ตัวน้อยที่สร้างและเข้าใจโลกนี้ด้วยตนเองจากการสร้างความรู้หรือค้นพบความรู้จากการเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เพื่อปรับเปลี่ยนความรู้ความคตินั้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นโครงสร้างของความรู้ใหม่ ไวทสกีพบว่าเด็กทุกคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล และเราสามารถให้ความช่วยเหลือเด็กให้ก้าวหน้าจากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม โดยได้กล่าววามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่เกิด ทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมเริ่มตั้งแต่

สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล เด็กเรียนรู้ภาษา สัญลักษณ์ และคำพูดเป็นครั้งแรกจากสังคม และภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและพัฒนาเชาว์ปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้นพัฒนาการทั้งสองด้านจะเป็นไปร่วมกัน ไวทือทสกีได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเขตของการเชื่อมสู่การพัฒนา (Zone of Proximal Development) ซึ่งเขาได้อธิบายสิ่งนี้เป็นช่องว่างของระดับการพัฒนาในปัจจุบันที่เด็กเป็นอยู่จากการเรียนรู้ด้วยตนเองกับระดับที่เด็กจะมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปถึงได้ภายใต้การแนะนำของครู ผู้ใหญ่ หรือเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า ซึ่งแนวคิดนี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยการสอนต้องนำหน้าระดับพัฒนาการเสมอตามความเชื่อที่ว่า การให้ความช่วยเหลือชี้แนะแก่เด็ก ซึ่งอยู่ในลักษณะของ “scaffolding” หรือ “assisted learning” เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจะสามารถช่วยพัฒนาเด็กให้ไปถึงระดับที่ศักยภาพจะไปถึงได้ การจะไปถึงระดับที่ตนเองมีศักยภาพนั้นวุฒิภาวะก็มีส่วนสำคัญ เด็กคนหนึ่งหากมีวุฒิภาวะพร้อม เมื่อได้รับการชี้แนะหรือสาธิตงานให้ดูก็จะทำได้ แต่หากเด็กยังมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอหรือยังไม่พร้อมจะทำสิ่งนั้นก็จะทำงานชิ้นนั้นไม่ได้แม้จะได้รับการชี้แนะหรือสาธิตให้ดูแล้ว

ไวทือทสกีแบ่งพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ภาษาสังคม (social speech) เกิดขึ้นในช่วงอายุ 0-3 ปี เป็นภาษาที่เด็กใช้ในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อสื่อสารความต้องการ ความคิด อารมณ์และความรู้สึกของตนเองกับผู้อื่นรอบตัว 2) ภาษาพูดกับตนเอง (egocentric speech) เกิดขึ้นในช่วงอายุ 3-7 ปี เป็นภาษาที่เด็กใช้พูดกับตนเองโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น เพื่อช่วยในการคิด การตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรม และ 3) ภาษาในตนเอง (inner speech) การพัฒนาภาษาในตนเองนี้เกิดขึ้นในช่วงอายุประมาณ 7 ปี โดยไวทือทสกีอธิบายว่าเด็กจะต้องพัฒนาภาษาในใจซึ่งเป็นการช่วยให้มีพัฒนาการทางสติปัญญาพัฒนาสูงขึ้นตามระดับอายุ เมื่อเด็กพบปัญหาที่ยุ่งยากมากขึ้นนั้นเขาจะเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาไปตามขั้นตอนโดยใช้ภาษาภายในตนเอง หรือหากคิดวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองไม่ได้และได้รับคำแนะนำช่วยเหลือให้แก้ปัญหาได้สำเร็จ ไวทือทสกีก็จะเรียกระดับความสามารถนี้ว่า จุดที่เด็กสามารถแก้ปัญหาได้หากได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน (ทิสนา แชมมณี, 2559)

2.1.3.2 การพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาและการพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยจะช่วยให้มีความสามารถในการช่วยจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา

ความสามารถทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงอายุ ความสนใจ ความแตกต่าง และรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน เพื่อที่จะได้ส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของเด็กปฐมวัยได้เหมาะสมกับการรับรู้ภาษาในระยะแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย อย่างเช่น การใช้ภาษาของเด็กในช่วงเริ่มหัดพูด เด็กจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาแบบอัตโนมัติ ได้แก่ การหัดพูดจากพยางค์หรือคำโดดก่อน แล้วจึงหัดสร้างประโยค ลักษณะการสร้างประโยคของเด็กในขั้นแรกเด็กจะเพียงแต่เอาคำมาเรียงต่อกัน อายุประมาณ 3 ขวบเด็กจะเริ่มพูดได้ชัดเจน ถูกตามหลักไวยากรณ์ และในช่วงอายุ 4 ขวบจะมีการพัฒนาทักษะการเปล่งเสียง พยัญชนะเสียงเดี่ยว เสียงควบกล้ำ สระเดี่ยว สระประสม สิ่งสำคัญในการสร้างลีลาและจังหวะการพูด คือแบบอย่างที่ได้จะสามารถทำตามได้ การที่เด็กจะสามารถพัฒนาภาษาพูดได้เร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับโอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้ภาษาและความสามารถของเด็ก รวมถึงการได้เห็นแบบอย่างการใช้ภาษาในการสื่อความหมายจากผู้ใหญ่ ซึ่งจะทำให้เด็กค้นพบศัพท์ใหม่จากบุคคลรอบข้าง ยิ่งเด็กได้เรียนรู้ศัพท์มากเท่าใด เด็กจะสามารถที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้เร็วขึ้นเท่านั้น ดังนั้นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก เพราะเด็กจะเรียนรู้ที่จะใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ ขณะเดียวกันเด็กจะพยายามค้นหาความหมายตามความเข้าใจของตนว่าตรงกับความหมายที่ผู้อื่นยอมรับหรือไม่ การใช้ภาษาพูดสื่อความหมายของเด็กสะท้อนให้เห็นว่าภาษาที่เด็กใช้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของเด็กด้วย การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยจะมีลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติ ก่อนที่เด็กจะพูดได้นั้นเด็กจะสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูล โดยการฟังและสังเกตสัญลักษณ์ทางภาษา และใช้สัญลักษณ์ตามความมุ่งหมาย จึงเห็นได้ว่าการฟังและการพูดมีความสัมพันธ์กัน (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม, 2540)

ทักษะทางการฟัง

ทักษะทางการฟัง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงที่ได้ยิน การตระหนักถึงความหมายของเสียงนั้นในบริบทแวดล้อม และการตีความสิ่งที่ได้ยินโดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม การรวบรวมข้อมูล การจินตนาการ หรือความชื่นชอบของเด็ก นิตยา ประพฤติกิจ (2546) และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2546) กล่าวถึงพัฒนาการฟังของเด็กปฐมวัยไว้อย่างสอดคล้องกันว่า เด็กทารกจะเริ่มเรียนรู้ภาษาด้วยการฟังผู้อื่นพูดก่อน แล้วจึงจดจำทำเลียนแบบเป็นการพูด อันเป็นผลทำให้การติดต่อสื่อสารความหมายกับบุคคลรอบข้างเป็นไปได้มากขึ้นตามลำดับ เด็กอายุ 2-3 ปี จะสามารถเข้าใจคำหรือประโยคง่ายๆ ชอบฟังเสียงที่ได้ยินคุ้นหู มีการเลียนแบบเสียง อีกทั้งยังชอบฟังนิทานที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังแบบสองต่อสอง แต่จะฟังได้ไม่นานแต่จะฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ สามารถเข้าใจภาษาพูดง่ายๆ ได้ ส่วนเด็กที่มีอายุ 5-6 ปี จะยังชอบฟังนิทาน เพลง รวมไปถึงคำคล้องจอง สามารถปฏิบัติตาม

คำสั่งได้มากขึ้น มีความสามารถเข้าใจคำพูดข้อความยาวๆ ได้ รับรู้และฟังเรื่องราวที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์รอบๆ ตัวได้อย่างเข้าใจ

การฟังเป็นทักษะที่ใช้ในการรับสาร เด็กนั้นมีความสามารถในด้านการฟังมาตั้งแต่เกิด และได้มีการพัฒนาการฟังเป็นลำดับขั้นตอน จากเสียงรอบๆ ตัวหรือบุคคลที่ใกล้ชิด พร้อมกันนั้นก็มีการจำแนก การฟัง การตีความ การเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ยิน จนนำมาปฏิบัติตามคำสั่ง และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวสิ่งที่ตนเองเข้าใจให้กับผู้อื่นได้ โดยการพัฒนาทักษะนี้เป็นการเรียนรู้ภาษาแบบไม่รู้ตัว (Acquisition) จากสภาพแวดล้อมรอบตัว เช่นที่ Krashen and Terrell (1983) ได้กล่าวถึงการรับรู้ภาษาที่สอง ที่ผู้รับภาษาไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงของภาษาที่กำลังรับรู้ แต่คำนึงถึงว่ากำลังใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงทำให้ผู้รับภาษาไม่ต้องระวังในเรื่องของกฎเกณฑ์ภาษาที่ได้รับ เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาแบบไม่รู้ตัว (subconscious)

ทักษะทางการพูด

การพูดเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารกับผู้อื่น สารที่เด็กควรเรียนรู้เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีความหมาย และตรงตามความต้องการของเด็ก พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ (2537) กล่าวถึง พัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัยไว้อย่างสอดคล้องกัน สำหรับเด็กที่มีอายุ 2-4 ปี เมื่อเด็กมีอายุประมาณ 2 ปี เด็กมักจะตั้งคำถามว่าอะไรทำไม มีคำว่า “ไม่” ติดปากพยายามพูดคำง่ายๆ พูดประโยคสั้นๆ และสามารถเรียกชื่อต่างๆ ได้ เด็กอายุ 3 ปี สามารถตั้งคำศัพท์ใหม่ และใช้คำง่ายๆ และประโยคสั้นๆ ที่มี 3-4 คำ ชอบมีคำถาม “ทำไม” กับผู้ใหญ่ เด็กที่อายุ 4-5 ปี เริ่มมีเหตุผลมากขึ้น เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ได้เร็ว และนำไปใช้แสดงความคิดเห็นทางและความรู้สึกเชื่อมคำได้มากขึ้นรู้จักนำกฎไวยากรณ์ไปใช้และเด็กอายุ 6 ปี ชอบสนทนากับเพื่อนหรือผู้ใหญ่มากกว่าการเล่น สิ่งของ

พัฒนาการภาษาพูด มีลำดับขั้น ตั้งแต่วัยทารกจนถึงระยะวัยเด็กตอนต้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิภิกิริยาสะท้อน (Reflexive Vocalization) ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 1 เดือนครึ่ง จะเป็นแบบปฏิภิกิริยาสะท้อน เสียงเป็นไปโดยอัตโนมัติและไม่มี ความหมาย ขั้นที่ 2 ขั้นเล่นเสียง (Babbling Stage) ตั้งแต่อายุ 1 เดือนครึ่งจนถึงประมาณ 8 เดือน ทารกจะมีการพัฒนาอวัยวะในการเปล่งเสียง และการฟังของทารกเริ่มพัฒนามากขึ้น เป็นระยะที่ทารกสามารถได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงของตนเอง ทารกสนุกและสนใจลองเล่นเสียง แต่ก็ยังไม่มีความหมายในเชิงภาษา ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง (Lulling Stage) ช่วงอายุประมาณ 9 เดือน โดยระยะนี้ประสาทรับฟังพัฒนาจนสามารถจับเสียงผู้อื่นพูดได้ดียิ่งขึ้น ประสาทตาสามารถจับภาพการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้แล้ว ทารกจึงรู้จักและสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น และขั้นนี้เป็นระยะที่ทารกเริ่มพูดภาษาแม่ของตน ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia) ช่วงอายุประมาณ 1 ขวบ ทารกสามารถเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขาและทำได้ถูกต้องมาก

ยิ่งขึ้น แต่ยังรู้ความหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก ชั้นที่ 5 ชั้นเห็นความหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True Speech) ช่วงอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ช่วงนี้จะมีการพัฒนาความจำ การใช้เหตุผล และการเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทารกได้รู้เห็น โดยการพัฒนามาถึงขั้นนี้จะเป็นไปอย่างบังเอิญ แต่ต่อมาหลังจากการได้รับการตอบสนองที่สร้างความพอใจและไม่พอใจ จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและความหมายก้าวหน้ามากขึ้น ในระยะแรกเด็กจะพูดคำเดียวก่อน ต่อมาจึงจะอยู่ในรูปวลี และรูปของประโยคแต่ยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์นักไปจนถึงถูกหลักไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ นักภาษาศาสตร์ได้ทำการวิจัยทางเด็กที่พูดภาษาต่างๆทั่วโลก ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าพัฒนาการทางภาษาตั้งแต่ชั้นที่หนึ่งถึงชั้นที่ห้าที่กล่าวมาในข้างต้นอยู่ในช่วงระยะวัยทารก ส่วนระยะที่เด็กเข้าใจภาษาและใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติเหมือนผู้ใหญ่ผู้นั้นอยู่ในช่วงระยะเด็กตอนต้นหรือช่วงปฐมวัยนั่นเอง ซึ่งพัฒนาการทางภาษาที่น่าสนใจก็คือ ความยาวของประโยค ยิ่งเด็กโตขึ้นเท่าใดก็จะยังสามารถพูดได้ ประโยคยาวขึ้นเท่านั้นซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความสามารถทางการใช้ภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี (นิตยา ประพฤติกิจ, 2546) ระยะของพัฒนาการทางภาษาแสดงให้เห็นว่า ก่อนที่เด็กจะสามารถพูดคำแรกออกมา เช่น “แม่” “ป้อ” ไปจนกระทั่งสามารถพูดเป็นประโยคได้นั้น เด็กต้องผ่านกระบวนการสำคัญของการพัฒนาการทางภาษาหลายขั้นตอน ซึ่งการพูดเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร เราจึงอาจถือได้ว่าการพูดเป็นสิ่งที่สำคัญ การพูดของเด็กเล็กเริ่มตั้งแต่การร้องไห้ การเปล่งเสียงเพื่อสื่อความต้องการ การพูดเลียนแบบเพื่อเชื่อมโยงปฏิกิริยาของผู้ฟังต่อสิ่งที่ต้องการจะสื่อ เด็กจะพัฒนาภาษาที่พูดผ่านการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสิ่งแวดล้อม ด้วยการพูด คำศัพท์ และประโยค โดยการพัฒนาทักษะนี้เป็นการเรียนรู้ภาษาแบบรู้ตัว ว่าสิ่งที่พูดนั้นถูกต้องหรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ตามที่ Krashen and Terrell (1983) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Learning) ที่ถือได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบรู้ตัว (Conscious) ที่ต้องรู้กฎเกณฑ์ รวมไปถึงมีความระมัดระวังในการใช้กฎเกณฑ์ทางภาษา โดยการเรียนการสอน มีความจำเป็นต้องให้เกิดการเรียนรู้ การแก้ไขความผิดพลาด รวมไปถึงช่วยพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ที่ดี

2.2 กลยุทธ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยจะแตกต่างไปจากวิธีการเรียนรู้ภาษาของผู้ใหญ่สืบเนื่องจากระดับวุฒิภาวะทางสติปัญญาของเด็กยังพัฒนาไม่เต็มที่ กล่าวคือ เด็กยังไม่สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ยังไม่สามารถใช้อวัยวะทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางภาษาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งความสามารถเหล่านี้ขึ้นอยู่กับระดับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย และเนื่องจากภาษามีคุณสมบัติที่เป็นนามธรรม จึงต้องมีการใช้สัญลักษณ์พิเศษแทนความหมาย โดยเด็กเล็กจะเรียนรู้ภาษา

จากการได้ยินได้ฟังการพูดของพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือจากการดำรงชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ที่บ้าน และเมื่อมาอยู่ในโรงเรียนเด็กจะเรียนรู้จากคุณครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยการเลียนแบบเสียงที่ได้ยินจากผู้อื่น ก่อน ค่อยๆ สะสมคำ แล้วสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นเอง ด้วยการนำคำที่สะสมไว้นั้นมาผสมผสานกันเพื่อเปล่งเป็นเสียงออกมา พัฒนาการขึ้นต่อมาเมื่อเด็กโตขึ้น ก็จะเพิ่มคำศัพท์ไปเรื่อย ๆ และผูกเป็นประโยคตามขั้นพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาของเด็ก อย่างไรก็ตามเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาที่เร็วมาก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาเป็นไปตามพัฒนาการ พ่อแม่ ครูผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดประสบการณ์ทางภาษาให้มีความหมายกับเด็กด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดสนทนาโต้ตอบ ฝึกการฟัง ประกอบกับการแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่หลากหลายให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเด็กจะได้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด Tuckman and Monetti (2011) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้ปกครองหรือคุณครูสามารถใช้เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ เทคนิคการแสดงให้เด็กเห็นเป็นแบบอย่าง (modeling) อันเป็นเทคนิคพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษา ที่ผู้ปกครองควรแสดงการใช้ภาษาที่ถูกต้องเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และรับรู้ได้ในทันทีตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตตัวต้นแบบ เทคนิคการอธิบายหรือการให้ข้อมูลให้กว้างขึ้น (expansion) เป็นเทคนิคที่ผู้ปกครองหรือครูให้ข้อมูลทางหลักภาษาเพิ่มเติมให้กับเด็กเพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้ละเอียดมากยิ่งขึ้นกว่าที่ใช้อยู่ปกติ เทคนิคการพูดกับตนเอง (self-talk) เป็นเทคนิคที่ผู้ปกครองหรือครูแสดงการใช้ภาษาโดยการพูดออกเสียง บรรยายวิธีการหรือความคิดในขณะที่กำลังปฏิบัติงานต่างๆ ให้เด็กได้รับรู้และพิจารณา ซึ่งเทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ช่วยพัฒนาทั้งการสื่อสารและกระบวนการความคิดให้เด็กพิจารณาในขณะเดียวกัน และสุดท้ายเทคนิคการพูดเชิงคู่ขนาน (parallel Talk) เป็นเทคนิคที่ผู้ปกครองหรือครูสามารถใช้เทคนิคด้วยการพูดออกเสียง เพื่อบรรยายพฤติกรรมที่เด็กกำลังทำกิจกรรมให้เด็กได้รับรู้ฟังด้วย โดยระหว่างที่บรรยายพฤติกรรม ผู้ปกครองหรือครูควรใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง ซึ่งจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้ฝึกหัดในการอธิบายความคิดของตนเองด้วย

โดยเทคนิคดังกล่าวข้างต้นใช้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้และใช้ภาษาได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามแต่ละเทคนิคที่นำมาใช้กับเด็กผู้ปกครองหรือครู ควรส่งเสริมให้เด็กมีภาษาพูดที่ใช้ถ้อยคำ เช่น การบอกเล่า การแสดงความคิดเห็น การทอ่ง เป็นต้น ขณะทำกิจกรรมต่างๆ ให้ได้มากที่สุด รวมทั้งผู้ปกครองหรือครูควรมีการแก้ไขคำพูดของเด็กให้ถูกต้องด้วยแรงเสริมทางบวก หากเด็กมีการใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ไม่ถูกต้อง เช่น พูดทวนคำหรือประโยคที่ถูกต้องเพื่อพื้นฐานภาษาที่ดีสำหรับการพัฒนาขั้นต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ให้สถานศึกษาปฐมวัยจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กในความดูแล เนื่องจากกิจกรรมเสริมประสบการณ์จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเป็นผู้ที่คิดอย่างมีเหตุผล มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักการช่วยเหลือตัวเอง พร้อมทั้งมีการพัฒนาการทางภาษาได้เหมาะสมตามวัย ได้ฝึกคิด แก้ไขปัญหา ใช้เหตุผล ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเข้าสังคมกับเพื่อนๆ ซึ่งกิจกรรมเสริมประสบการณ์ หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กๆ ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว อย่างมีจุดหมาย ฝึกให้เด็กคิด ฝึกการเข้าสังคม ฝึกการใช้ภาษาโดยผ่านการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการนำประสาทสัมผัสทั้งห้ามาใช้ เช่น การพูดคุยสนทนา การเล่านิทาน การสาธิต การทดลอง การปฏิบัติ การเรียนนอกสถานที่ ร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การเล่นเกม ดังนั้นการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์นี้สามารถแบ่งได้เป็นกิจกรรมในโรงเรียนและที่บ้าน

2.2.1 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2556) พบว่า ในปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนาการที่รวดเร็วมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอาจจะเป็นดาบสองคมได้ สื่อสามารถให้ได้ทั้งผลดีและผลร้ายกับเด็กหากมีการเลือกสื่อที่ดีก็จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สื่อทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน สื่อถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย สื่อที่ดีและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ควรเป็นสื่อจากธรรมชาติ เพราะจะทำให้เด็กมีจิตใจที่อ่อนโยน และมีการผ่อนคลาย รวมไปถึงมีจินตนาการที่สร้างสรรค์ และหนังสือถือเป็นสื่อพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็ก เด็กที่ได้มีการอ่านหนังสือนิทานบ่อยๆ เป็นปกติในชีวิตประจำวันจะช่วยให้เด็กมีสมาธิที่ดี มีนิสัยอ่อนโยน เด็กสามารถใช้ประสาทสัมผัสในการอ่านหนังสือครบทุกด้าน ช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อในการหยิบจับหนังสือ

ผลการวิจัยของพิชญาดา ธาตุอินจันทร์ (2551) และอทิธา เกตุสำราญ (2554) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน มีความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดโดยรวมและหลายด้านอยู่ในระดับเหมาะสม การฟังนิทานยังเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษา เพราะนอกจากว่าจะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟังและการพูดแล้ว ยังช่วยพัฒนาในด้านพัฒนาการทางอารมณ์และด้านสังคม อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้แสดงออก พร้อมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กด้วยกันอีกด้วย สำหรับครูกับเด็กนั้นในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาและร่างกาย นิทานยังมีส่วนช่วยให้เด็กได้พัฒนาการฝึกคิด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมไปถึงหากเด็กเป็นผู้เล่าหรืออ่านหนังสือนิทานเอง เด็กจะได้หยิบจับหนังสือ มีการเปิดหน้าหนังสือ ซึ่งจะช่วยให้กล้ามเนื้อของเด็กได้ออกกำลังและแข็งแรงขึ้น

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กโดยการเล่านิทาน จะนำไปสู่ประสบการณ์ในด้านต่างๆ เนื่องจากการเล่านิทานนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ให้แก่เด็ก ซึ่งทัศนีย์ อินทรบำรุง (2539) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการเล่านิทานว่า ช่วยปูพื้นฐานในด้านจิตใจของเด็กให้เห็นคุณค่าทางสังคม จริยธรรมในด้านต่างๆ นิทานบางเรื่องเมื่อเด็กได้ฟัง จะสามารถกระตุ้นให้เด็กได้เกิดความมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก อีกทั้งยังให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตไปตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีการร่วมกิจกรรมการเล่านิทานนี้ จะช่วยฝึกความสนใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟังได้นานยิ่งขึ้น และนิทานยังส่งเสริมหรือกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติอีกด้วย

กิจกรรมที่ควรจัดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย คือ กิจกรรมการฟังและการเล่านิทาน โดยคุณครูเป็นผู้เล่าหรือเด็กเป็นผู้เล่าเอง ซึ่งกิจกรรมนี้จะช่วยพัฒนาทั้งทักษะการฟังและการพูดกับเด็กปฐมวัย รวมถึงกระตุ้นพัฒนาการในด้านอื่นๆ อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านร่างกาย รวมถึงส่งเสริมจินตนาการและการใช้ภาษา โรงเรียนจึงควรจัดให้มีกิจกรรมการฟังและการเล่านิทานอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ครูจัดให้เด็กที่โรงเรียน เช่น การสนทนา ถือได้ว่าเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ โดยการผ่านสื่อของจริง รูปภาพ การเล่านิทาน โดยการใช้สื่อประกอบเป็นรูปภาพ หนังสือนิทาน นูน เพื่อให้เด็กได้เข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง การทดลองหรือปฏิบัติจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์โดยตรงเมื่อได้ลงมือทำด้วยตนเอง การเรียนนอกสถานที่ โดยการพาเด็กไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้เด็กๆ ได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์ใหม่ที่ไม่เคยเจอ การเล่นบทบาทสมมุติ โดยการให้เด็กแสดงเป็นตัวละครต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทาน และการร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้งยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะอีกด้วย

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่โรงเรียนนั้น ครูและโรงเรียนจะเป็นผู้ออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ทั้งภายในห้องเรียนและบริเวณรอบๆ ของโรงเรียน ซึ่งมีการใช้เทคนิคในการส่งเสริมการเข้าสังคมของเด็กโดยการผ่าน กิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน และกิจกรรมเดี่ยว ซึ่งการจัดกิจกรรมของโรงเรียนควรมีหลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กทุกคน เพื่อที่เด็กจะได้ประสบการณ์โดยตรง ได้ค้นพบตัวเองมากที่สุด

2.2.2 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน

การใช้เวลาร่วมกันภายในครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญต่อพัฒนาการและความอยู่ดีมีสุขของลูก พ่อแม่สามารถช่วยลูกให้เรียนรู้ถึงชีวิตในสังคมเพื่อให้ลูกเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ การที่พ่อแม่อยู่พร้อมหน้าในครอบครัวเด็กจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ การแบ่งปัน และเรียนรู้ที่จะรักผู้อื่น และหากความสัมพันธ์ระหว่างลูกกับครอบครัวมีความแน่นแฟ้น ลูกจะรักพ่อแม่และมีภูมิคุ้มกัน ไม่ข้องเกี่ยวกับบอบาามุข เวลาที่มีคุณภาพของครอบครัวคือเวลาที่สมาชิกในครอบครัวได้อยู่ร่วมกันและมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างเอาใจใส่และไม่ถูกขัดจังหวะด้วยสิ่งอื่นใด พ่อแม่อาจมีเวลาเพียงไม่กี่นาทีหรือหลายชั่วโมงแต่หากเป็นเวลาคุณภาพและมีช่วงเวลาที่พ่อแม่ลูกมีความสุขร่วมกันแล้ว เวลานั้นก็จะมีคุณค่าและมีความหมาย ผู้ปกครองสามารถจัดสภาพแวดล้อมหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านได้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้มีการพัฒนาคล้ายๆ กับโรงเรียน เพราะเด็กสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาจากกิจกรรมต่างๆ เด็กสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและถ่ายทอดความคิด ได้เข้าร่วมสังคม ได้คิดแก้ไขปัญหาที่พบเจอ จากการใช้ชีวิตประจำวันกับครอบครัว ซึ่งก็มีกิจกรรมหลากหลายที่ผู้ปกครองสามารถจัดให้เด็กได้ที่บ้าน เช่น การพาเด็กไปซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่อฝึกให้เด็กได้รู้จักสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผัก ผลไม้ ขนม หรือเครื่องใช้ภายในบ้าน และกิจกรรมนี้ยังสามารถฝึกให้เด็กได้รู้จักหน่วยของเงิน การซื้อ การขาย การจ่ายเงิน การทอนเงิน เป็นการเรียนรู้ภาษาและคณิตศาสตร์ และอีกหนึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจคือ พาเด็กไปท่องเที่ยวตามแหล่งการเรียนรู้ในสถานที่ต่างๆ เช่น สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ นิทรรศการต่างๆ เป็นต้น เพื่อที่เด็กจะได้เห็นสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ และการปฏิบัติต่อกันในสังคม

สำนักงานกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว (2550) ได้เสนอแนะวิธีการใช้เวลาอยู่ร่วมกันระหว่างพ่อ แม่และลูกไว้อย่างน่าสนใจว่า ควรสร้างสภาพแวดล้อมให้ลูกสามารถพูดคุยทุกเรื่องที่เขาสนใจได้อย่างอิสระ แสดงให้ลูกรู้ถึงความรักความห่วงใยเช่น การโอบกอด พูดคุยกับลูกอย่างเปิดเผย รับฟังเรื่องราวของลูก ให้ลูกได้พูดถึงตนเอง สิ่งที่ชอบหรือความรู้สึกของเขา เพื่อสร้างบรรยากาศของการยอมรับและความไว้วางใจ ควรใช้คำถาม “ทำไม” และ “อย่างไร” เพื่อกระตุ้นความสนใจและอยากรู้ของลูก พูดคุยและสื่อสารทางบวกในครอบครัว เช่น การชมเชย ให้กำลังใจ อ่านหนังสือร่วมกับลูกจะช่วยกระตุ้นความสนใจในการอ่านของลูก เลือกทำกิจกรรมที่สามารถทำได้ทุกสถานที่และทุกเวลา เช่น การรับประทานอาหารร่วมกันภายในครอบครัวและรับฟังซึ่งกันและกัน การอ่านหนังสือกับลูกเป็นประจำ การทำงานบ้านด้วยกัน การสอนการบ้านลูก การไปห้องสมุดหรือสืบค้นข้อมูลร่วมกับลูก การเลือกกิจกรรมที่พ่อและแม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับลูกโดยอาจเป็นงานอดิเรกที่สนใจร่วมกัน การเล่นเกมทั้งเกมคอมพิวเตอร์หรือเกมกระดานทางการศึกษาต่างๆ การวางแผนทำกิจกรรมนอกบ้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกีฬา ด้านดนตรี หรือการท่องเที่ยว และการผลักดันเล่าเรื่องจากนิทานหรือประสบการณ์ที่พบเจอ สอดคล้องกับ Cole (2011) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาของ

เด็กปฐมวัยตอบสนองได้ดีกับรูปแบบที่ไม่เป็นทางการหรือไม่ใช่การสอนภาษาโดยตรง ซึ่งเป็นลักษณะ การทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับเด็กที่บ้าน (At-home Involvement) เช่น การ สอนให้ร้องเพลงหรือทำท่าทางประกอบเข้าจังหวะ หรือการอ่านบัตรคำ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่บ้านของเด็กจะเป็นการเรียนรู้ผ่านชีวิตประจำวัน การทำ กิจกรรมร่วมกันในระหว่างครอบครัว ผู้ปกครอง และคุณครูสามารถทำกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้เกิด ความรู้สึกสนุกสนานไปกับกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งเด็กจะได้รับประโยชน์มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร การเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง การเลือกกิจกรรมที่สนใจ และการได้ออกกำลังกาย อีกทั้งยังเป็นการให้เด็กได้เรียนรู้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ สามารถช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในการเรียนรู้ได้ดี และสิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมครอบครัว ผู้ปกครอง และคุณครูต้องจัดสภาพแวดล้อมของการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กได้สังเกตการใช้ ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัยและกาลเทศะ ครอบครัว ผู้ปกครอง และคุณครู ควรต้องแสดง ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ถูกต้องในขณะที่ทำการสื่อสารหรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมกับครู และโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น เป็นการมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรม โครงการที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์การศึกษาและการ เรียนรู้ของบุตรหลาน รวมไปถึง การมีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน ถือได้ว่าเป็นการช่วยพัฒนาให้ เด็กเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป (เกตตุเดซ กำแพงแก้ว, 2546; น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์, 2546)

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคล ที่ได้รับเด็กไว้ในความดูแล และทำหน้าที่ อุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนด้วยความรักและเอาใจใส่ตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก ดูแลความปลอดภัย (ทรงพร สุทธิธรรม, 2534)นอกจากนี้ผู้ปกครองยังต้องทำหน้าที่ดูแลชีวิตพื้นฐานต่างๆ ไปของเด็ก ซึ่งแนว ทางสนับสนุนช่วยเหลือส่งเสริมสิ่งที่ดีให้แก่เด็ก กุลยา ดันติผลาชีวะ (2544) ได้จำแนกผู้ปกครอง ไว้ 5 ประเภท คือ 1) ผู้ปกครองตามกฎหมาย พ่อแม่ จะถือว่าเป็นผู้ปกครองตามกฎหมายที่ต้องเลี้ยงดู ลูกจนโตบรรลุนิติภาวะสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และประกอบอาชีพได้ ในบางครั้งเราจะพบว่า ผู้ปกครองไทยให้การดูแลลูกตั้งแต่เด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ 2) ผู้ปกครองโดยกฎหมาย คือ ผู้ที่ร้องขอต่อ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทางกฎหมาย เพื่อให้ได้เป็นผู้ปกครอง 3) ผู้ปกครองอุปถัมภ์ เป็นผู้ปกครอง ชั่วคราวที่ได้รับเลี้ยงดูเด็กด้วยความรู้สึกเมตตา สงสาร และอยากช่วยเหลือ 4) ผู้ปกครองทางชีวภาพ (Biological parent) เป็นผู้ปกครองที่เกิดขึ้นในยุงของเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าในปัจจุบัน คือ การ ผสมพันธุในหลอดแก้ว และ 5) ผู้ปกครองโดยบังเอิญ เราจะพบได้ในกรณีเด็กหลง แล้วต้องรับเลี้ยง

หรือ พ่อแม่เด็กเสียชีวิต เด็กก็จะถูกนำมาฝากเลี้ยง ความเกี่ยวข้องผูกพันระหว่างเด็กและผู้ปกครองจะน้อยมาก

จะเห็นได้ว่า การเป็นผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองในสถานะแบบไหนก็ตามที่ ล้วนแล้วแต่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กเป็นหลักทั้งสิ้น รวมไปถึงหน้าที่และบทบาทของผู้ปกครอง ก็คือจะมุ่งเน้นไปที่ตัวเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการดูแลเอาใจใส่ขั้นพื้นฐานในเรื่องต่างๆ เช่น ด้านอาหารการกิน ด้านสุขอนามัย ด้านความปลอดภัย การให้ความรัก การให้การศึกษา เพื่อให้เด็กจะสามารถเติบโตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ดังนั้นพ่อแม่เป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก เพื่อที่จะได้มีอนาคตที่ดีและดำเนินอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เพราะพ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่เด็กได้รู้จักและเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด พร้อมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และให้ความรักความอบอุ่นกับเด็ก เด็กจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพแบบใด ก็ขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูจากทางบ้านได้เช่นกันและถือว่าสำคัญเป็นอย่างมาก (ฉันทนา ภาคบงกช, 2543) เพราะเด็กจะต้องเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต และจะเป็นผู้ที่ให้กำเนิดเด็กรุ่นต่อๆ ไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ฉะนั้นครอบครัวจึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานแรกของเด็ก จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาของเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิดและวัยต่อๆ มา เพราะหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของครอบครัว คือ การอบรมเลี้ยงดู เพื่อจะส่งเสริมให้เด็กของตนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งผลลัพธ์ของการอบรมเลี้ยงดูนี้จะเป็นเสมือนพื้นฐานรองรับบทบาทอื่นๆ ของเด็กต่อไปในอนาคต

การร่วมมือของผู้ปกครอง ในการจัดสภาพแวดล้อมการศึกษาของเด็กปฐมวัย เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) เชื่อว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่พบเห็น และใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่เดิม โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (cognitive apparatus) ของตนเอง และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่นั้น จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ อีกทั้งยังทำให้เด็กสามารถจะสร้างความรู้ในตนเองได้ เพื่อสร้างการเรียนรู้ ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ที่บ้านและที่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (ทิตานา แคมมณี, 2559; วิราวรรณ มูลตรีภักดี, 2548) สอดคล้องกับ Parenteau (1990) ที่ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและเด็ก และการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการให้การศึกษาเด็กที่มีผลต่อพัฒนาการการรู้หนังสือ โดยผู้วิจัยได้ผลิตเอกสารเพื่อให้ผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านเขียนให้ลูก ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีผลการทดสอบสูงกว่าเด็กกลุ่มควบคุมทั้งในด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การสอน การกระตุ้น การสนับสนุน และการให้คำชมมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา และยังชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อพัฒนาการการรู้หนังสือและการประสบความสำเร็จของเด็กในการเรียนที่โรงเรียน

การศึกษาในเด็กระดับปฐมวัย เป็นการเตรียมความพร้อม โดยการใช้ชุมชน สถาบัน หรือองค์กรในท้องถิ่นต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัว มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาควบคู่กันไปด้วยซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนี้จะไม่ใช้รูปแบบที่ยาก เช่น การอ่านหนังสือให้เด็กฟังก่อนนอน การดูแลและให้กำลังใจ ในการทำการบ้าน การจำกัดระยะเวลาในการดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์ (วิวรรณ สากิจปรีชา, 2544)

2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

การเรียนรู้ภาษาแม่จะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติกับเด็กทุกคน หากเด็กคนนั้นไม่มีความบกพร่องทางร่างกายและสมอง และหากเด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างได้ แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดขึ้นง่ายตายกับทุกคนเหมือนการเรียนรู้ภาษาแม่ ถึงแม้ว่าในบางครั้งจะมีช่วงระยะเวลาการเรียนรู้มากกว่า

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน นอกจากจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียนโดยครูผู้สอนแล้ว บ้านยังเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญ มีอิทธิพล และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น ผู้ปกครองจึงเปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็ก (ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์, 2539)

พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพ และสมบูรณ์ทั้ง 5 ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งมีความหมายว่า เป็นเด็กที่แข็งแรง คล่องแคล่ว เรียนรู้ได้ดี ฉลาด รู้จักคิด รู้จักสื่อสาร และรู้จักทำสิ่งต่างๆ รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ตลอดจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ และอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างปกติสุข ถ้าหากพ่อแม่เข้าใจถึงความสำคัญของเรื่องนี้ และเคร่งครัดเอาใจใส่กับบทบาทนี้ และปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรักและความเข้าใจ ก็จะสามารถตอบสนองความต้องการทุกด้านของเด็กได้อย่างเหมาะสม และยังเป็นส่งเสริมให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปได้ (สุรัสวดี กองสุวรรณ, 2539)

นักจิตวิทยา และนักการศึกษาเห็นพ้องต้องกันว่าครอบครัว มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาของเด็กและเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลครอบคลุมชีวิตยิ่งกว่าอิทธิพลอื่นใด ดังเช่น ฟรอยด์ (Freud อ้างถึงในทิตานา แชมมณี, 2559) กล่าวว่า ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ในกิจวัตรประจำวัน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาและการใช้อย่างถูกต้องและ Piaget (อ้างถึงในสุรางค์ โค้วตระกูล, 2533) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีส่วนสร้างเสริมพัฒนาการทาง

สติปัญญาของเด็กกว่า ผู้เลี้ยงดูเด็กมีบทบาทในการจัดประสบการณ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กอย่างมาก โดยผู้ปกครองมีบทบาทของผู้เลี้ยงดู บทบาทของผู้ส่งเสริมด้านพัฒนาการและบทบาทของผู้ให้การศึกษา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2546) พ่อแม่ ครู และบุคคลในชุมชนของเด็ก จะทำงานร่วมกันเริ่มตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การเรียนรู้ การตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สำหรับเด็กและพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา ช่วยในเด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี และสอดคล้องกับทางโรงเรียน ลักษณะของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544) ปัญหาในด้านการประสานระหว่างงานของโรงเรียนกับผู้ปกครองสมัยก่อนมีน้อยมากในด้านของการติดต่อสื่อสาร เพราะส่วนใหญ่โรงเรียนติดกับบ้าน บ้านจะติดกับโรงเรียน ครูและผู้ปกครองอยู่ในเขตหรือบริเวณเดียวกัน การเรียนรู้ปัญหาเป็นประเด็นตรงกัน แต่ในปัจจุบันผู้ปกครองนิยมเลือกโรงเรียนให้กับลูก แม้ว่าโรงเรียนจะอยู่ห่างไกลเพียงใดก็ตาม ทำให้ระยะหลังมีการส่งลูกเรียนข้ามเขตที่อยู่อาศัยมากยิ่งขึ้นถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลาในการเดินทางไปโรงเรียนไกลแค่ไหนก็ตาม แต่ทั้งนี้ผู้ปกครองและโรงเรียนจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการต่างๆ ให้กับเด็ก ดังนั้น การที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียน จะเป็นหนทางแก้ไขข้อขัดแย้งที่ติดหนึ่ก รวมทั้งไปถึงทางโรงเรียนต้องรักษาการให้สารสนเทศข่าวสารที่เกี่ยวกับนโยบายและการปฏิรูปของโรงเรียน ส่งถึงผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องด้วย และผู้ปกครองยังสามารถเข้าใจถึงกิจกรรมต่างๆ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นด้วยการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน นอกจากจะเป็นการลดข้อขัดแย้ง ระหว่างบ้านและโรงเรียนแล้ว ยังสามารถสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างบ้านและโรงเรียนอีกด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ 2546)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะให้ประโยชน์ที่หลากหลายด้าน ทั้งกับตัวผู้ปกครองเอง รวมไปถึงครูที่โรงเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ ตัวเด็กเอง เพราะผู้ปกครองจะสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนจากการร่วมกิจกรรม การรับฟังข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน เป็นข้อมูลที่ผู้ปกครองสามารถนำไปพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็ก การมีความรู้ และความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้ และตัวเด็กเองก็จะมีความรู้สึกรู้สึกคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนและบ้าน นั่นหมายถึงจะทำให้เด็กมีการปรับตัวที่ง่ายมากยิ่งขึ้น เอปสไตน์ (Epstein, 1995) ได้แบ่ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก แบ่งออกได้เป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดู โดยลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของเด็กสิ่งสำคัญมาจากพื้นฐานและการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม มีการฝึกฝน การเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริม ให้เด็กได้ใช้ศักยภาพและความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองและโรงเรียนควรมีการติดต่อสื่อสารกันเพื่อให้ทราบถึงผลการเรียนและพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงหลักสูตร รูปแบบการเรียนของนักเรียน

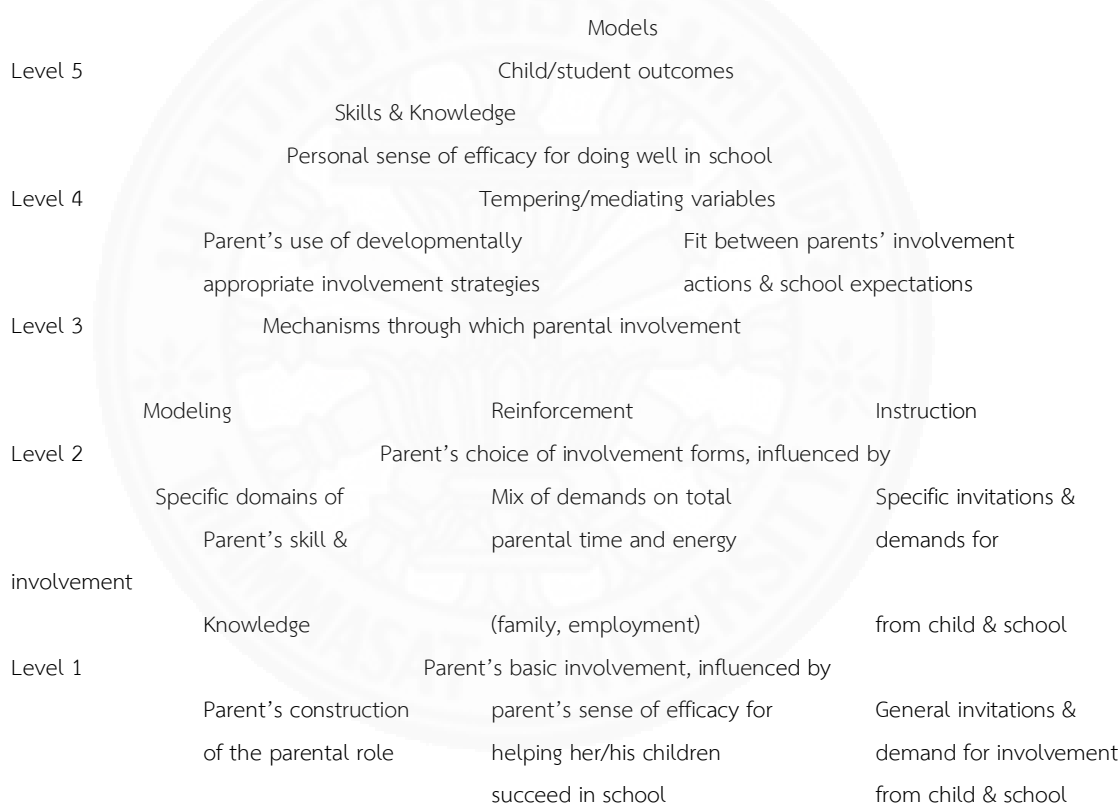

โรงเรียนควรจัดให้มีการติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนเพื่อแจ้งข่าวสารต่างๆ 3) ด้านการอาสาสมัคร ในแต่ละโรงเรียนจะมีตัวแทนผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ โดยจะมีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพันธ์รัตน์ ทองปาน (2544) ที่ศึกษารูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองต้องการเป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนอุปกรณ์การสอน แหล่งความรู้ และสถานประกอบการมากที่สุด ดังนั้นบทบาทอาสาสมัครจึงถือว่ามีความสำคัญมากต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญด้านฝึกฝนการเรียนรู้ที่บ้านสำหรับเด็กไม่ว่าจะเป็นการคอยดูแล หรือแนะนำให้เด็กทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ และหากิจกรรมอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก 5) ด้านการตัดสินใจ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในองค์กรผู้ปกครอง มีการเข้าร่วมประชุมในการจัดรูปแบบการศึกษาของโรงเรียน หรือเป็นคณะกรรมการตัดสินผลงานของนักเรียน และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น หรือทัศนคติในด้านต่างๆ 6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมกับทางชุมชนโดยการสนับสนุนส่งเสริมในด้านต่างๆ อาจจัดให้มีการเรียนการสอนพิเศษเพื่อเสริมความรู้ให้แก่เด็ก และร่วมรักษาชุมชน เพื่อให้ชุมชน โรงเรียน และครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งเดียวกัน

จากการที่กล่าวมาข้างต้น บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กทั้ง 6 ด้านนั้น ถือว่ามีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยมีความสนใจในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ซึ่งพบว่าผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญด้านฝึกฝนการเรียนรู้ที่บ้านสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการคอยดูแล หรือแนะนำให้เด็กทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ และหากิจกรรมอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การเปิด สารคดีให้ดู การพาไปเที่ยวสวนสัตว์ หรือชมธรรมชาติ รวมถึงการเล่นเกมส์ หรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว (2546) ที่สนับสนุนการเรียนรู้ เพราะเด็กเรียนรู้ทุกวินาที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ที่พบว่า บทบาทด้านการเรียนรู้ที่บ้านนี้ผู้ปกครองต้องร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้แก่ลูกที่บ้าน โดยประสบการณ์ภายในครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างค่านิยม ทัศนคติความเชื่อ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา โดยส่วนการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กกรรมไปถึงวิธีการเลี้ยงดูที่ได้ผลดีกับเด็กคนหนึ่งอาจได้ผลตรงกันข้ามเมื่อนำไปใช้ในกับเด็กอีกคนหนึ่ง ดังนั้นการดูแลให้การศึกษาจึงต้องจัดให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ถ้าครอบครัวประสบความล้มเหลว โรงเรียนก็ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เด็กเรียนรู้มากที่สุดจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่อยู่รอบตัว จากการสังเกตการกระทำของพ่อแม่หรือผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พ่อแม่และผู้ปกครองจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของเด็กก่อน

โดยใช้วิธีเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นวิธีการสอนกระบวนการคิด การตัดสินใจให้กับตัวเด็ก จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ครอบครัวที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและมีการเตรียมเด็กสำหรับประสบการณ์ทางสังคมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ด้านการฝึกฝนการเรียนรู้ที่บ้านก็มีความสำคัญไม่น้อย เพราะการเรียนรู้ที่โรงเรียนแต่เพียงอย่างเดียววันนั้นไม่เพียงพอ ผู้ปกครองควรสนับสนุนให้มีการฝึกฝนทักษะและทบทวนความรู้ที่บ้านเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพทางการศึกษาของเด็ก

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Hoover-Dempsey และ Sandler (1997) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็น 5 ระดับ ดังนี้

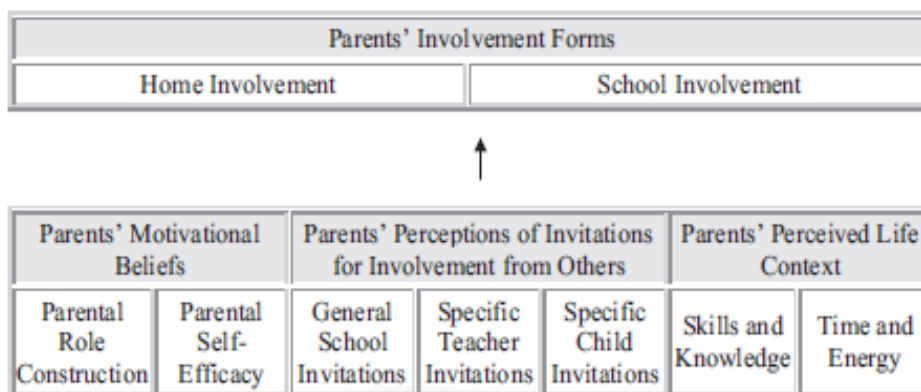
ที่มา Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997)

ภาพที่ 2.1 Model of the parental involvement process

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ของ ฮูเวอร์-เด็มพ์เซร์ และแซนเลอร์ (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997) มีฐานความคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยตรงกับเด็ก ซึ่งได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วม

ร่วมของผู้ปกครอง เป็น 5 ระดับตาม Model of the parental involvement process เริ่มจากในระดับที่หนึ่ง เป็นระดับพื้นฐาน ซึ่งอธิบายว่าแรงจูงใจของผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจว่าจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับเด็กหรือไม่ ซึ่งในแนวคิดทฤษฎีนี้ ฮูเวอร์-เดมป์เซร์ และแซนเลอร์ เชื่อว่า แรงจูงใจส่วนบุคคลนี้ประกอบไปด้วย ความเชื่อในตัวผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทของตนเอง ทั้งนี้ความเชื่อนี้จะรวมไปถึงความสามารถของผู้ปกครองในการช่วยเรื่องการเรียนรู้ของเด็ก และการที่ผู้ปกครองได้รับการเชื่อใจจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อใจโดยตรงจากโรงเรียน เช่น บรรยากาศภายในโรงเรียน หรือการเชื่อใจแบบเฉพาะเจาะจง จากครู และการเชื่อใจจากเด็ก เช่น การที่เด็กร้องขอให้สอนการบ้านต่างๆ องค์ประกอบอีกอย่างที่สำคัญคือ เรื่องเวลาของผู้ปกครองที่จะสามารถจัดเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเด็ก สิ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรในขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยเหลือเด็กในการเรียนรู้ที่บ้าน ระดับที่สองเป็นเรื่องของรูปแบบของการมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบไปด้วยแรงบันดาลใจของผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมที่บ้าน การสื่อสารกับโรงเรียน รวมไปถึงกลไกในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก คือ มีคำชมเชยแก่เด็ก การเป็นแบบอย่างที่ดี การให้ของรางวัลเมื่อเด็กทำดี และการอบรมสั่งสอนเด็กด้านต่างๆ ในระดับที่สามซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลไกการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีผลกระทบต่อผลลัพธ์ของเด็ก ผ่านองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ การที่ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างให้กับเด็ก การช่วยเสริมแรงเชิงบวก เช่น เมื่อเด็กทำดี ก็ให้กำลังใจ กล่าวคำชมเชยแก่เด็ก มีการให้รางวัลเมื่อเด็กทำดี และการอบรมสั่งสอนเด็กในเรื่องต่างๆ ส่วนระดับที่สี่เป็นเรื่องของการแบ่งเบา และตัวแปรที่เป็นสื่อกลางซึ่งประกอบไปด้วยการที่ผู้ปกครองใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และความเหมาะสมระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้นมีความพอดีและตรงกับความคาดหวังของโรงเรียน ในระดับสุดท้ายแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้นมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แต่ทั้งนี้ก็ยังมียปัจจัยและคุณสมบัติอื่นๆ ของเด็กด้วยที่เป็นส่วนสำคัญในการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของเด็กเองด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Walker, Wilkins, Sandler และ Hoover-Dempsey (2005) ที่ได้มีการแบ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ออกเป็น 2 ด้าน คือ ที่บ้าน และ โรงเรียน รวมไปถึงรายละเอียดการอบรมเลี้ยงดู ประสิทธิภาพของผู้ปกครอง และปัจจัยภายนอกที่จะร้องขอให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเด็ก ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2 Level 1 and 2 of Hoover-Dempsey and Sandler's Theoretical Model of the Parental Involvement Process. Adapted from J. M. Walker, A. S. Wilkins, J. R. Dallaire, K. V. Hoover-Dempsey, & H. M. Sandler, 2005, *The Elementary School Journal*, 106(2), 85-104

จากภาพผลงานวิจัยของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) นำไปสู่การปรับโมเดลเดิม โดยผนวกแนวคิดในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 ให้อยู่ในภายใต้ 3 หัวข้อใหญ่ในระดับที่ 1 เท่านั้น โมเดลใหม่นี้มุ่งศึกษาเหตุผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของเด็กซึ่งเน้นไปที่ความเข้าใจปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อจุดยืนของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วม ในระดับที่ 1 มีรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ ได้แก่ 1) ความเชื่อเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึง การกำหนดบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม และความเชื่อในความสามารถของผู้ปกครอง โดยพบว่าความเชื่อนี้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองทำในสิ่งที่ควรทำอันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษา 2) มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมจากผู้อื่น ซึ่งรวมถึงมุมมองต่อการเชื่อเชิญทั่วไปจากโรงเรียน การเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากเด็ก และการเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากครูของเด็ก การเชื่อเชิญนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องการทราบว่า การมีส่วนร่วมของตนนั้นเป็นที่ต้องการและได้รับการตอบรับที่ดีจากเด็ก ครูของเด็ก และโรงเรียน และ 3) บริบทชีวิตที่ผู้ปกครองมองตนเอง ทั้งด้านเวลาและกำลังกาย และความรู้และทักษะของผู้ปกครอง โดยผลการศึกษาพบว่าการทำงานประจำอาจเป็นข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมแต่ครอบครัวที่มีประสบการณ์ในข้อจำกัดนี้สามารถจัดการและบริหารเวลาในการมีส่วนร่วมได้ และความรู้และทักษะของผู้ปกครอง

ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม โดยผลงานวิจัยพบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมหากครูช่วยเหลืออย่างเต็มที่ที่จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่โรงเรียน

ในระดับที่ 2 กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมที่บ้าน และการมีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งการมีส่วนร่วมที่บ้านในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดการสื่ออุปกรณ์ต่างๆ การหาครูสอนพิเศษ การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในและนอกสถานที่ เป็นต้น และการมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน หรือกับครูโดยตรง การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียน และการสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

Lee (2010) ศึกษาการรับรู้บทบาทของผู้ปกครองและการปฏิบัติตนที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กชาวไต้หวัน พบว่าผู้ปกครองมีการรับรู้บทบาทของตนเองต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับบริบทและข้อจำกัดรายบุคคล (เช่น สภาพทางการเงินและความสามารถในการใช้ภาษา) แต่ถึงจะมีข้อจำกัดบางประการ ผู้ปกครองยังคงมุ่งมั่นที่จะให้เด็กได้มีส่วนร่วมในหลากหลายกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าตนเองมีบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมและช่วยเหลือการเรียนรู้ภาษาจากโรงเรียน และอีกกลุ่มเชื่อว่าตนเองเป็นผู้สอนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ และผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มเชื่อว่าความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญและทั้งสองฝ่ายควรที่จะมีความรับผิดชอบในการเรียนของเด็กร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งที่เห็นว่าการเรียนภาษาของเด็กเป็นหน้าที่ของโรงเรียนและผู้ปกครองเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์และติดตามพัฒนาการของเด็ก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการรับรู้บทบาทตนเองของผู้ปกครองส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก รูปแบบของการปฏิบัติและกลยุทธ์ที่ผู้ปกครองเลือกใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กคือ โปรแกรมหลังเลิกเรียนที่จัดโดยโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น และกิจกรรมที่จัดขึ้นที่บ้านโดยผู้ปกครอง

2.3.2 สถานะทางสังคมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

ผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มีพัฒนาการที่ดี นอกจากตัวผู้ปกครองที่เป็นตัวหลักสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยแล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่น เช่น ปัจจัยพื้นฐานของครอบครัว ที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้เกิดพัฒนาการทั้งในทางบวกและทางลบ (สุรัสวดี กองสุวรรณ, 2539) ซึ่งปัจจัยพื้นฐานของครอบครัวที่อาจส่งผลทางบวกหรือลบต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา

และอาชีพของพ่อแม่ รายได้ของครอบครัว จำนวนลูก และความสัมพันธ์ของพ่อแม่และเด็ก โดยจำนวนลูกในครอบครัวมีผลต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ครอบครัวที่มีลูกจำนวนน้อย ลูกจะมีโอกาสได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีพัฒนาการดีกว่าครอบครัวที่มีลูกจำนวนมาก เรื่องของระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของเด็ก การศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันก็จะมีวิธีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่ต่างกัน ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงหรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีนั้นเด็กจะได้รับการอบรมส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) ได้ดีกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือรายได้ระดับปานกลาง พ่อแม่ที่มีฐานะเศรษฐกิจดีมักจะมีโอกาสในการจัดหาทรัพยากรกิจกรรม และการอบรมเลี้ยงดูลูกได้มากกว่า และดีกว่าพ่อแม่ที่หาเช้ากินค่ำ (วารสารณ์ รักวิจัย, 2535; นิตินทร ปิลวาสน์, 2559) สอดคล้องกับที่ปิยนุช ทองท้ว (2552) และวัชรารัตน์ พยัคฆ์เมธี (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนไทยในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนนานาชาติหลักสูตรประเทศอังกฤษระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียนไทยในกรุงเทพมหานคร แต่รายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความต้องการต่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อาชีพของพ่อแม่ก็มีผลต่อการพัฒนาการของเด็กเช่นกัน ซึ่งเด็กที่มีพ่อแม่มีอาชีพรับราชการหรือค้าขาย จะมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีกว่าเด็กที่มีพ่อแม่มีอาชีพอื่น และเด็กที่มีแม่ที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านจะมีพัฒนาเร็วกว่าแม่ที่ทำงานนอกบ้าน เพราะปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกมีผลกระทบต่อระดับพัฒนาด้านนิสัยส่วนบุคคลและสังคม อาชีพของพ่อแม่เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญต่อแนวโน้มการเจริญเติบโตของลูก และเป็นตัวชี้้นำสภาพการเลี้ยงดูลูก เช่น ขาวนา-ชาวไร่ มักจะมีชีวิตอยู่กับสภาพธรรมชาติ งานที่กระทำเป็นงานหลักครอบครัวมักเป็นครอบครัวใหญ่ ดังนั้นการเลี้ยงดูลูกจะมีลักษณะปล่อยปละละเลย และไม่มีการวางแผนมักจะเป็นภาระของญาติผู้ใหญ่ เช่น พี่คนโต ปู่ ย่า ตา ยาย ลูกเจริญเติบโตตามธรรมชาติ ค่อนข้างแข็งแรงและช่วยเหลือตนเองได้ดี ส่วนข้าราชการและพนักงานบริษัท พ่อแม่ทำงานลักษณะประจำมีรายได้แน่นอนค่อนข้างคงที่ โดยลักษณะอาชีพจะไม่มีกิจกรรมมาเกี่ยวพันกับลูก ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูลูกมักจะเป็นไปอย่างสบายเรื่อย ๆ นอกจากเล่นแล้วลูกมักจะไม่ค่อยมีโอกาสทำกิจกรรมอื่นเกี่ยวข้องกับอาชีพพ่อแม่ พ่อแม่มักจะจัดหากิจกรรมให้และเอาใจใส่ลูกมากกว่าอาชีพอื่นๆ สำหรับอาชีพค้าขายและธุรกิจขนาดเล็ก พ่อแม่ที่มีอาชีพนี้มักจะประสบความสำเร็จไม่แน่นอนค่อนข้างสูงอยู่ท่ามกลางบรรยากาศที่มีการแข่งขันกับเวลาและผู้อื่นตลอด กิจกรรมที่เกี่ยวกับอาชีพมักจะมีอิทธิพลและเกี่ยวพันกับสภาพการดำรงชีวิตประจำวันของทุกคนในครอบครัว ลูกจึงมักจะมีโอกาสเข้าร่วมกับกิจกรรมของพ่อแม่ เช่น ช่วยพ่อแม่ขายของ หยิบของ จัดระเบียบสินค้า เป็นต้น เนื่องจากลูกมีโอกาสที่จะช่วยเหลือตนเองและพ่อแม่มากจึงมีแนวโน้ม

ที่จะขยัน มีความสามารถและทักษะมากกว่าครอบครัวที่มีอาชีพอื่น สอดคล้องกับ วิไลวรรณ วิทยารธรรมรัฐ (2543) ที่ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่าอาชีพของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการให้ลูกได้รับการศึกษา โดยบิดามารดาที่ประกอบอาชีพในวิชาชีพพระระดับสูงจะสนับสนุนหรือคาดหวังให้ลูกได้เรียนต่อ มากกว่าบิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพที่ใช้แรงงาน การเลื่อนสถานภาพทางสังคมหรือความเจริญก้าวหน้าของลูกขึ้นอยู่กับ การส่งเสริมจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ ครอบครัวที่พ่อแม่มีเวลาให้ลูกมาก ลูกจะมีแนวโน้มที่เป็นผู้ที่มีความอ่อนโยน มีทัศนคติที่ดี เนื่องจากมีความอบอุ่นใจ พ่อแม่ที่มีโอกาสได้เล่นคุยกับลูก ตลอดจนพาออกไปเที่ยวเป็นการสร้างความใกล้ชิดที่ทำให้พ่อแม่ลูกมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนชักนำให้ปรับตัวเข้าหากันได้ง่ายและดีขึ้น สำหรับกรณีของครอบครัวที่พ่อแม่มีเวลาว่างให้แก่ลูกน้อย โดยทั่วไปมักจำเป็นต้องมีผู้อื่นเลี้ยงดูลูกให้ เช่น ญาติผู้ใหญ่ (ปู่ ย่า ตา ยาย) มักจะมีแนวโน้มที่จะหลงและตามใจเด็ก ซึ่งอาจชักนำให้เด็กหลงตนเองและอ่อนแอ หรือในกรณีที่พี่เลี้ยงหรือคนใช้ดูแลลูกให้เด็กอาจมีปัญหาเกี่ยวกับความก้าวร้าวข่มขู่ ทั้งนี้เพราะเด็กสามารถเรียกร้องต่อพี่เลี้ยงหรือคนใช้มากกว่าพ่อแม่ โดยทั่วไปพี่เลี้ยงหรือคนใช้ไม่มีความกล้าในการตัดสินใจในการเลี้ยงดูเด็กเหมือนพ่อแม่ อีกทั้งความรู้สึกรับผิดชอบในการเลี้ยงดูเด็กก็มีน้อยกว่าพ่อแม่ (วราภรณ์ รักวิจัย, 2535; นิติธร ปิลวาสน์, 2559)

ประสบการณ์ชีวิตและความมุ่งหวังในความสำเร็จของพ่อแม่มีผลต่อการเลี้ยงดูประสบการณ์ของชีวิตที่พ่อแม่ที่ได้พบมาในอดีตมักจะเป็นแนวทางลำดับแรกที่พ่อแม่จะนำมาใช้ในการเลี้ยงดูลูก เช่น รูปแบบ วิธีการ และเหตุการณ์ที่พ่อแม่เคยได้รับการเลี้ยงดูมาก่อน หรือแนวทางที่พ่อแม่ได้พบเห็นเป็นตัวอย่างจากชีวิตผู้อื่น เป็นต้น พ่อแม่ที่มีประสบการณ์ในชีวิตมากมีแนวโน้มที่จะเข้าใจลูกและมีแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ดี ความมุ่งหวังในความสำเร็จของพ่อแม่จะเป็นตัวกำหนดหรือโน้มน้าววิถีชีวิตของลูก พ่อแม่ที่มีความคาดหวังสูงมักจะเลี้ยงลูกในลักษณะเข้มงวดและกวดขัน ในขณะที่พ่อแม่ที่มีความมุ่งหวังไม่สูงนัก อาจจะมีการเลี้ยงดูในลักษณะผ่อนปรนมากขึ้น พ่อแม่ของเด็กที่เป็นชนชั้นกลางมีความพยายามสร้างฐานให้มั่นคงมักจะตั้งความคาดหวังเอาไว้กับลูกของตน เพื่อให้เป็นตัวแทนของความสำเร็จที่ตนขาดไป พ่อแม่จะใช้เด็กเป็นเครื่องบ่งบอกสถานะของตน การเข้าสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง การแต่งกาย ตลอดจนการทำกิจกรรมต่างๆ เพิ่มเติม เช่นการเป็นนักกีฬา นักดนตรี จึงวางโปรแกรมให้ลูกมากเกินไป (Over program) เป็นการผลักดันให้โตเร็วมีความรับผิดชอบเกินวัย นอกจากนี้ความเข้มแข็งทางจิตใจของพ่อแม่เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพิจารณาแนวทางหรือวิธีการเลี้ยงดูลูกโดยทั่วไปพ่อแม่มักจะจิตใจอ่อนไหวต่อการเลี้ยงดูลูกพ่อแม่ที่ใจอ่อนมากๆ มักจะกลัวว่าลูกจะเจ็บ จะหิว จะลำบาก และช่วยลูกในทุกทาง แม้กระทั่งตัดสินใจแทนลูกในหลายๆ กรณี เช่น ซื้อขนม ของเล่น เป็นต้น อันเป็นการปิดโอกาสที่ลูก

จะฝึกฝนการช่วยเหลือตนเอง ความเข้มแข็งและการตัดสินใจด้วยตนเองอาจเป็นสาเหตุให้ลูกไม่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ขาดความมานะขาดประสบการณ์ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และมักต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นเสมอ (วราภรณ์ รักวิจัย, 2535; ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2540)

กล่าวโดยสรุป คือ ไม่ว่าผู้ปกครองจะมีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับใดก็ตาม มีความคาดหวังในการศึกษาของบุตรหลานไม่แตกต่างกัน คือ ต้องการให้เด็กมีการศึกษาที่ดีที่สุดตามกำลังที่ตนเองจะส่งเสริมได้ แต่ปัจจัยด้านอื่น เช่น อาชีพ จำนวนลูก ประสบการณ์ชีวิตของพ่อแม่ จะส่งผลต่อแนวทางการเลี้ยงดูและการส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม ความรู้ในการจัดกิจกรรม และเวลาที่ผู้ปกครองมีให้กับเด็ก โรงเรียนและครูจึงต้องนำปัจจัยนี้มาพิจารณาในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพ

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

จากการค้นคว้าข้อมูล เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ แบ่งออกเป็นงานวิจัยในประเทศ และ งานวิจัยต่างประเทศ

2.3.3.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐจิตต์ ลิมนวนาทิพงษ์ (2542) ศึกษาการเปรียบเทียบความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้ร่วมกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม กับที่ได้ร่วมการจัดกิจกรรมแบบปกติ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี จำนวน 40 คน ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยคัดเลือกแบบเจาะจง จากการสำรวจความสนใจของผู้ปกครอง และหลังจากนั้น ทำการแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน สำหรับใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ และผลจากการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในแบบที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับที่ได้ร่วมการจัดกิจกรรมแบบปกติ มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ (2546) ศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน จำนวน 380 คนโดยเลือกจากวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จะเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอนุบาลชั้นปีที่ 3 ใน

ฐานะ คือ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้ร่วมกิจกรรม โดยเป็นผู้ปกครองอาสาในกิจกรรมพิเศษ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้เสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยการจัดหาหนังสือภาพ แนะนำให้เด็กทำการบ้าน และคอยให้ความช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ 3) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนสถานศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในเรื่องการทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนตามข้อกำหนดที่ได้ตั้งไว้ ส่วนปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ ผู้ปกครองไม่มีเวลา ไม่ได้รับการแจ้งข่าวสารข้อมูล อีกทั้งผู้ปกครองไม่ทราบความต้องการของโรงเรียน

อารีรักษ์ รัชนีธการ (2548) ได้ทำการศึกษาผลจากการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีต่อพฤติกรรมการอนุรักษสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านศาลเจ้าไก่อต้อ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุ ระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 25 คน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ดำเนินการทดลองเป็นเวลา 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย สานสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอนุรักษสิ่งแวดล้อม แบบวัดความรู้เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดล้อม และแบบสังเกตพฤติกรรมการอนุรักษสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม มีความรู้และพฤติกรรมการอนุรักษสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เฮนเดอร์สัน และคนอื่นๆ (Henderson, 2007: 2-11 อ้างถึงใน วิวรรณสากิจปริษา 2544) มีการศึกษาความเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองกับสถานศึกษา ว่ามีส่วนเชื่อมโยงกับความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียนหรือไม่ ผลงานวิจัย สรุปสิ่งที่ค้นพบหลัก ได้ดังนี้ 1) นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการเรียนของเด็กจะมีคะแนนในการเรียนที่ดีกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม 2) เมื่อครอบครัวให้ความสนใจว่าเด็กกำลังเรียนอะไรอยู่เด็กจะมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา 3) เด็กจะประสบความสำเร็จทางการเรียนมากที่สุด ถ้าหากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ ของการเรียนรู้ของเด็ก 4) ถ้าผู้ปกครองนักเรียนในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจะสามารถปรับตัวในการเลื่อนชั้นได้ดีกว่า 5) เด็กจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะมีผลการเรียนดี หากครอบครัวและบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกันลดช่องว่างระหว่างบ้านและสถานศึกษา

ฟานตุสโซ (Fantuzzo, 2000) ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมี 3 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียน และการเข้าร่วม

ประชุมของโรงเรียนสำหรับผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วม เขาพบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงกว่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยกว่า ส่วนผู้ปกครองที่มีการติดต่อกับโรงเรียนในระดับสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของเด็ก

จากงานวิจัยและเอกสารที่ผู้วิจัยค้นคว้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญมากในการอบรมเลี้ยงดูเด็กในช่วงอายุปฐมวัย ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัยที่มีการพัฒนาการในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็ว และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะส่งผลที่ดีในหลายๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นตัวเด็ก ครูผู้สอน โรงเรียน และตัวผู้ปกครองเอง แต่ทั้งนี้ ก็ยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่ส่งผลให้ผู้ปกครองยังเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่มากพอ เช่น เวลาด้วยภาระหน้าที่อาชีพ ปัญหาด้านการเงิน ระดับการศึกษา ความรู้ความสามารถและทักษะของผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยต่างๆนี้ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทั้งสิ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลที่มีผู้ทำการศึกษาไว้บ้างแล้วมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาในเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษา ซึ่งมุ่งเข้าใจบทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยและเพื่อศึกษาบริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยผ่านการเก็บข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและการเชิญชวนผู้ปกครองให้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คน จากผู้ปกครองคนไทยของเด็กระดับชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คเลย์ทั้งหมด 8 คน ในบทนี้ นักวิจัยจะอธิบายทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเชิงกรณีศึกษา และขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเชิงกรณีศึกษา

งานวิจัยเชิงกรณีศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตหรือเฝ้าดูอย่างใกล้ชิดในกรณีที่ต้องการศึกษาเพื่อหาเหตุผลและแสดงผลของการเรียนรู้ในกรณีนั้นภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นจริง การวิจัยรูปแบบนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่เจาะจงในกรณีที่ผู้วิจัยสนใจโดยเฉพาะ เพื่อมุ่งรายละเอียดและธรรมชาติของกรณีที่ต้องการศึกษา ให้ได้คำตอบที่เที่ยงตรงและสอดคล้องกับสภาพของกรณีที่น่าสนใจอย่างใกล้ชิด (Stake, 1988; Yin, 2003) ซึ่ง Yin (2003 อ้างอิงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2557) ได้ให้ความหมายของการวิจัยกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ ว่าเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ความจริงเชิงประจักษ์ ที่ใช้สำหรับศึกษาปรากฏการณ์ร่วมสมัย ซึ่งเกิดขึ้นจริงภายในบริบท ณ ช่วงเวลานั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อขอบเขตระหว่างปรากฏการณ์และบริบทแวดล้อมปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษาไม่เด่นชัด และการวิจัยในรูปแบบนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นในการหาคำตอบที่ต้องการหาเหตุผลหรือการอธิบายเหตุผลในเรื่องที่ต้องการศึกษาแบบเบี่ยงลึก ซึ่งวิธีวิจัยอื่นไม่สามารถหาคำตอบได้ เช่น หากใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณในการวิจัยอาจไม่สามารถอธิบายเหตุผลแห่งความสัมพันธ์หรือความแตกต่างเชิงลึกได้ แต่สามารถค้นหาความสัมพันธ์และความแตกต่างด้วยค่าสถิติได้ และเพื่อการสร้างความน่าเชื่อถือสำหรับคำตอบของการวิจัย ควรมีการใช้ข้อมูลยืนยันจากหลายแหล่งข้อมูล หรือเป็นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย, 2556)

3.1 การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยเลือกโมเดลกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Model of the parental involvement process) ของ Hoover-Dempsey และ Sandler (1997) และโมเดลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ปรับแก้ไขของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler และ Hoover-Dempsey (2005) มาเป็นแนวทางในการทำการศึกษาวิจัย ตามโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้

โมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ที่มา: Hoover-Dempsey, K.V. & Sandler, H.M. (1997)
Walker, J. M., Wilkins, A. S., Dallaire, J. R., Sandler, H. M. & Hoover-

ภาพที่ 3.1 โมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

โมเดลดั้งเดิมของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Hoover-Dempsey and Sandler (1997) มุ่งศึกษาเหตุผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของบุตรผ่านมุมมองด้านจิตวิทยา ซึ่งเน้นไปที่ความเข้าใจปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อจุดยืนของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วม ต่อมาผลงานวิจัยของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) นำไปสู่การปรับโมเดลเดิม โดยผนวกแนวคิดในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 ให้อยู่ในภายใต้ 3 หัวข้อใหญ่ในระดับที่ 1 เท่านั้น ได้แก่ 1) ความเชื่อเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึง การสร้างบทบาทของผู้ปกครองและความเชื่อในความสามารถของผู้ปกครอง โดยพบว่าความเชื่อนี้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองทำในสิ่งที่ควรทำอันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษา 2) มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมจากผู้อื่น ซึ่งรวมถึงมุมมองต่อการเชื่อเชิญทั่วไปจากโรงเรียน การเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากเด็ก และการเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากครูของเด็ก การเชื่อเชิญนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองต้องการทราบว่า การมีส่วนร่วมของตนนั้นเป็นที่ต้องการและได้รับการตอบรับที่ดีจากเด็ก ครูของเด็ก และโรงเรียน และ 3) บริบทชีวิตที่ผู้ปกครองมองตนเอง ทั้งด้านเวลาและกำลังกายและความรู้และทักษะของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า การทำงานประจำอาจเป็นข้อจำกัดของการมีส่วนร่วม แต่ครอบครัวที่มีประสบการณ์ในข้อจำกัดนี้สามารถจัดการและบริหารเวลาในการมีส่วนร่วมได้ และความรู้และทักษะในการมีส่วนร่วม ส่วนความรู้และทักษะของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ผลงานวิจัยพบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมหากครูช่วยเหลืออย่างเต็มที่ที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่โรงเรียน ในระดับที่ 2 กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมที่บ้าน และการมีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งการมีส่วนร่วมที่บ้านในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึง การจัดหาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดการสื่ออุปกรณ์ต่างๆ การหาครูสอนพิเศษ การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในและนอกสถานที่ เป็นต้น และการมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน หรือกับครูโดยตรง การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียน และการสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

3.2 การกำหนดขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ (Berkeley International School) ตั้งอยู่ที่แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนนานาชาติที่ใช้หลักสูตรอเมริกาในการเรียนการสอน โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ตั้งแต่อายุ 2 ปี ถึง 18 ปี (ระดับชั้น Pre-Kindergarten ถึง Grade 12) ด้วยหลักสูตรสหรัฐอเมริกาที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันมีนักเรียนรวมทั้งชายและหญิงประมาณ 420 คน ภายในโรงเรียนมีนักเรียนที่เข้าเรียนหลากหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรมและภาษา (ไทย อเมริกัน อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน สวีเดน) ทั้งนี้ภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสารภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนคือ ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนนี้เป็นกรณีศึกษาเนื่องจากผู้วิจัยทำงานที่โรงเรียนแห่งนี้ทำให้มองเห็นบริบทและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน และภายนอกซึ่งคือ ผู้ปกครองและตัวเด็ก ทำให้สามารถมองเห็นมุมมองได้หลากหลายแง่มุม รวมไปถึงง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลและสามารถเก็บข้อมูลได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ (Berkeley International School) ตั้งอยู่เลขที่ 123 ถนนบางนาตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เป็นโรงเรียนในระบบประเภทนานาชาติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ตั้งแต่อายุ 2 ปี ถึง 18 ปี (ระดับชั้น Pre-Kindergarten ถึง Grade 12) ด้วยหลักสูตรสหรัฐอเมริกาที่ได้รับอนุมัติจาก กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันมีนักเรียนรวมทั้งชายและหญิงประมาณ 420 คน ภายในโรงเรียนมี นักเรียนที่เข้าเรียนหลากหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรมและภาษา (ไทย อเมริกัน อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี เยอรมัน สวีเดน) ทั้งนี้ภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสารภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียน คือ ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนนี้เป็นกรณีศึกษาเนื่องจากผู้วิจัยทำงานที่โรงเรียนแห่งนี้ทำให้ มองเห็นบริบทและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน และภายนอกซึ่งคือ ผู้ปกครองและตัวเด็ก ทำให้ สามารถมองเห็นมุมมองได้หลากหลายแง่มุม รวมไปถึงง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลและสามารถเก็บข้อมูล ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ภาคการศึกษาต้นเริ่มตั้งแต่เดือน สิงหาคมถึงเดือนธันวาคม ภาคการศึกษาปลายตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม มีวันหยุด ประจำสัปดาห์คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ โรงเรียนเริ่มเปิดทำการสอนตั้งแต่ภาคการศึกษาต้นปี การศึกษา 2553 เป็นต้นมา การเรียนการสอนในระดับอนุบาลเป็นแนวการเรียนการสอนแบบบูรณา การเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในพัฒนาการทุกด้าน ไม่เน้นการสอนอ่านเขียน แต่มีการ สอดแทรกการเรียนรู้ทักษะทางภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนในเนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ผ่านการ เล่นและการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน ที่เน้นการทำให้เป็นกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อตอบสนองต่อความ ต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ครูผู้สอนในระดับอนุบาลประกอบด้วยครู ประจำชั้น ครูผู้ช่วย และครูพี่เลี้ยง (ครูพี่เลี้ยงมีเฉพาะในระดับเตรียมอนุบาลถึงอนุบาล 2 ไม่มีใน ระดับชั้นอนุบาล 3) ครูประจำชั้นต้องเป็นชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (Native Speakers) โดยครูประจำชั้นต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีวุฒิทางการศึกษาหรือ ประสบการณ์ในการสอนหรือดูแลเด็กในระดับอนุบาล และมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการตามหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้ช่วยเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติที่สามารถสื่อสาร ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เพื่อช่วยสื่อสารกับผู้ปกครองชาวไทยที่ต้องการความช่วยเหลือใน การสื่อสารภาษาอังกฤษ และช่วยแปลเอกสารจดหมายของโรงเรียนเป็นภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่ ตรงกันของผู้ปกครองชาวไทยและชาวต่างชาติ) จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า อาจมีวุฒิ ทางการศึกษาหรือประสบการณ์ในการสอนหรือดูแลเด็กในระดับอนุบาล และครูพี่เลี้ยงที่เป็นชาวไทย โดยอาจสื่อสารภาษาอังกฤษได้บ้าง จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างน้อย และมี ประสบการณ์ในการดูแลเด็กเล็ก ครูประจำชั้น ครูผู้ช่วย และครูพี่เลี้ยงต่างมีบทบาทและหน้าที่ในการ เรียนการสอนและการดูแลกิจวัตรประจำวันของนักเรียนที่แตกต่างกัน ครูประจำชั้นเป็นผู้วางแผนและ เป็นครูหลักในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้ช่วยเป็นผู้ช่วยเหลือครูประจำชั้นในการ

จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนและช่วยดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ และเป็นผู้ดูแลกิจกรรมประจำวันของผู้เรียนให้ดำเนินไปอย่างปลอดภัยและเหมาะสม ครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ช่วยครูผู้ช่วยในการดูแลกิจกรรมประจำวันของผู้เรียนให้ถูกสุขอนามัยและถูกสุขลักษณะ

3.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้ปกครองคนไทยที่มีอายุมากกว่า 18 ปี มีบุตรหลานเรียนในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คสีย์มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี และในปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่อนุบาลชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คสีย์ เป็นครอบครัวที่ใช้ภาษาไทยเป็นหลักที่บ้าน และเป็นผู้ปกครองที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก 3 ข้อ ได้แก่

- 1) ครอบครัวที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กทั้งในและนอกบ้าน เพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการที่ผู้ปกครองส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยต่อในกิจกรรมในบ้าน และกิจกรรมนอกบ้าน
- 2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทของผู้ปกครองจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับโรงเรียน
- 3) ผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก เพื่อศึกษาข้อจำกัดทางภาษาที่อาจส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองคนไทย
- ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลการใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ภาคผนวก ก)
- ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้ (ภาคผนวก ข)
  - 1) ความตระหนักในสำคัญของภาษาและการส่งเสริมการเรียนรู้
  - 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กที่โรงเรียน

3) บทบาทและพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะทางการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของเด็กที่บ้าน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก จากหนังสือ วารสาร เอกสาร ทฤษฎี รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล รวบรวมทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการฟังและการพูดภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่สอง จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ต้องการจะศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบ สัมภาษณ์

3) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหา ให้สอดคล้องวัตถุประสงค์งานวิจัย

4) นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ยังไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรจำนวน 5 คน เพื่อจะได้ตรวจสอบความยากง่ายของภาษา หลังจากนั้นนำผลการทดลองมา ปรับแก้ไข เพื่อจะได้เครื่องมือที่ชัดเจนพร้อมสมบูรณ์ สำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่าง ประชากรต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งจดหมายขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากโรงเรียน นานาชาติ เบิร์คลีย์ ซึ่งส่งโดยตรงถึงผู้อำนวยการโรงเรียน

2. ขอวันและเวลา เพื่อทำนัดสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทยที่มีลักษณะดังนี้ เป็น ผู้ปกครองคนไทยที่มีอายุมากกว่า 18 ปี มีบุตรหลานเรียนในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปีและศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ครอบครัวที่ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก ที่บ้าน และต้องเป็นผู้ปกครองที่ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ครอบครัว โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูล ครอบครัวละ 30 นาที

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทยทั้ง 8 ครอบครัว แล้วนำมาพิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ และคัดเลือกผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 ครอบครัว เกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่

3.1 ครอบครัวที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กทั้งในและนอกบ้าน เพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการที่ผู้ปกครองส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยต่อในกิจกรรมในบ้าน และกิจกรรมนอกบ้าน

3.2 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทของผู้ปกครองจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กพร้อมกับโรงเรียน

3.3 ผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก เพื่อศึกษาข้อจำกัดทางภาษาที่อาจส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ครอบครัวแล้ว ผู้วิจัยจะเริ่มทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งการทำงานกำหนด เริ่มเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560

4. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์และกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 และครอบครัวช่องทางทางการติดต่อสื่อสารและวิธีการเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน

3.6 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

สัปดาห์ที่ 1

ผู้วิจัยทำการนัด วันและเวลา พร้อมทั้งสถานที่ เพื่อขอทำการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทย จำนวน 3 ครอบครัว โดยจะมีการแจ้ง รายละเอียดเบื้องต้น ในเรื่องของระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยกำหนดไว้ที่ คนละ 2 ชั่วโมง และ จะทำการนัด ครั้งละ 1 คนเท่านั้น เพื่อป้องกันการสับสนของข้อมูล และเมื่อได้วันและเวลาเรียบร้อยแล้ว ก่อนถึงวันที่สัมภาษณ์จริง ผู้วิจัยจะยืนยันนัดหมายล่วงหน้า 2 วันทำการก่อนการสัมภาษณ์

สัปดาห์ที่ 2 - 4

ผู้วิจัยขอให้ผู้ปกครองตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งในแบบสัมภาษณ์นี้จะประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการอัดเทป ในบรรยากาศที่สบายๆ เป็นกันเองปราศจากความเครียดและความกดดัน และในการสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัย จัดไว้ในช่วงเวลา 16.00 น. - 18.00 น. (จำนวน 2 ชั่วโมง) สถานที่คือ โรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์ กรุงเทพมหานคร

สัปดาห์ที่ 5 - 6

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งจะทำการถอดเทปแบบละเอียดทุกคำพูดของผู้ปกครองเพื่อป้องกันการผิดพลาด และให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

สัปดาห์ที่ 7 – 8

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive analysis) โดยใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (thematic analysis) มีกระบวนการวิเคราะห์ที่มีการวางแผนทางการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งจะปรับมาจากโมเดลทฤษฎีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และจัดระบบข้อมูลแยกประเภทของข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ โดยการใช้รหัส (code) สำหรับการอ้างอิงหรือค้นหาข้อมูลประเภทของข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ประกอบการบรรยายแบบความเรียงตามประเด็นต่างๆ โดยใช้นามสมมติสำหรับชื่อผู้ปกครองและเด็กที่ให้สัมภาษณ์ และยกตัวอย่างคำพูดจากการสัมภาษณ์ประกอบการนำเสนอ

สัปดาห์ที่ 9

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์และกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 และครอบครัวช่องทางการติดต่อสื่อสารและวิธีการเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์และกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 และครอบครัวช่องทางการติดต่อสื่อสารและวิธีการเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการถอดความจากเครื่องบันทึกเสียงโดยละเอียดทุกคำ และมีการใช้รหัส (code) ลงในเครื่องที่ทำการบันทึกเสียง ไม่ว่าจะป็นชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ รายละเอียดอื่นๆ วันเวลา และสถานที่ที่ทำการสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive Analysis) โดยการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) เป็นวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพแบบเหมาะสมตามที่ Stake (1995 อ้างอิงใน McMillan, 2000, น.269) ได้มีการแบ่งชั้นการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยกรณีศึกษา เป็นขั้นที่ 1 มีการใช้รหัส (code) และรวบรวมข้อมูลทันที ขั้นที่ 2 ใช้ตัวอย่างเดียวเพื่อแสดงภาพของความหมายของข้อมูล ขั้นที่ 3 มีการแสดงแบบแผนเพื่อการตรวจสอบเกี่ยวพันระหว่างกลุ่มที่ได้ลงรหัสและคำตอบ และขั้นที่ 4 มีการสรุปอ้างอิงเชิงธรรมชาติ ที่ได้จากข้อมูลเสนอแนะ รวมทั้งมีสิ่งอื่นใดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นได้

ผู้วิจัยทำการสรุปรวบรวม เรียบเรียง และนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ประกอบการ
บรรยายแบบความเรียงตามประเด็นต่างๆ โดยใช้นามสมมติสำหรับชื่อผู้ปกครองและเด็กที่ให้
สัมภาษณ์ และยกตัวอย่างคำพูดจากการสัมภาษณ์ประกอบการนำเสนอ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคนไทยจำนวน 3 คน ที่ให้บุตรที่อยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกบ้าน อีกทั้งผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนและใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสารกับเด็กและจากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 และการเชื้อเชิญผู้ปกครองของนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาบริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 4.1

จำนวนของผู้ปกครองคนไทยของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำแนกตามเพศ อายุความเกี่ยวข้องกับเด็ก สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว และจำนวนบุตร

สถานภาพของผู้ปกครองคนไทยที่ให้สัมภาษณ์		จำนวน (คน)
เพศ	ชาย	0
	หญิง	8
อายุ (ปี)	30–39	5
	40 ขึ้นไป	3
ความเกี่ยวข้องกับเด็ก	บิดา	0
	มารดา	8
สถานภาพสมรส	อยู่ด้วยกัน	5
	แยกกันอยู่	1
	หย่าร้าง	2
	หม้าย	0

สถานภาพของผู้ปกครองคนไทยที่ให้สัมภาษณ์		ความถี่ N = 8
อาชีพ	ข้าราชการ	0
	พนักงานบริษัทเอกชน	1
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0
	ธุรกิจส่วนตัว	7
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	4
	ปริญญาโท	4
รายได้ของครอบครัว (บาทต่อเดือน)	ต่ำกว่า 300,000	0
	300,000-400,000	3
	400,001-500,000	3
	500,001ขึ้นไป	2
จำนวนบุตร (คน)	1	6
	2	2
	3	0

จากตารางที่ 4.1 ผู้ปกครองชาวไทยที่ตอบแบบสัมภาษณ์เป็นหญิงทั้งหมด (8 คน) ซึ่งทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องเป็นมารดาของเด็ก โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ด้วยกัน (5 คน) และมีอายุระหว่าง 30-39 ปี (5 คน) และมีบุตรจำนวน 1 คน (6 คน)

ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท (4 คน เท่ากัน) เกือบทั้งหมดประกอบธุรกิจส่วนตัว (7 คน) โดยครอบครัวมีรายได้ระหว่าง 300,000-400,000 บาทต่อเดือน และ 400,001-500,000 บาทต่อเดือน (3 คน เท่ากัน) รองลงมาคือ 500,001 ขึ้นไป (2 คน)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นนำไปสู่การคัดเลือกผู้ปกครองคนไทยตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1) ครอบครัวที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กทั้งในและนอกบ้าน เพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการที่ผู้ปกครองส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยต่อในกิจกรรมในบ้าน และกิจกรรมนอกบ้าน

2) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทของผู้ปกครองจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับโรงเรียน

3) ผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก เพื่อศึกษาข้อจำกัดทางภาษาที่อาจส่งผลต่อบทบาทการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

จึงนำเสนอในรูปแบบของตารางแสดงข้อมูลแจกแจงรายคน ดังนี้

ตารางที่ 4.2

การใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแจกแจงรายคน

รายละเอียด	ผู้ปกครองคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ภาษาที่ผู้ปกครองใช้กับเด็ก	ภาษาไทย	/	/	/	/	/	/	/	/
	ภาษาอังกฤษ	/							/
ภาษาที่บุคคลอื่นในครอบครัวใช้กับเด็ก	ภาษาไทย	/	/	/	/	/	/	/	/
	ภาษาอังกฤษ								
เวลาที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะ	ทุกวันหลังเลิกเรียน	/			/	/	/		/
	เสาร์ – อาทิตย์	/						/	
	ช่วงปิดเทอม								
	ตามความสะดวก		/	/				/	

รายละเอียด	ผู้ปกครองคนที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ประเภทของกิจกรรม เสริมทักษะฯ ที่เด็กเข้า ร่วม	จัดเองที่บ้าน		/		/		/	/	
	จัดโดยสถาบันอื่น	/	/	/			/	/	/
	จัดโดยโรงเรียน	/	/	/	/	/			/
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของโรงเรียน	มีส่วนร่วม	/	/			/	/	/	/
	ไม่มีส่วนร่วม			/	/				
ความถี่ในการเข้าร่วม กิจกรรมที่โรงเรียน	ทุกครั้ง	/	/			/	/	/	
	บางครั้ง			/	/				/
	นานๆ ครั้ง								
	ไม่เคย								
ช่องทางในการ ติดต่อสื่อสารกับ โรงเรียน	E-mail	/	/	/	/	/	/	/	/
	จดหมายจากโรงเรียน								
	Facebook / Line	/	/	/	/		/	/	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าครอบครัวที่มีลักษณะสำคัญที่ต้องการครบทั้ง 3 ประการคือ ผู้ปกครองคนที่ 2, 6 และ 7 โดยเป็นครอบครัวที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกบ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และผู้ปกครองใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักกับเด็ก ลักษณะสำคัญนี้กำหนดขึ้นเพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการที่ผู้ปกครองส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยต่อในกิจกรรมในบ้านและกิจกรรมนอกบ้าน การรับรู้บทบาทของผู้ปกครองจากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับโรงเรียน และข้อจำกัดทางภาษาที่อาจส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ถัดไปผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับบริบททางครอบครัว การทำงาน

และการส่งเสริมทักษะทางการพูดและฟังภาษาอังกฤษของบุตรในช่วงปฐมวัยของผู้ปกครองทั้งสามท่าน โดยชื่อที่ใช้ต่อไปนี้เป็นนามสมมติทั้งสิ้น

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมของผู้ปกครอง

ครอบครัวที่หนึ่ง: คุณแอมและน้องเอ็ม

คุณแอม อายุอยู่ในช่วง 35-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ครอบครัวอาศัยอยู่ด้วยกันพ่อแม่ลูก มีบุตร 1 คนคือน้องเอ็ม อายุ 6 ปี ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์ ครอบครัวประกอบธุรกิจส่วนตัวซึ่งบริหารโดยคุณพ่อ เป็นธุรกิจด้านการออกแบบตกแต่งภายใน ด้วยความอยู่ตัวของธุรกิจและรายได้ที่มั่นคง คุณแอมจ้างแม่บ้านเพื่อดูแลเรื่องความสะอาดและงานบ้าน จึงมีเวลาในการดูแลลูกด้วยตนเองโดยไม่ต้องจ้างพี่เลี้ยง คุณแอมเล่าว่าอีกเหตุผลหนึ่งที่ไม่จ้างพี่เลี้ยงเนื่องจากไม่ต้องการแบบอย่างที่ไม่สามารถควบคุมได้จากพี่เลี้ยง ก่อนที่น้องเอ็มจะถึงวัยเข้าโรงเรียนคุณแอมเป็นแม่บ้านดูแลลูกแบบเต็มเวลา แต่เมื่อน้องเอ็มเข้าโรงเรียนคุณแอมจึงกลับไปช่วยคุณพ่อทำธุรกิจ โดยใช้เวลาในช่วงที่น้องอยู่ที่โรงเรียนในการติดต่อประสานงาน คุณแอมเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการรับส่งน้องเอ็มมาโรงเรียนและดูแลกิจวัตรประจำวันของน้องเองทุกอย่าง คุณพ่อมีส่วนร่วมในการดูแลลูกเมื่อมีเวลาว่างจากงาน และในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดเทศกาลต่างๆ กิจกรรมที่คุณพ่อทำกับลูก ได้แก่ การอ่านหนังสือนิทาน การพูดคุยด้วยภาษาอังกฤษ และการเล่นเกมโดยใช้ภาษาอังกฤษกับลูก

ความตระหนักในความสำคัญของภาษาและบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้

คุณแอมเห็นความสำคัญของทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยมาก ในยุคปัจจุบันที่โลกเชื่อมต่อกันทำให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสาร คุณแอมและสามีเป็นคนไทยทั้งคู่ จึงเห็นว่าน้องจำเป็นต้องรู้ภาษาอังกฤษ ครอบครัวจึงตัดสินใจส่งน้องเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติตั้งแต่เล็กเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ และต้องการให้น้องศึกษาในโรงเรียนนานาชาติต่อในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คุณแอมคิดว่าน้องเอ็มจะเรียนรู้ภาษาได้ดีจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมจึงให้เวลาในการถ่ายทอดทักษะทางภาษาในเวลาที่ทำได้ หาโอกาสให้น้องเอ็มได้พูดคุยโต้ตอบภาษาอังกฤษกับบุคคลรอบตัว ผ่านกิจกรรมที่จัดเองที่บ้าน กิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียน และตามที่เรียนพิเศษต่างๆ

...น้องน่าจะเรียนรู้ได้ดีจากปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม เพราะการโต้ตอบกันไปมาและเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว จะทำให้เด็กพัฒนาได้เร็วขึ้น ... คุณแม่มองคิดว่าตัวเองเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาอังกฤษให้น้อง เพราะน้องใช้เวลาอยู่กับผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นโอกาสในการใช้ภาษาจะมากกว่าอย่างอื่น เราต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดทักษะทางภาษาให้เด็กทุกเวลาทำได้ คุณแม่ชอบหาหนังสือนิทานหรือสิ่งของต่างๆ มาให้น้อง สื่ออะไรที่เขาวาดดีคุณแม่ก็ลองเอามาใช้จัดกิจกรรมที่บ้าน และก็พาน้องไปร่วมกิจกรรมตามที่ต่างๆ สมัครเรียนกิจกรรมพิเศษทั้งที่โรงเรียนหลังเลิกเรียนและที่มีตามห้าง กิจกรรมที่เลือกก็เน้นที่ใช้ภาษาอังกฤษอย่างพวกเทควันโด ปั่นดิน (บทสัมภาษณ์คุณแม่ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

การที่เด็กได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษบ่อยครั้งจะเพิ่มความคล่องแคล่วและเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษา คุณแม่จึงเลือกกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการเรียน และพยายามจัดหาสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่มีคนแนะนำว่าดีมาทำกิจกรรมกับน้องเอ๋มที่บ้าน นอกจากนี้ คุณแม่และสามียังใช้ภาษาอังกฤษกับน้องเอ๋มตามแต่โอกาสอำนวย เช่น เวลาอ่านนิทานภาษาอังกฤษก่อนนอนกับคุณพ่อหรือคุณแม่ เวลารับประทานอาหาร หรือเวลาเล่นเกมการศึกษาต่างๆ อย่าง Monopoly เกมจับคู่ ต่อภาพจิ๊กซอว์

ถึงแม้คุณแม่และสามีจะตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและพยายามส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษในทุกๆ ด้าน แต่ทักษะการใช้ภาษาไทยก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน หากในอนาคตน้องเอ๋มจะทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทย

...คุณแม่คิดว่าภาษาไทยมีความสำคัญ น้องเป็นคนไทย ภาษาไทยเป็นภาษาต้นแบบ เราควรใส่ใจให้ถูกต้องในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ดี เป็นไปได้ว่าเมื่อเด็กเรียนจบก็มาทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยภาษาไทยจึงสำคัญมาก (บทสัมภาษณ์คุณแม่ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

ที่บ้านจึงยังใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน อีกทั้งผู้ปกครองยังส่งเสริมการอ่านและการเขียนภาษาไทยตามความสนใจของน้องเอ๋ม และในเวลาที่คุณแม่สอนการบ้านภาษาไทยที่ได้รับจากโรงเรียน

การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่โรงเรียน

คุณแอมคิดว่าการให้น้องเอ็มเรียนภาษาอังกฤษและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนคนเดียวมันไม่เพียงพอ แต่ผู้ปกครองจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะและการเรียนรู้ของเด็กด้วย คุณแอมจึงเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง เช่น การเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมวันนานาชาติ (International day) ที่ผู้ปกครองจะร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติแก่นักเรียนทั้งโรงเรียน การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมผู้ปกครองที่ร่วมกันทำกิจกรรมที่มีส่วนช่วยพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน ที่เริ่มต้นจากการชักชวนของเพื่อนผู้ปกครองด้วยกันให้สละเวลาเข้ามาเข้าร่วม ถึงแม้บางกิจกรรมจะเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ด้วยการนั่งชมเฉยๆ เช่น การชมการแสดงในวันสำคัญต่างๆ แต่การที่ผู้ปกครองอยู่ด้วยจะกระตุ้นให้เด็กเกิดความมั่นใจในการแสดงกิจกรรมที่คุณแอมเข้าร่วมบ่อยที่สุดคือ การร่วมงานมอบรางวัลประจำสัปดาห์สำหรับนักเรียนระดับอนุบาล (Kindergarten Weekly Assembly)

...เรียนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ การใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนน้อยกว่าอยู่ที่บ้านกับพ่อแม่ ดังนั้นอาจจะไม่เพียงพอที่เด็กจะใช้ภาษาอังกฤษที่โรงเรียนอย่างเดียว ที่บ้านก็ต้องมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการกระตุ้นทักษะของน้องให้มีความคุ้นเคยในการใช้ภาษา คุณแม่เลยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนทุกครั้ง อย่างเช่น วันสงกรานต์ที่มีการแสดงของเด็ก ร้องเล่นเต้นรำ คุณแม่ก็มาร่วมดูให้กำลังใจ ให้เขากล้าแสดงต่อหน้าคนอื่น ถ้าเรามาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนน้องจะมั่นใจในการพูดคุยกับคุณแม่ เพราะเขาเห็นว่าเราเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย (บทสัมภาษณ์คุณแม่ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

นอกจากนั้น การเข้าชมกิจกรรมโรงเรียนยังช่วยให้คุณแอมเห็นพัฒนาการของลูกได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และรู้ว่าอยู่ที่โรงเรียนลูกทำกิจกรรมอะไรได้บ้าง เพื่อที่จะบอกเล่าให้คุณพ่อทราบถึงพัฒนาการของน้องเอ็ม อีกทั้ง คุณแอมเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนจะช่วยให้สามารถพูดคุยกับน้องเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่น้องทำได้อย่างเข้าใจกันมากยิ่งขึ้น กิจกรรมแรกที่คุณแอมเข้าร่วมคือกิจกรรมวันแม่ Muffin for Mum โดยการซื้อของขวัญจากครูประจำชั้น เป็นกิจกรรมที่ได้ตกแต่งคัพเค้กร่วมกับลูกและฟังนิทานเกี่ยวกับแม่ร่วมกัน

บทบาทและพฤติกรรมในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่บ้าน

คุณแม่ส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้น้องเอ๋ม ด้วยการจัดกิจกรรมที่บ้านหลังเลิกเรียนและในวันหยุดสุดสัปดาห์ กิจกรรมที่จัดใช้เวลาประมาณ 40-60 นาทีแล้วแต่สถานการณ์และความสนใจของน้องในวันที่ทำกิจกรรม นอกจากนั้น คุณแม่ให้น้องเลือกเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่จัดขึ้นที่โรงเรียนตามความสนใจของน้อง ได้แก่ Soccer, E-Science, Art & Crafts, Early Literacy เรียนวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี สัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 60 นาที และพาไปเรียนกิจกรรมพิเศษตามสถาบันที่เปิดสอน โดยกิจกรรมมีทั้งที่เป็นวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี ตามความถนัดและความสนใจของน้องเอ๋ม เช่น Clay Work, Kumon, Taekwondo, Swimming เรียนวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ สัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 60 นาที โดยเลือกกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนเพื่อให้น้องเอ๋มได้ทบทวนและฝึกฝนภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ

...คุณแม่ให้น้องเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียนในกิจกรรมที่เขาชอบ ส่วนในวันที่ไม่ได้เรียนคุณแม่จะจัดกิจกรรมให้น้องเองที่บ้าน อย่างอ่านหนังสือนิทานภาษาอังกฤษ จัดเกมการเรียนรู้ เล่นเกมฝึกฝนทักษะการพูดโต้ตอบ เกมหาคำศัพท์ คุณแม่จะเอาของไปซ่อนตามที่ต่างๆ ในบ้านให้น้องบอกชื่อของที่หาเจอเป็นภาษาอังกฤษ เล่นเกมทายปัญหา เปิดเพลงการ์ตูนภาษาอังกฤษในรถตอนเดินทาง ส่วนวันเสาร์อาทิตย์ก็พาไปเรียนตามสถาบันที่เปิดสอน หรือไปเที่ยวตามที่ต่างๆ ที่ไปเรียนก็เลือกที่เขาสอนเป็นภาษาอังกฤษ น้องจะได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ คุณแม่พยายามจัดเวลาทำกิจกรรมให้น้อง ให้เขาได้เล่นได้สนุกและได้ความรู้ด้วย (บทสัมภาษณ์คุณแม่ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

นอกจากการเล่นเกมที่ฝึกการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษและการคุยโต้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ เมื่อถึงวันหยุดคุณแม่ก็จะพาน้องเอ๋มไปท่องเที่ยวเปิดประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศเพื่อฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ คุณแม่ยังใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยี มาใช้จัดกิจกรรมกับน้องอย่างสม่ำเสมอ

...คุณแม่ชอบใช้แอปฯ ในไอแพดช่วยสอน มีแอปฯ ติๆ สนุกๆ ที่น้องชอบหลายอัน และช่วยสอนวิชาการได้ด้วย นอกจากนั้นก็หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ หนังสือที่มีรูปภาพคำศัพท์ และของเล่น เกมที่ช่วยสอนภาษาอังกฤษต่างๆ เวลาเลือกก็จะดูว่า

เหมาะกับอายุของน้องหรือไม่ และก็ดูความปลอดภัยของของชิ้นนั้น (บทสัมภาษณ์
คุณแอม วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

คุณแอมใช้แท็บเล็ตเป็นสื่อหนึ่งในการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษ โดยจะเลือกแอปพลิเคชันที่ดีและมีประโยชน์ มีเวลาการเล่นที่แน่นอนเพื่อฝึกกระเปียบ
วินัยด้วย นอกนั้นก็เป็สื่อประเภทหนังสือนิทานและหนังสือภาพภาษาอังกฤษ ของเล่นเสริมทักษะ
บอร์ดเกม และเกมการศึกษาที่ส่งเสริมภาษาอังกฤษโดยเกณฑ์ในการเลือกพิจารณาจากความ
เหมาะสมกับวัย ความปลอดภัย และประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ

ครอบครัวที่สอง: คุณจอยและน้องเจ

คุณจอย อายุอยู่ในช่วง 45-50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คุณจอยและสามีหย่า
ร้างกัน มีบุตร 1 คนคือน้องเจ อายุ 6 ปี ปัจจุบันน้องเจอาศัยอยู่กับคุณจอยและคุณยาย คุณพ่อได้พบ
กับน้องเจโดยเฉลี่ยแล้วเดือนละ 2-3 ครั้ง ในการพบกันคุณพ่อจะพาน้องไปรับประทานอาหาร เล่น
ฟุตบอล ไดรฟ์กอล์ฟ ซิ่งจักรยานที่สวนสาธารณะ หรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ เช่น Ocean World,
Kidzania, Dinosaur Planet เป็นต้น คุณจอยประกอบธุรกิจส่วนตัวด้านอสังหาริมทรัพย์ ที่บ้านมีพี่
เลี้ยง แม่บ้าน และคนขับรถ พี่เลี้ยงมีหน้าที่ดูแลเรื่องอาหารการกินและเครื่องใช้ส่วนตัวของน้องเจเป็น
หลัก แม่บ้านดูแลงานบ้านทั่วไป คนขับรถมีหน้าที่รับส่งคุณยายเวลาที่ต้องการเดินทาง คุณจอยเป็น
คนดูแลรับส่งน้องเจไปโรงเรียนและเป็นผู้รับผิดชอบพาน้องเจเดินทางไปทำกิจกรรมพิเศษต่างๆ
เพื่อที่จะได้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าในการทำกิจกรรมของน้องอย่างต่อเนื่อง แต่หากคุณจอยติด
ธุระ บางครั้งคุณยายและคนขับรถจะพาน้องเจเดินทางไปทำกิจกรรมพิเศษแทนคุณจอย

ความตระหนักในความสำคัญของภาษาและบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการ เรียนรู้

คุณจอยและบุคคลในครอบครัวใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับน้องเจเป็นหลัก และเห็น
ความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นภาษาแม่และภาษาอังกฤษที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน คุณ
จอยต้องการให้น้องเจเรียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษควบคู่กันไป เพราะในวัยเด็กเป็นวัยแห่งการ
เรียนรู้จะสามารถเรียนรู้ได้ดี อีกทั้ง ธุรกิจของครอบครัวมีการติดต่อกับชาวต่างชาติตลอดเวลา คุณจอย
จึงต้องการให้น้องเจสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้้องเจสามารถบริหารธุรกิจได้ด้วย
ตนเองในอนาคตโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นเหมือนอย่างที่คุณจอยทำอยู่ในปัจจุบัน และการรู้ภาษามากกว่า
หนึ่งภาษาก็ถือเป็นข้อได้เปรียบ คุณจอยจึงเลือกที่จะส่งน้องเจเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติเพื่อ

พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาไทยสามารถเสริมให้ที่บ้านได้เพราะเป็นภาษาหลักของครอบครัว

...โดยหลักทุกๆ ไป ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองมาจากภาษาแม่ และทั่วไปมักใช้ภาษาอังกฤษเป็นการติดต่อสื่อสาร ทั้งทางธุรกิจหรือแม้แต่ท่องเที่ยว และเนื่องด้วยธุรกิจของครอบครัวมีการติดต่อกับชาวต่างชาติตลอด จึงมองว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากที่สุด ... อาจจะย้ายไปเรียนที่ต่างประเทศเลยเพราะต้องการให้ฝึกความรับผิดชอบ และคุณแม่คิดว่าน้องควรจะได้เรียนสองภาษาควบคู่กัน วัยเด็กอยู่ในช่วงการเรียนรู้ได้ดี เขาสามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี (บทสัมภาษณ์คุณจอย วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560)

คุณจอยเห็นว่าการเรียนในโรงเรียนนานาชาติค่อนข้างเพียงพอต่อการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จึงอยากให้น้องเฝ้าศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ แต่คุณจอยอธิบายว่า การไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่นอกจากน้องจะได้เรียนภาษาอังกฤษแล้ว ยังเป็นการฝึกให้น้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น คุณจอย ยอมรับว่าตนเองสื่อสารภาษาอังกฤษได้เพียงเล็กน้อยจึงจ้างครูมาสอนพิเศษที่บ้านให้น้องได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม เพราะเชื่อว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ได้ผลดี คุณจอยเองก็พยายามคุยกับน้องเฝ้าเป็นภาษาอังกฤษเท่าที่จะทำได้ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และพาน้องเฝ้าไปท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้อีกทางหนึ่ง

...ถ้ามีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม เขาจะสนุกกับการพูดคุยหรือได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ จากการพูดคุยกันหรือพาไปสถานที่ต่างๆ เวลาเขาเห็นอะไรเขาก็จะถามว่าอันนี้เรียกว่าอะไรในภาษาอังกฤษ...คุณแม่รู้ภาษาอังกฤษนิดๆ หน่อยๆ เป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาให้น้องไม่ได้ แต่คุณแม่พยายามช่วยส่งเสริมให้น้องพัฒนาตามสมควร อย่างเช่น หาหนังสือนิทานมาอ่านให้น้องฟัง หรือพูดคุยกับน้องเป็นภาษาอังกฤษบ่อยๆแต่อาจจะไม่ได้มากเนื่องจากคุณแม่รู้ภาษาอังกฤษแค่เล็กน้อย เวลาอยู่บ้านก็เปิดการ์ตูนภาษาอังกฤษให้น้องดูจะได้คุ้นเคยภาษา แล้วก็พาไปเรียนพิเศษสถาบันต่างๆ ทั้งเรียนภาษาและก๊ากิจกรรม อย่างกีฬา ศิลปะ และเจาะจงเลือกที่ที่สอนด้วยภาษาอังกฤษ (บทสัมภาษณ์คุณจอย วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560)

นอกจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลคุ้นเคยแล้ว คุณอาจได้พาน้องเจไปเรียนกิจกรรมพิเศษตามสถาบันต่างๆ โดยเจาะจงเลือกระดับชั้นที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารเพื่อให้ได้ฝึกฝนทักษะทางการพูดและการฟังอย่างสม่ำเสมอ โดยกิจกรรมที่เลือกค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่กีฬา ดนตรี ศิลปะ และวิชาการ อีกวิธีที่คุณอาจเลือกใช้คือการให้น้องดูการ์ตูนภาษาอังกฤษที่น้องชอบ เช่น Ice Age, Incredible จะได้สนใจและเลียนแบบการใช้ภาษาหลังดูการ์ตูนจบแล้วด้วยการเล่าเรื่องบางตอนให้ฟัง น้องให้ความสนใจดูการ์ตูนได้จนจบเรื่องและขอดูซ้ำหลายครั้ง

การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่โรงเรียน

คุณอาจคิดว่าการที่ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การส่งเสริมการเรียนรู้ของลูกเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการสอนของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียนที่คุณอาจมีส่วนร่วม จะเป็นกิจกรรมตั้งแต่การเข้าร่วมชมการแสดงในวันสำคัญต่างๆ การเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมวันนานาชาติ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมผู้ปกครอง การช่วยคุณครูดูแลนักเรียนเวลาที่ไปทัศนศึกษาออกโรงเรียน ไปจนถึงการสนับสนุนสื่ออุปกรณ์บางอย่างที่คุณครูให้นักเรียนนำไปร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ คุณอาจได้เลือกให้น้องเจเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่จัดที่โรงเรียนทุกวันเพื่อที่น้องจะได้เรียนรู้ภาษาจากสภาพแวดล้อมของแต่ละกิจกรรมกับคนคุ้นเคยแต่แตกต่างออกไปจากชั่วโมงเรียนปกติ

บทบาทและพฤติกรรมในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่บ้าน

คุณอาจพยายามใช้ภาษาอังกฤษกับน้องเจ แต่ยอมรับว่าไม่สามารถสอนหรือจัดกิจกรรมให้กับน้องได้ คุณอาจจึงจ้างครูคนไทยมาสอนพิเศษที่บ้านตอนเย็น 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 60 นาที โดยเน้นให้ทำกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษผ่านการสอนวิชาการและการเล่นเกมที่ต่างกัน และให้น้องเจเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่จัดที่โรงเรียนทุกวัน เพื่อที่น้องจะได้เรียนรู้ภาษาจากบริบทของแต่ละกิจกรรมกับครูที่คุ้นเคยแต่มีลักษณะที่แตกต่างออกไปจากชั่วโมงเรียนปกติ ที่มีนักเรียนจากชั้นอื่นมาเรียนร่วมกันและบางกิจกรรมได้เรียนกับครูคนอื่นที่ไม่ใช่ครูประจำชั้นอื่น ในวันหยุดสุดสัปดาห์ก็จะพาน้องเจไปทำกิจกรรมหลากหลายตามที่ได้รับคำแนะนำจากคุณรู้จัก หรือจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์จากสถาบัน ไม่นับเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่เลือกกิจกรรมที่น้องสนใจทั้งกีฬา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ เพื่อน้องจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาและได้รับประสบการณ์ทางภาษาอย่างต่อเนื่อง

...คุณแม่ไม่เก่งภาษาอังกฤษ สอนน้องเองไม่ค่อยได้ เลยให้น้องเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียนที่สอนโดยครูที่ใช้ภาษาอังกฤษ และตอนเย็นก็มีครูมาสอนพิเศษที่บ้าน สอนวิชาการบ้างเล่นเกมบ้างเน้นให้ใช้ภาษาอังกฤษ วันเสาร์อาทิตย์ก็พาไปเรียนพิเศษอย่างกีฬาฟุตบอล เทควันโด ยิม ปั่นดิน วิทยาศาสตร์ ตระเวนพาไปเรียนที่ไหนที่สอนดีที่ใช้ภาษาอังกฤษ จะได้ฝึกฝนภาษาให้ต่อเนื่อง...เวลาเดินทางก็ดูการ์ตูนภาษาอังกฤษหรือฟังเพลงในรถ ก่อนนอนก็อ่านนิทานด้วยกันซัก 30 นาที น้องจะได้รับการอ่าน (บทสัมภาษณ์คุณจอย วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560)

คุณจอยเป็นผู้รับผิดชอบพาน้องเจเดินทางไปทำกิจกรรมพิเศษต่างๆ เพื่อจะได้เห็นพัฒนาการของน้องอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น สิ่งหนึ่งที่คุณจอยให้ความสำคัญและพยายามจะทำให้ได้ทุกวันคือการอ่านนิทานก่อนนอนประมาณ 30 นาที เพื่อส่งเสริมให้น้องเจรักการอ่าน ซึ่งคุณจอยไม่แน่ใจว่าคุณจอยจะยังสามารถอ่านหนังสือให้น้องฟังได้หรือไม่ หากระดับการใช้ภาษาของน้องสูงขึ้นเกินระดับประถมศึกษา

นอกจากการอ่านหนังสือกับน้อง คุณจอยยังเป็นผู้จัดหาสื่อการเรียนมาให้น้องเจอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ หนังสือนิทานและหนังสือภาพภาษาอังกฤษ ของเล่น และเกมต่างๆ

...คุณแม่ชอบซื้อหนังสือมาให้น้องอ่าน อ่านด้วยกันบ้าง อ่านเองบ้าง หนังสือนิทาน หนังสือที่มีรูปภาพคำศัพท์ และเกมของเล่น เกมต่างๆ การ์ตูนภาษาอังกฤษน้องก็ชอบอย่างไอแพดก็มีเล่นบ้าง เวลาที่เลือกก็จะดูให้เหมาะกับอายุ และดูว่าปลอดภัยที่จะเล่นหรือไม่ (บทสัมภาษณ์คุณจอย วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560)

ในการเลือกซื้อสื่อการเรียนต่างๆ คุณจอยจะดูว่าเหมาะกับอายุและมีความปลอดภัย นอกจากนี้ก็เลือกตามความชอบและความสนใจของน้องเจด้วย ฐานะทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางธุรกิจทำให้จอยมีเวลาที่จะดูแล จัดทำกิจกรรม และสื่อการเรียนต่างๆ มาช่วยพัฒนาทักษะทางการพูดและการฟังของน้องเจได้เป็นอย่างดี

ครอบครัวที่สาม: คุณพลอยและน้องพี

คุณพลอย อายุอยู่ในช่วง 35-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ครอบครัวอาศัยอยู่ด้วยกันพ่อแม่ลูก มีบุตร 2 คน คือ น้องพล และน้องพี อายุ 10 และ 6 ปีตามลำดับ ปัจจุบันทั้งสองคนกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์ คุณพ่อและคุณแม่ประกอบธุรกิจก่อสร้าง โดยคุณพ่อและ

คุณแม่บริหารงานร่วมกัน ที่บ้านมีคุณตา คุณยาย แม่บ้าน และคนขับรถ คุณพ่อและคุณแม่จะผลัดเปลี่ยนกันรับส่งลูกที่โรงเรียน หลังเลิกเรียนเมื่อรับลูกจากโรงเรียนแล้วจะพาไปส่งที่บ้านเพื่อเรียนพิเศษกับคุณครูโดยมีคุณยายคอยดูแล ในวันหยุดสุดสัปดาห์คุณพลอยจะพาน้องพีไปเรียนกิจกรรมพิเศษด้วยตนเอง คุณพ่อก็มีส่วนร่วมในการดูแลน้องพีเมื่อว่างจากงานและในช่วงวันหยุดเทศกาลต่างๆ คุณพ่อใช้เวลาพร้อมกับน้องด้วยการพาไปเที่ยว สวนสนุกในร่ม สวนสาธารณะ และเล่นกีฬาด้วยกัน

ความตระหนักในความสำคัญของภาษาและบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้

คุณพลอยและบุคคลในครอบครัวใช้ภาษาไทยเป็นหลักกับน้องพี เพราะทุกคนไม่ถนัดใช้ภาษาอังกฤษ คุณพลอยให้ความสำคัญภาษาอังกฤษมาก เนื่องจากมองว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่กลายเป็นภาษาที่สำคัญในปัจจุบัน ถ้าต้องการประสบความสำเร็จในการทำงานก็ต้องสามารถฟังพูดอ่านเขียนภาษาอังกฤษได้คล่องเช่นกัน คุณพลอยจึงให้น้องพีเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติตั้งแต่อายุ 2 ขวบ ถึงกระนั้น คุณพลอยก็อยากให้น้องพีซึ่งเป็นคนไทยสามารถฟังพูดอ่านเขียนภาษาไทยได้เช่นกัน

...ที่บ้านไม่ถนัดใช้ภาษาอังกฤษจึงอยากให้น้องเรียนรู้ออกจากที่โรงเรียน ส่วนภาษาไทยเสริมให้ที่บ้านได้ คุณแม่ชอบที่โรงเรียนนานาชาติทำให้เด็กกล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจ และคุณแม่คิดว่าน้องควรจะเรียนสองภาษาควบคู่กัน อยากให้ได้พัฒนาทั้งสองภาษาไปพร้อมกัน วิทยุนี้ น่าจะทำได้ดีถ้าเรียนไปพร้อมกัน (บทสัมภาษณ์คุณพลอย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560)

คุณพลอยชอบแนวการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติที่นอกจากเด็กจะได้ภาษาอังกฤษแล้วยังเน้นการส่งเสริมลักษณะนิสัยให้เป็นคนกล้าแสดงออกและเป็นตัวของตัวเอง คุณพลอยจึงต้องการให้น้องพีศึกษาในโรงเรียนนานาชาติต่อในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คุณพลอยเชื่อว่าเด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้สองภาษาควบคู่กันไปได้ และสภาพแวดล้อมมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนภาษา โอกาสในการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาและบุคคลอื่นและการมีประสบการณ์ที่หลากหลายจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

...การเรียนภาษาต้องได้ใช้ ถ้าเรียนรู้จากประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น น้องก็จะเก่ง เรียนท่องจำอย่างเดียวไม่ได้ การที่ได้คุยกับคนอื่นและใช้ภาษาในที่ที่

เขาไปจะช่วยฝึกให้ใช้ภาษาได้คล่องและกล้าพูด กล้าแสดงออก ก็จะเก่งภาษามากขึ้น ... คุณแม่พยายามช่วยให้น้องได้ใช้ภาษาอังกฤษ ช่วยหากิจกรรม อย่างเช่น พาไปเรียนพิเศษ หาหนังสือ เกมหรือสื่อที่ช่วยสอนภาษา คุณแม่ไม่เก่งภาษาอังกฤษก็จะหาตัวช่วยอื่นในการส่งเสริมน้อง การเลือกชั้นเรียนก็จะเลือกที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน พาไปเที่ยว หรือพบปะผู้คนที่ใช้ภาษาอังกฤษ (บทสัมภาษณ์คุณพลอย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560)

คุณพลอยหาตัวช่วยอื่นให้น้องได้ฝึกใช้ภาษา ผ่านครูสอนพิเศษ หรือกิจกรรมพิเศษต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก พาไปเที่ยวเพื่อพบปะผู้คนและได้ฝึกฝนการใช้ภาษา รวมถึงจัดหาหนังสือ เกมหรือสื่อต่างๆ ที่ช่วยสอนภาษาอังกฤษ

การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่โรงเรียน

คุณพลอยต้องการทราบพฤติกรรมและพัฒนาการของน้องพีที่โรงเรียนจึงเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง คุณพลอยมักใช้เวลาส่วนหนึ่งพูดคุยกับคุณครูประจำชั้นเกี่ยวกับพัฒนาการของน้องพี และปรึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยของน้องพี

...ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาของเรา เราก็ต้องหาวิธีเสริมให้นอกจากเวลาเรียนด้วย คุณแม่จะมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนให้ได้ทุกครั้ง มาเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมของโรงเรียนบ้าง ให้น้องเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนบ้าง จะได้ว่าน้องเวลาทำกิจกรรมที่โรงเรียน อยู่ที่โรงเรียนเป็นอย่างไบบ้าง และจะได้คุยกับน้องถึงกิจกรรมที่ทำที่โรงเรียนได้รู้เรื่อง และจะได้มีโอกาสคุยกับครูประจำชั้นถึงพัฒนาการของน้องด้วย ... คุณแม่จะถามครูประจำชั้นว่าหนังสือหรือเกมแบบไหนจะเหมาะกับน้อง แล้วหาซื้อเกมสื่อต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หาหนังสือภาษาอังกฤษมาอ่านให้ฟัง (บทสัมภาษณ์คุณพลอย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560)

กิจกรรมของโรงเรียนที่คุณพลอยมีส่วนร่วมจะเป็นตั้งแต่การเข้าร่วมชมการแสดงในวันสำคัญต่างๆ เพื่อให้เข้าใจและพูดคุยกับน้องพีได้รู้เรื่อง การเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมวันนานาชาติ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมผู้ปกครองและการเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น สานิตการทำอาหาร พร้อมอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ ด้วยความช่วยเหลือจากครูผู้ช่วย ในบางช่วงที่เกิดติดขัดในการสื่อสาร

บทบาทและพฤติกรรมในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่บ้าน

ในวันธรรมดาคุณพลอยไม่ค่อยมีเวลาดูแลน้องพีหลังเลิกเรียน คุณพลอยหรือสามีจะรับน้องกลับจากโรงเรียนมาส่งที่บ้าน จากนั้นจะกลับไปทำงานต่อจนถึงค่ำ เมื่อถึงบ้านน้องพีมีการทำกิจกรรมกับครูสอนพิเศษคนไทยเพื่อส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเกือบทุกวัน วันละ 60 นาทีโดยมีคุณยายเป็นผู้ดูแล กิจกรรมที่ทำจะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษ ผ่านการอ่านนิทานและถามตอบเกี่ยวกับนิทาน การออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ กิจกรรมคณิตศาสตร์ผ่านเกมและแบบฝึกหัด เช่น การนับเลข การบวกและลบเลข ส่วนวันหยุดสุดสัปดาห์คุณพลอยจะใช้เวลาอยู่กับน้องพีและเป็นผู้ดูแลพาน้องไปทำกิจกรรมพิเศษตามสถาบันที่เปิดสอนตามคำแนะนำจากคนรู้จัก คุณพลอยจัดตารางเวลาการทำกิจกรรมให้น้องพีได้ใช้เวลาในการเรียนรู้ภาษาผ่านกิจกรรมที่หลากหลายในวันเสาร์อาทิตย์

...ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนจะมีครูมาสอนพิเศษที่บ้าน คุณแม่ให้สอนการบ้านบ้าง อ่านนิทานภาษาอังกฤษกับน้อง หรือเล่นเกมให้น้องได้ใช้ภาษา อาทิตย์นึงสามสี่วัน เพราะเราเองไม่เก่งภาษาก็ต้องมีคนมาช่วยทบทวนให้น้อง เวลาว่างๆ มีให้ดูการ์ตูนภาษาอังกฤษ พอเสาร์อาทิตย์คุณแม่จะพาน้องไปเรียนดนตรี ฟุตบอล วายน้ำ ศิลปะ ปั่นดินที่เขาเปิดสอน ส่วนใหญ่คุณแม่จะพาไปเอง ให้เขาเลือกกิจกรรมที่อยากเรียน และเลือกที่ครูเขาสอนด้วยภาษาอังกฤษ ถ้าอยากให้เก่งให้ใช้ภาษาได้ คล่องก็ต้องให้ฝึกบ่อยๆ (บทสัมภาษณ์คุณพลอย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560)

กิจกรรมพิเศษจะเลือกตามความสนใจของน้องพี โดยเลือกกิจกรรมที่สอนด้วยภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่ทำความหลากหลายไม่เน้นแต่วิชาการ มีทั้งดนตรี ศิลปะ กีฬา เพราะคุณพลอยเชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากประสบการณ์ที่หลากหลายและให้ได้ฝึกใช้ภาษาบ่อยๆ จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้คล่อง

...คุณแม่จะหาซื้อพวกหนังสือนิทาน หนังสือที่สอนความรู้ มีแบบฝึกหัดบ้างไว้หัดทำกับครูที่มาสอนพิเศษ และก็เกมที่ส่งเสริมความรู้ส่งเสริมภาษา ของเล่นต่างๆ เวลาที่เลือกคุณแม่ก็จะเลือกว่าเหมาะกับอายุของน้องหรือไม่ บางครั้งก็ไปปรึกษาคุณครู

ว่าแบบไหนถึงจะเหมาะสม ต่อมาก็จะดูให้ปลอดภัยเวลาเล่น (บทสัมภาษณ์คุณพลอย วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560)

ในการเลือกซื้อสื่อการสอน คุณพลอยชอบหนังสือประเภทนิทานภาษาอังกฤษ หนังสือความรู้และแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ และเลือกซื้อของเล่น เกมการศึกษาที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ เกมที่ใช้ในการเลือกซื้อพิจารณาจากความเหมาะสมกับวัย ประโยชน์ที่ได้รับ และความปลอดภัยเวลาเล่น โดยคุณพลอยจะปรึกษาคณะครูประจำชั้นถึงความเหมาะสมของสื่อที่จัดหามาให้น้องพี

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

โรงเรียนนานาชาติเบิร์คเลียให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนานักเรียน มีกิจกรรมตลอดทั้งปีให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในแบบผู้สังเกตการณ์ เช่น การชมการแสดงในงานวันสำคัญต่างๆ แบบผู้ช่วยเหลือ เช่น อาสาสมัครดูแลนักเรียนในการไปทัศนศึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม และแบบผู้ดำเนินกิจกรรม เช่น อาสาสมัครอ่านหนังสือ การสาธิตการทำอาหาร ในหนึ่งปีการศึกษาจะมีการประชุมผู้ปกครอง 2 ครั้งในเดือนตุลาคมและมกราคมที่ผู้ปกครองแต่ละครอบครัว จะได้พูดคุยกับครูประจำชั้นถึงพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรายงานผลความก้าวหน้าและวางแผนเป้าหมายการพัฒนาารายบุคคลร่วมกัน เพื่อดำเนินการพัฒนาให้นักเรียนไปในทิศทางเดียวกัน ทางโรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองเพื่อการประสานงานและสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ประธานสมาคมผู้ปกครองมีหน้าที่ในการติดต่อประสานกับโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อสร้างความร่วมมือ สมาคมผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในการจัดงานวันนานาชาติ ที่ผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติแก่นักเรียนทั้งโรงเรียน นอกจากนี้สมาคมผู้ปกครองยังเป็นแม่ข่ายจัดงานประจำปี เพื่อระดมทุนสำหรับโครงการการเรียนรู้ของนักเรียนด้านชุมชนสัมพันธ์ เช่น โครงการพัฒนาห้องเรียนอนุบาลในชุมชนสลัมคลองเตย การเชิญชวนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนนั้น ดำเนินการผ่านหลายช่องทาง ทั้งจดหมายข่าวโรงเรียนประจำสัปดาห์ผ่านอีเมล แอปพลิเคชัน SeeSaw การแจ้งข่าวสารผ่านโซเชียลที่เป็นข้อตกลงของชั้นเรียน เช่น กลุ่มไลน์เพจเฟซบุ๊ก การแจ้งข่าวและชักชวนให้ร่วมกิจกรรมผ่านเพื่อนผู้ปกครองด้วยกัน รายละเอียดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในแต่ละปีการศึกษาแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 4.3

กิจกรรมและรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง					ช่วงเวลาที่ จัดกิจกรรม
		จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	Face book	Line	ครู / ครู ผู้ช่วย สนทนากับ ผู้ปกครอง	Application SeeSaw (app. ที่ส่ง ตรงถึง ผู้ปกครอง)	
บอร์ดจากวัสดุ ธรรมชาติ	ผู้ปกครองจัดเตรียมวัสดุธรรมชาติให้ เด็กนำมาร่วมจัดบอร์ด		1			1	สิงหาคม 2559
Muffins with Mom	ผู้ปกครองร่วมตกแต่งหน้าเค้กกับ เด็กและฟังนิทานเกี่ยวกับครอบครัว		1	1	1		สิงหาคม 2559
Family Tree	ผู้ปกครองจัดหารูปครอบครัวให้เด็ก นำมาร่วมกิจกรรม		1	1			สิงหาคม 2559
Online Reading Program (RAZ- Kids)	ผู้ปกครองรับรหัสผ่านโปรแกรม RAZ-Kids ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับ ฝึกอ่านออนไลน์	1	1	1			ตลอด ปีการศึกษา
แต่งตัวตามธีมใน Spirit Week	เด็กและผู้ปกครองร่วมแต่งกาย ตามธีมที่กำหนดในแต่ละวันตลอด สัปดาห์ เช่น แต่งกายย้อนยุค		1	1	1		29 ส.ค. – 2 ก.ย. 2559
Super Star Award Assembly	ผู้ปกครองร่วมงานมอบรางวัล นักเรียนดีเด่นประจำสัปดาห์ (ด้าน Global citizen, Effective Communicator, Independent Learner หมุนเวียนกัน)			1	1		ทุกวันศุกร์ ของสัปดาห์

ตารางที่ 4.3

ตารางแสดงกิจกรรมและรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง					ช่วงเวลา ที่จัดกิจกรรม
		จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	Face book	Line	ครู / ครู ผู้ช่วย สนทนากับ ผู้ปกครอง	Application SeeSaw (app. ที่ส่ง ตรงถึง ผู้ปกครอง)	
การประชุม ผู้ปกครอง	ครูเชิญผู้ปกครองมาประชุม เพื่อ พูดคุยถึงพัฒนาการและเป้าหมาย การพัฒนาในปีการศึกษา	1	1	1	1		มีนาคม 2560
การแสดงนิทานเทพ นิยาย	เด็กจัดทำฉากและแสดงนิทานเทพ นิยาย ผู้ปกครองร่วมชมการแสดง		1	1	1	1	ตุลาคม 2559
Baht Wars	ผู้ปกครองเตรียมเหรียญให้เด็กหยอด ในถังตามกลุ่มสีของเด็กเพื่อเป็นการ ระดมทุนการกุศลในมูลนิธิต่างๆ		1		1		พฤศจิกายน 2559
งานแสดง วิทยาศาสตร์ ในห้องเรียน	เด็กจัดห้องเรียนเป็นนิทรรศการ วิทยาศาสตร์ และเชิญผู้ปกครองเข้า เยี่ยมชมผลงานทางวิทยาศาสตร์		1	1	1		พฤศจิกายน 2559
Crazy Hair Day	ผู้ปกครองแต่งผมให้เด็กในทรงผมที่ แปลกตาในวันที่จัดกิจกรรม		1		1		พฤศจิกายน 2559
ทัศนศึกษา สวน สัตว์ดุสิต	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการ ไปช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา	1	1	1	1		ธันวาคม 2559
Musical Performance	ผู้ปกครองร่วมชมการแสดงของเด็กๆ เช่น การเล่นไวโอลิน		1	1	1		ธันวาคม 2559
House Olympic Day	การแข่งขันกีฬาในระดับอนุบาล		1	1	1		ธันวาคม 2559
Pajama Day and Christmas Caroling	เด็กแต่งชุดนอนมาโรงเรียนในวันที่ จัดกิจกรรม และผู้ปกครองร่วมชม การแสดงวันคริสต์มาสในช่วงบ่าย		1	1	1		ธันวาคม 2559

ตารางที่ 4.3

ตารางแสดงกิจกรรมและรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3

(ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง					ช่วงเวลา ที่จัดกิจกรรม
		จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	Face book	Line	ครู / ครู ผู้ช่วย สนทนากับ ผู้ปกครอง	Application SeeSaw (app. ที่ส่ง ตรงถึง ผู้ปกครอง)	
พิธี 100 วันแห่ง การถวายความ อาลัย (ตักบาตร)	โรงเรียนนิมนต์พระ 9 รูป เพื่อมารับ บาตร และผู้ปกครองร่วมตักบาตร กับเด็กในช่วงเช้าที่โรงเรียน	1	1	1	1		มกราคม 2560
ทัศนศึกษา Dinosaur Planet	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการ ไปช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา		1	1	1		มกราคม 2560
100 th Day of School	ผู้ปกครองและเด็กร่วมกันหาสิ่งของ จากบ้านจำนวน 100 ชิ้นเพื่อนำมา นับพร้อมกับครูในห้องเรียน	1	1	1	1	1	มกราคม 2560
วันตรุษจีน	ผู้ปกครองและเด็กร่วมแต่งตัวในชุด ประจำชาติจีนเดินพาเหรดรอบสนาม		1	1			มกราคม 2560
Dinosaur Town	เด็กจำลองห้องเรียนเป็นพิพิธภัณฑ์ ไดโนเสาร์และเชิญผู้ปกครองเข้าชม	1	1	1	1	1	กุมภาพันธ์ 2560
ทัศนศึกษา พิพิธภัณฑ์เด็ก	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการ ไปช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา		1	1	1		กุมภาพันธ์ 2560
วันวาเลนไทน์	ผู้ปกครองจัดเตรียมขนม หรือการ์ด ให้เด็กนำมาแจกครูและเพื่อน		1	1	1		กุมภาพันธ์ 2560
Berkeley's Chinese New Year Carnival	งานแฟร์ประจำปี มีการจำหน่าย อาหาร กิจกรรมสำหรับเด็ก และการ แสดงหลากหลายของเด็ก	1	1	1	1	1	กุมภาพันธ์ 2560
Reading log	เด็กอ่านนิทานกับผู้ปกครอง และ บันทึกจำนวนนิทานที่อ่านใน Reading Log ที่ครูแจกให้	1	1	1			กุมภาพันธ์ 2560

ตารางที่ 4.3

ตารางแสดงกิจกรรมและรายละเอียดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง					ช่วงเวลา ที่จัดกิจกรรม
		จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	Face book	Line	ครู / ครู ผู้ช่วย สนทนากับ ผู้ปกครอง	Application SeeSaw (app. ที่ส่ง ตรงถึง ผู้ปกครอง)	
แต่งกายตามตัวละครจากหนังสือที่ชอบ	ผู้ปกครองช่วยเด็กแต่งกายตามตัวละครจากหนังสือที่ชื่นชอบ	1	1	1	1		มีนาคม 2560
การประชุม ผู้ปกครองโดย นักเรียนมีส่วนร่วม	ครูเชิญผู้ปกครองมาประชุม โดยเด็กจะเป็นผู้ดำเนินการอธิบายและนำเสนอผลงานที่เรียนรู้ในชั้นเรียนแก่ผู้ปกครอง	1	1	1	1		มีนาคม 2560
ทัศนศึกษา ร้าน Rolling Stone	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไปช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา		1	1	1		มีนาคม 2560
วันสงกรานต์	ผู้ปกครองร่วมแต่งกายตามประเพณีและชมการแสดงของเด็กๆ	1	1	1	1		เมษายน 2560
ทัศนศึกษา Top Supermarket	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไปช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา		1	1	1		พฤษภาคม 2560
International Day	ผู้ปกครองและเด็กใส่ชุดประจำชาติร่วมเดินพาเหรด จัดกิจกรรมประจำชาติ และนำอาหารมารับประทานร่วมกัน	1	1	1	1		พฤษภาคม 2560
Music Show's Awards and Graduation	ผู้ปกครองชมการแสดงจบปีการศึกษาของเด็ก และร่วมพิธีรับประกาศนียบัตรระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3	1	1	1	1		มิถุนายน 2560
	รวมจำนวนกิจกรรมที่ใช้ช่องทางการสื่อสารดังกล่าว	13	30	28	26	5	

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมนั้นมีหลายระดับ ตั้งแต่การจัดเตรียมอุปกรณ์หรือเครื่องแต่งกายให้เด็กนำมาร่วมกิจกรรม การเข้าชมการแสดง นิทรรศการหรือการมอบรางวัล และการเป็นส่วนหนึ่งในการจัดหรือดำเนินกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมในงาน International Day การเดินพาเหรด หรือการไปทัศนศึกษากับเด็ก ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในแต่ละกิจกรรมนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จะกำหนดระดับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ว่าต้องการให้ผู้ปกครองเป็นผู้จัดเตรียม ผู้ชม หรือผู้จัดกิจกรรม การเชิญชวนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมนั้นผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารหลักกับผู้ปกครอง คือ สื่อโซเชียล Facebook รองลงมาคือ Line และการสนทนากับผู้ปกครองโดยตรง ตามลำดับ ในทุกสัปดาห์ทางโรงเรียนจะเขียนข้อความแจ้งข่าวและเชิญชวนผู้ปกครองให้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านจดหมายข่าวประจำสัปดาห์ (Community News) ที่เขียนโดย Head of School ด้วยภาษาที่เป็นกันเองเพื่อเชิญชวนผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมในรูปแบบของเพื่อนชวนเพื่อน (ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในภาคผนวก ค) ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการติดต่อผ่านสื่อออนไลน์ช่วยให้การสื่อสารกันทำได้สะดวกและรวดเร็ว ผู้ปกครองได้รับข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอจึงถือเป็นการสื่อสารที่เข้าถึงง่ายและส่งผลดีต่อการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียน

กิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์จัดขึ้นเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้ปกครองให้ความสนใจส่งบุตรหลานเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น ด้วยความหลากหลายและน่าสนใจสำหรับนักเรียน ซึ่งมีทั้งกิจกรรมทางกีฬา ศิลปะ ดนตรี สันทนาการ และวิชาการ กิจกรรมเหล่านี้จัดโดยครูประจำชั้นชาวต่างชาติเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายนอกเหนือจากที่เรียนในห้องเรียนให้แก่นักเรียน และสถาบันการศึกษาอื่นที่รับจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านที่ผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น บัลเลต์ เทควันโด กอล์ฟ หรือมีหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยเฉพาะ เช่น Little Gym, ClayWork เป็นต้น ในแต่ละกิจกรรมจะแบ่งตามระดับ และทำกิจกรรมคละอายุกัน คือ ระดับ Kindergarten ตั้งแต่อนุบาล 1-3 ระดับ elementary school แบ่งเป็นประถมศึกษา 1-3 และ ประถมศึกษา 4-5 และระดับ middle school คือระดับประถมศึกษาปีที่ 6 – มัธยมศึกษาปีที่ 2 (Grade 6-8) ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดโดยครูประจำชั้น ได้แก่ Art & Craft, Gardening, Board Games, Inside Play, Movie Club, Cooking, Yoga, Early Literacy, Music, String Orchestra, Swimming, Basketball และกิจกรรมที่จัดโดยสถาบันการศึกษาอื่น ได้แก่ Soccer for Kids, Golf, Little Gym, Tennis, E-Science, Dance, Ballet, Taekwondo, DIY Works, Clay Work

ในปีการศึกษาที่ผ่านมาผู้ปกครองไทยทั้ง 3 คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ตามตารางที่ 4 ตารางแสดงรายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน

ตารางที่ 4.4

รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแอม		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
บอร์ดจากวัสดุ ธรรมชาติ	ผู้ปกครองจัดเตรียมวัสดุธรรมชาติให้เด็ก นำมาจัดบอร์ด	/		/			/
		ใบไม้แห้ง กิ่งไม้		กิ่งไม้ ใบไม้ ดอกไม้		จัดหาไม้ทั้น	
Muffins with Mom	ผู้ปกครองร่วมตกแต่งหน้าเค้กกับเด็ก และฟังนิทานเกี่ยวกับครอบครัว	/		/		/	
		ได้ทำกิจกรรมวันแม่ ด้วยกัน		ได้ใช้เวลาร่วมกับลูก ในงานวันแม่		ได้ใช้เวลากับลูกและ รู้จักเพื่อนลูก	
Family Tree	ผู้ปกครองจัดหารูปครอบครัวให้เด็กนำ มาร่วมกิจกรรม	/		/		/	
		ได้เล่าเรื่อง ครอบครัวให้ครูและ เพื่อนฟัง		ได้ทำกิจกรรมของ โรงเรียนได้ครบ		ได้ใช้รูปครอบครัว กับครูและเพื่อน	
Online Reading Program (RAZ- Kids)	ผู้ปกครองรับรหัสผ่านโปรแกรม RAZ- Kids ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับฝึกอ่าน ออนไลน์	/		/		/	
		ได้ฝึกอ่านหนังสือ ออนไลน์		มีหนังสือออนไลน์ฝึก อ่านตลอดทั้งปี		ได้ฝึกฝนและอ่าน ภาษาอังกฤษบ่อยๆ	
แต่งตัวตามธีมใน Spirit Week	เด็กและผู้ปกครองร่วมแต่งกายตามธีมที่ กำหนดในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เช่น แต่งกายย้อนยุค	/		/		/	
		น้องอยากแต่งตัว แปลกๆ ไปโรงเรียน		ลูกอยากสนุกไปกับ กิจกรรมและเพื่อนๆ		ลูกบอกว่าสนุกและ ชอบที่ไม่ต้องใส่ชุด นักเรียน	

ตารางที่ 4.4

รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแม่		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
Super Star Award Assembly	ผู้ปกครองร่วมงานมอบรางวัลนักเรียน ดีเด่นประจำสัปดาห์(แบ่งเป็นด้าน Global citizen, Effective Communicator, Independent Learner)	/		/		/	
		เข้าร่วมเกือบทุก สัปดาห์ เป็นกำลังใจ ให้น้อง		พยายามเข้าร่วมทุก ครั้ง ไปครบทุกครั้งที่ ลูกได้รางวัล		ไปบ่อยมาก ไปดู น้อง ได้คุยกับ ผู้ปกครองคนอื่นและ ครู	
การประชุม ผู้ปกครอง	ครูเชิญผู้ปกครองมาประชุม เพื่อพูดคุยถึง พัฒนาการและเป้าหมายการพัฒนาในปี การศึกษานี้	/		/		/	
		ไปทุกครั้ง คุณพ่อไป คุยกับครูด้วย		ไปทุกครั้งเพื่อคุยกับ ครูประจำชั้น		ไปคุยกับครูถึง พัฒนาการของลูก	
การแสดงนิทานเทพ นิยาย	เด็กจัดทำฉากและแสดงนิทานเทพนิยาย ผู้ปกครองร่วมชมการแสดง	/		/		/	
		น้องบอกต้องไปดูให้ ได้ คุณแม่เลยไม่ พลาด		ติดธุระ ไม่ได้ไปดู การแสดง		ได้ดูน้องแสดงและ เล่าเรื่องเป็น ภาษาอังกฤษ	
Baht Wars	ผู้ปกครองเตรียมเหรียญให้เด็กหยอดในถัง ตามกลุ่มสีของเด็กเพื่อเป็นการระดมทุน สำหรับการกุศลในมูลนิธิต่างๆ	/		/		/	
		น้องเอาเหรียญจาก กระปุกออมสินไป ร่วมกิจกรรม		ช่วยกันแกะกระปุก และคุณแม่เตรียม เพิ่มให้อีกนิดหน่อย		น้องช่วยกันนับ เหรียญกับพี่ชายเพื่อ ไปหยอดในถัง	
งานแสดง วิทยาศาสตร์ ในห้องเรียน	เด็กจัดห้องเรียนเป็นนิทรรศการ วิทยาศาสตร์ และเชิญผู้ปกครองเข้าเยี่ยม ชมผลงานทางวิทยาศาสตร์		/	/		/	
		คุณแม่ป่วย		ได้ไปดูผลงานและ ห้องเรียนของน้อง		ได้ดูผลงาน วิทยาศาสตร์ของ เด็กๆ	
Crazy Hair Day	ผู้ปกครองแต่งผมให้เด็กในทรงผมที่แปลก ตาในวันที่จัดกิจกรรม		/	/		/	
		น้องไม่ชอบให้ทำผม		น้องขอให้แต่งผม ทรงดลกให้		น้องไม่ยอมให้ทำผม	

ตารางที่ 4.4

รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแอม		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
ทัศนศึกษา สวนสัตว์ ดุสิต	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไป ช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา	/			/		/
		ไปช่วยครูดูแลเด็กๆ สนุกดี		ครูขอคนช่วยแค่คน เดียว แจ้งเข้าไป		คุณแม่ติดงาน	
Musical Performance	ผู้ปกครองร่วมชมการแสดงของเด็กๆ เช่น การเล่นไวโอลิน	/		/		/	
		นั่งเล่นไวโอลิน เลยไปให้กำลังใจใน การแสดง		นั่งซ้อมทุกวัน และ บอกให้คุณแม่ไปดูให้ ได้ ห้ามพลาด		ชอบดูเด็กๆ เล่น ดนตรี เล่นเก่งกันทุก คนเลย	
House Olympic Day	การแข่งขันกีฬาสมัครระดับอนุบาล	/		/		/	
		ไปแข่งกีฬาที่บึง วิ่งแข่ง ชักเย่อ และ เป็นกองเชียร์		งานใหญ่ ผู้ปกครอง ต้องไปช่วยเชียร์และ เล่นกีฬาที่ลูก		แข่งกันสนุกมาก แต่งชุดสีต่างๆ และ เชียร์กันเต็มที่เลย	
Pajama Day and Christmas Caroling	เด็กแต่งชุดนอนมาโรงเรียนในวันจัด กิจกรรม และผู้ปกครองร่วมชมการแสดง วันคริสต์มาสในช่วงบ่าย	/		/		/	
		ไปดูการแสดงในช่วง บ่าย แสดงก่อนปิด เทอม เด็กๆ น่ารัก		เป็นการแสดงก่อน ปิดเทอม น้องบอก ต้องไปดูให้ได้		งานสำคัญก่อนปิด เรียน เด็กๆ แต่งชุด มีแสดงและร้องเพลง	
พิธี 100 วันแห่งการ ถวายเป็นบุญคุณ ถวายความอาลัย (ตักบาตร)	โรงเรียนนิมนต์พระ 9 รูป เพื่อมารับบาตร และผู้ปกครองร่วมตักบาตรกับเด็กในช่วง เช้าที่โรงเรียน	/		/		/	
		ได้ทำบุญตักบาตร เป็นตัวอย่างที่ดีให้ ลูก		ปกติตักบาตรเป็น ประจำอยู่แล้ว จึงไม่ ลังเลที่จะเข้าร่วม		ได้ทำบุญถวายแด่ใน หลวง ถือเป็นบุญ มาก	
ทัศนศึกษา Dinosaur Planet	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไป ช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา		/		/		/
		แจ้งขอไปด้วยไม่ทัน		ทราบเรื่องเข้าไป ทาง โรงเรียนได้คนช่วย แล้ว		น้องไม่ให้คุณแม่ไป ด้วย บอกว่าอยากไป กับเพื่อนๆ	

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงรายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแม่		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
100 th Day of School	ผู้ปกครองและเด็กร่วมกันหาสิ่งของจาก บ้านจำนวน ขึ้น 100 เพื่อนำมานับพร้อม กับครูในห้องเรียน	/		/		/	
		ช่วยกันเตรียมของ เล่นจากที่บ้านไป		แม่ลูกไปหาซื้อลูกอม ด้วยกันที่ซูเปอร์		น้องให้พาไปซื้อขนม 100 ชิ้นเพื่อเอาไป โรงเรียน	
วันตรุษจีน	ผู้ปกครองและเด็กร่วมแต่งตัวในชุด ประจำชาติจีนเดินพาเหรดรอบสนาม	/		/		/	
		น้องแต่งชุดจีน คุณ แม่ใส่เสื้อลายจีนเดิน พาเหรดกัน		คุณแม่และน้องใส่ เสื้อชุดจีนลาย เดียวกัน		คุณแม่หาซื้อเสื้อ แบบจีนให้น้องใส่ไป งาน	
Dinosaur Town	เด็กจำลองห้องเรียนเป็นพิพิธภัณฑ์ ไดโนเสาร์ และเชิญผู้ปกครองเข้าชม	/		/		/	
		คุณแม่ตื่นตื่นที่จะ ไปดู น้องเล่าให้ฟัง ว่าทำอะไรบ้าง		ลูกบอกว่าห้ามพลาด เขาตั้งใจทำมาก		ไปดูผลงานของลูก หลังจากได้ยินเขา เล่าถึงบ่อยมาก	
ทัศนศึกษา พิพิธภัณฑ์เด็ก	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไป ช่วยดูแลเด็กในขณะที่ไปทัศนศึกษา	/		/			/
		เห็นว่าคนเยอะเลย ต้องการแม่ๆ ไปช่วย หลายคน		ครูต้องการคนช่วย หลายคนที่ พิพิธภัณฑ์คนเยอะ กลัวเด็กหาย		คุณแม่ติดตาม	
วันวาเลนไทน์	ผู้ปกครองจัดเตรียมขนม หรือการ์ดให้เด็ก นำมาแจกครูและเพื่อน	/		/		/	
		น้องขอให้ซื้อขนมไป แจกเพื่อน		ซื้อช็อคโกแลตไปให้ ครูแล้วก็เพื่อนๆ		น้องขอเอาขนมกับ สติ๊กเกอร์ไปให้เพื่อน	
Berkeley's Chinese New Year Carnival	งานแฟร์ประจำปี มีการจำหน่ายอาหาร กิจกรรมสำหรับเด็ก และการแสดง หลากหลายของเด็ก	/		/		/	
		งานแฟร์ใหญ่ มากัน ทั้งครอบครัว น้อง เล่นสนุกมาก		คุณแม่ออกบูธขาย ไอศกรีม น้องชอบได้ เล่นกับเพื่อนถึงค่า		คุณแม่ขายขนมใน งาน มีของขายเยอะ คนมางานก็เยอะ	

ตารางที่ 4.4

รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแอม		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
Reading log	เด็กอ่านนิทานกับผู้ปกครอง และบันทึก จำนวนนิทานที่อ่านในReading Log ที่ครู แจกให้	/		/		/	
		แข่งกันกับเพื่อนว่า ใครจะอ่านหนังสือ ได้มากกว่ากัน		น้องให้เพิ่มจำนวน หนังสือที่อ่านกันทุก วันเพื่อบันทึกส่งครู		อันนี้ดีมาก ทำให้ได้ อ่านหนังสือกันเยอะ ขึ้นกว่าเดิม	
แต่งกายตามตัว ละครจากหนังสือที่ ชอบ	ผู้ปกครองช่วยเด็กแต่งกายตามตัวละคร จากหนังสือที่ชื่นชอบ	/		/		/	
		ปีนี้แต่งเป็นไอรอน แมน มีหน้ากาก น้องรู้สึกที่ตัวเองเท่ มาก		รีอชุดมาลองเยอะ มากกว่าจะเลือกได้ หนึ่งชุด		น้องชอบเพราะได้ แต่งเป็นซูเปอร์ฮีโร่	
การประชุม ผู้ปกครองโดย นักเรียนมีส่วนร่วม	ครูเชิญผู้ปกครองมาประชุม โดยเด็กจะ เป็นผู้ดำเนินการอธิบายและโชว์ผลงานที่ เรียนรู้ในชั้นเรียนแก่ผู้ปกครอง	/		/		/	
		ไปเพื่อได้คุยกับครู ถึงความก้าวหน้าใน การเรียนของน้อง		น้องโชว์ผลงานให้ดู ว่าทำอะไรบ้าง แล้ว ก็เล่าให้ฟังว่าเรียน อะไรไปแล้วบ้าง		ไปกันครบทั้งคุณ พ่อคุณแม่ น้องพาไป ดูงานที่ทำว่ามี อะไรไปแล้วบ้าง	
ทัศนศึกษา ร้าน Rolling Stone	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไป ช่วยดูแลเด็กในขณะไปทัศนศึกษา		/		/		/
		คุณแม่ติดช่วยงาน คุณพ่อ		คุณแม่อีกคนอาสา ไปก่อนแล้ว		คุณแม่ติดงาน	
วันสงกรานต์	ผู้ปกครองร่วมแต่งกายตามประเพณี และ ชมการแสดงของเด็กๆ	/			/	/	
		ใส่ชุดไทยไปร่วมงาน ทั้งแม่และลูก		คุณแม่ติดเดินทางไป ต่างจังหวัด คุณยาย ไปแทน		น้องใส่เสื้อลายดอก ไปร่วมงาน คุณแม่ ไปดูการแสดง	

ตารางที่ 4.4

รายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน (ต่อ)

กิจกรรมสำหรับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 3	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกิจกรรมของเด็ก	คุณแอม		คุณจอย		คุณพลอย	
		ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม	ร่วม กิจกรรม	ไม่ร่วม กิจกรรม
ทัศนศึกษา Top Supermarket	ผู้ปกครองร่วมเป็นอาสาสมัครในการไป ช่วยดูแลเด็กในขณะไปทัศนศึกษา		/	/			/
		สลับให้คนอื่นไปบ้าง โดนบ่นว่าได้ไปอยู่ คนเดียว		ไปช่วยพาเด็ก กลุ่มนี้ไปซื้อของ ตามลิสต์		มีคนอาสาไปครบ แล้ว	
International Day	ผู้ปกครองและเด็กใส่ชุดประจำชาติ ร่วม เดินพาเหรด จัดกิจกรรมประจำชาติ และ นำอาหารมารับประทานร่วมกัน	/		/		/	
		ร่วมจัดซุ้มไทย สอน เด็กๆ ร้อยมาลัย		ช่วยเตรียมของ เตรียมอาหารมาร่วม ซุ้มไทย		ช่วยจัดประดับซุ้ม เตรียมของเตรียม อาหารมาร่วมงาน	
Music Show's Awards and Graduation	ผู้ปกครองชมการแสดงจบปีการศึกษาของ เด็ก และผู้ปกครองร่วมพิธีรับ ประกาศนียบัตรระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3	/		/		/	
		มาร่วมแสดงความ ยินดีที่จบ อ.3 แล้ว		มาดูการแสดงและ ถ่ายรูปน้องรับใบ ประกาศ		น้องจบ อ.3 แล้ว มา ถ่ายรูปและดูน้อง ร้องเพลง	

จากตารางที่ 4.4 ผู้ปกครองคนไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นที่
โรงเรียนอย่างกระตือรือร้น มีการพูดคุยกับลูกและครูประจำชั้นเพื่อขอรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมที่
จะเข้าร่วม การเชื่อเชิญให้การเข้าร่วมกิจกรรมจากโรงเรียน จากครู และจากเด็กนั้นเป็นปัจจัยสำคัญ
ประการหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม
เพราะต้องการติดตามความก้าวหน้าพัฒนาการของลูก หรือร่วมเป็นกำลังใจให้กับลูกในการทำ
กิจกรรมต่างๆ กิจกรรมที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมเนื่องจากเหตุผลหลายประการ ได้แก่ ผู้ปกครองติด
ภารกิจหรือป่วย ผู้ปกครองได้รับการแจ้งล่าช้าจึงแจ้งความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมไม่ทัน การ
จำกัดจำนวนอาสาสมัครช่วยกิจกรรม และการไม่ยินยอมเข้าร่วมกิจกรรมของเด็ก

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในบทนี้เชื่อมโยงกับโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่พัฒนามาจาก Model of the parental involvement process ของ Hoover-Dempsey และ Sandle (1997) และ Parents' Motivations for involvement ของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) เพื่อตอบคำถามงานวิจัยที่ว่า “ผู้ปกครองคนไทยมีบทบาทอย่างไรต่อการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์” และ “บริบทด้านใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย” และนำเสนอในบทต่อไปบทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็ก และเพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองคนไทยในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ในบทนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ปกครองคนไทยของเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์จำนวน 3 คน โดยเชื่อมโยงกลับไปโมเดลกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อตอบคำถามงานวิจัยที่ว่า “ผู้ปกครองคนไทยมีบทบาทอย่างไรต่อการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์” และ “บริบทด้านใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย” ในตอนท้าย ผู้วิจัยจะอภิปรายข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

5.1 บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองสามารถเชื่อมโยงกับขั้นที่ 1 ของโมเดลกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ของ Hoover-Dempsey และ Sandler (1997) ที่ปรับปรุงแก้ไขโดย Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005)

โมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ที่มา: Hoover-Dempsey, K.V. & Sandler, H.M. (1997)

Walker, J. M., Wilkins, A. S., Dallarie, J. R., Sandler, H. M. & Hoover-

ภาพที่ 4.1 ขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

โมเดลดั้งเดิมของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Hoover-Dempsey and Sandler (1997) มุ่งศึกษาเหตุผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของบุตรผ่านมุมมองด้านจิตวิทยา ซึ่งเน้นไปที่ความเข้าใจปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อจุดยืนของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วม ต่อมาผลงานวิจัยของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) นำไปสู่การปรับโมเดลเดิม โดยผนวกแนวคิดในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ให้อยู่ในภายใต้ 3 หัวข้อใหญ่ในระดับที่ 1 เท่านั้น ได้แก่ (1) ความเชื่อเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึง การกำหนดบทบาทและความเชื่อในความสามารถของผู้ปกครอง โดยพบว่าความเชื่อนี้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองทำในสิ่งที่ควรทำอันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษา (2) มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมจากผู้อื่น ซึ่งรวมถึงมุมมองต่อการเชื่อเชิญทั่วไปจากโรงเรียนและจากเด็ก และการเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากเด็กและครูของเด็ก การเชื่อเชิญนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องการทราบว่า การมีส่วนร่วมของตนนั้นเป็นที่ต้องการและได้รับการตอบรับที่ดีจากเด็ก ครูของเด็ก และโรงเรียน และ (3) บริบทชีวิตที่ผู้ปกครองมองตนเอง ทั้งด้านเวลาและกำลังกาย และความรู้และทักษะในการมีส่วนร่วม โดยความยืดหยุ่นในตารางเวลา สุขภาพร่างกาย ความรู้และทักษะในเรื่องต่างๆ ของผู้ปกครอง มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม ครอบครัวที่มีผู้ปกครองมากกว่า 1 คนจะสามารถบริหารเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมได้ ในระดับที่ 2 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมที่บ้าน และการมีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งการมีส่วนร่วมที่บ้านในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึง การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดการสื่ออุปกรณ์ต่างๆ การหาครูสอนพิเศษ การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในและนอกสถานที่ เป็นต้น และ

การมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน หรือกับครูโดยตรง การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียน และการสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ผู้วิจัยจะใช้โมเดลนี้เป็นฐานในการนำเสนอและอภิปรายผลการวิจัย โดยเริ่มจากตัวแปรนามธรรม (Construct) ในระดับที่ 1 เพื่อให้เห็นบริบทที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ไปจนถึงตัวแปรในระดับที่ 2 เพื่อพิจารณาถึงบทบาทพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

5.1.1 แรงจูงใจของผู้ปกครอง

นักจิตวิทยาและนักสังคมศาสตร์พบว่าความเข้าใจในบทบาทของตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997) ซึ่งบทบาทนั้นรวมไปถึงความเชื่อในตนเองและสมาชิกในกลุ่ม ความรับผิดชอบ สิทธิ และหน้าที่ โดยความเชื่อนี้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองทำในสิ่งที่ควรทำอันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษาผู้ปกครองชาวไทยที่ให้สัมภาษณ์ทั้งสามคนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้แก่เด็กปฐมวัยทั้งภาษาไทยที่เป็นภาษาแม่และภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สอง ทั้งสามเชื่อว่าเป็นหน้าที่ของตนในฐานะผู้ปกครองที่จะจัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้ปกครองวางแผน ทุ่มเทความคิด และใช้เวลาในการจัดหรือสรรหากิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษให้กับเด็ก แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การสร้างบทบาทของผู้ปกครอง ผู้ปกครองเชื่อว่าเป็นความรับผิดชอบหลักของตนในฐานะผู้ปกครองที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้วยว่านอกเหนือจากการใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนกับครูแล้วเด็กยังใช้เวลาส่วนหนึ่งอยู่ที่บ้านกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองต้องเป็นผู้ติดตามดูแลด้านการเรียนของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการทำการบ้าน การฝึกทบทวนบทเรียน การเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเรียน การแลกเปลี่ยนข้อมูลพัฒนาการความก้าวหน้าหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กกับทางโรงเรียน จิราภรณ์ ภูเทศและบารณี บุญทรง (2555) กล่าวว่าไว้วางใจของสังคมเชื่อว่าเด็กที่ได้การศึกษาในระดับสูงหรือมีระดับผลการเรียนดีเป็นที่ชื่นชมและเชื่อว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคต ด้วยสังคมไทยมีค่านิยมยกย่องปริญญาบัตรจึงส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาสูง เนื่องจากความคิดว่าปริญญาบัตรมีส่วนสำคัญในการกำหนดความสำเร็จของบุคคล ยังมีวุฒิการศึกษาสูงก็มีโอกาสประสบความสำเร็จมาก ผู้ปกครองจึงสร้างบทบาทของตนเองในการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนของลูกให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผลการวิจัยของ Lee (2010) ที่ศึกษาการรับรู้บทบาทของผู้ปกครองและการปฏิบัติตนที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กชาวไต้หวัน แสดงให้เห็นว่าการรับรู้บทบาทตนเองของผู้ปกครองส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของ

เด็ก ผู้ปกครองมีการรับรู้บทบาทของตนเองต่อประสบการณ์ในการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับบริบทและข้อจำกัดรายบุคคล โดยผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าตนเองมีบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมและช่วยเหลือการเรียนรู้ภาษาจากโรงเรียน อีกกลุ่มเชื่อว่าตนเองเป็นผู้สอนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ และอีกกลุ่มหนึ่งที่เห็นว่าการเรียนภาษาของเด็กเป็นหน้าที่ของโรงเรียนและผู้ปกครองเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์และติดตามพัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ที่ค้นพบว่าผู้ปกครองชาวไทยเชื่อว่าตนเองมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเช่นเดียวกัน ผู้ปกครองสองคนเชื่อว่าตนเองมีบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมและช่วยเหลือการเรียนรู้ภาษาจากโรงเรียน ทั้งสองติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กอย่างสม่ำเสมอทั้งจากการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน การพูดคุยกับครูประจำชั้น และจากการทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะต่างๆ เพื่อที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ปกครองหนึ่งคนเชื่อว่าตนเองเป็นผู้สอนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ จึงมีความต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษที่บ้านด้วยตนเอง

ความเชื่อในความสามารถของผู้ปกครอง ผู้ปกครองชาวไทยที่เชื่อมั่นในความสามารถทางภาษาอังกฤษของตนแบบคุณแอมแสดงบทบาทที่ชัดเจนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเอง รวมถึงการช่วยสอนการบ้านหรือทำโปรเจกต์ต่างๆ ร่วมกับเด็ก ในขณะที่ผู้ปกครองที่ไม่มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมักรู้สึกว่าคุณเองสามารถส่งเสริมภาษาอังกฤษของลูกได้แค่ในระดับเบื้องต้นเท่านั้น เช่น อ่านหนังสือนิทานภาษาอังกฤษที่ใช้คำศัพท์ที่ค่อนข้างง่าย ดังนั้นผู้ปกครองกลุ่มนี้จึงหาตัวช่วยอื่นในการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษให้กับเด็กเพิ่มเติม เช่น จ้างครูสอนพิเศษ หากิจกรรมหลังเลิกเรียนและกิจกรรมที่เปิดสอนตามสถาบัน หรือใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ถึงแม้ความเชื่อในความสามารถของตนเองจะส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง แต่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การให้คุณค่ากับการใช้เวลาร่วมกันอาจมีน้ำหนักมากกว่าความเชื่อมั่นในความสามารถทางภาษาอังกฤษ จากผลการสัมภาษณ์คุณแอมที่แสดงความมั่นใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษกับลูกมากกว่าคุณจอยที่ไม่มั่นใจในทักษะภาษาอังกฤษของตนแต่คุณจอยกลับเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาที่โรงเรียนมากกว่า เช่น การสาธิตการทำอาหาร ข้อมูลแสดงให้เห็นว่านอกเหนือจากความเชื่อในความสามารถของตนแล้วยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน เช่น ลักษณะนิสัยส่วนตัว หรือความสนใจในกิจกรรมที่แตกต่างกัน

5.1.2 มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วม

ผู้ปกครองชาวไทยเห็นว่าการได้มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนเป็นสิทธิพิเศษ และเป็นโอกาสที่ได้เห็นพัฒนาการของลูกที่โรงเรียน ได้เห็นภาพว่าระหว่างวันที่เด็กใช้เวลาที่โรงเรียนนั้นได้มีเหตุการณ์ในรูปแบบใดเกิดขึ้นบ้างและวิธีการดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างไร ผู้ปกครองชาวไทยรู้สึกยินดีที่จะได้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่โรงเรียนและพร้อมที่จะต้อนรับการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งการเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน การเข้าร่วมชมการแสดง การเป็นวิทยากรสาธิตหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ ซึ่งการเชื่อเชิญนี้รวมถึงการเชื่อเชิญทั่วไปจากโรงเรียน และการเชื่อเชิญอย่างเฉพาะเจาะจงจากเด็กและครูของเด็ก การเชื่อเชิญนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องการทราบว่า การมีส่วนร่วมของตนนั้นเป็นที่ต้องการและได้รับการตอบรับที่ดีจากเด็ก ครูของเด็ก และโรงเรียน

การเชื่อเชิญทั่วไปจากโรงเรียน โรงเรียนมีการแจ้งข่าวสารและเชื่อเชิญให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญผ่านการติดต่อสื่อสารทางอีเมล สื่อโซเชียลมีเดียที่เป็นการตกลงร่วมกันของแต่ละชั้นเรียน เช่น เพจเฟซบุ๊ก หรือกลุ่มไลน์ และจดหมายแจ้งข่าว ผู้ปกครองชาวไทยรู้สึกยินดีที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่โรงเรียนและพร้อมที่จะต้อนรับการเชื่อเชิญให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยปกติโรงเรียนจะแจ้งข่าวสารความเป็นไปให้ผู้ปกครองทราบเป็นรายสัปดาห์ และมีการแจ้งข่าวสารเพิ่มเติมในช่วงที่มีกิจกรรมพิเศษ ในกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางโรงเรียนจะแจ้งอย่างชัดเจนถึงรายละเอียดของกิจกรรมและบทบาทที่ต้องการจากผู้ปกครอง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กของเอปสไตน์ (Epstein, 1995) ด้านการอาสาสมัคร พบว่าในแต่ละโรงเรียนจะมีตัวแทนผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ โดยจะมีการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองขึ้น โรงเรียนนานาชาติเบิร์คเลียมีสมาคมผู้ปกครองที่เป็นการรวมกลุ่มกันของผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเช่นกัน สมาคมผู้ปกครองนี้ประสานงานกับโรงเรียนถึงกิจกรรมและบทบาทของผู้ปกครองที่โรงเรียนคาดหวังและทำการเชื่อเชิญผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น ผู้ปกครองทั้ง 3 คนเป็นสมาชิกของทางสมาคมผู้ปกครองและตอบรับเข้าร่วมกิจกรรมของทางสมาคมอย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ งานวันนานาชาติ (International Day) ที่ผู้ปกครองจะร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติแก่นักเรียนทั้งโรงเรียน ในงานนี้ต้องการความร่วมมือจากผู้ปกครองหลากหลายเชื้อชาติเพื่อแสดงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติของตน การเชื่อเชิญของโรงเรียนผ่านสมาคมผู้ปกครองนี้ทำให้ผู้ปกครองแสดงความสนใจและต้องการร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ผู้ปกครองชาวไทยรู้สึกผ่อนคลายที่จะได้ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนผู้ปกครองด้วยกันและสามารถที่จะสอบถามหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลในกิจกรรมได้อย่างเต็มที่มากกว่าการร่วมกิจกรรมกับบุคลากรของโรงเรียน

การเชื่อเชิญแบบเฉพาะเจาะจงจากครู ในแต่ละปีการศึกษาครูประจำชั้นแต่ละคนจะมีการเชื่อเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียนตามหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมของระดับชั้นตามข้อตกลงร่วมกันของครูในระดับชั้นนั้นๆ เช่น ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา เป็นต้น บทบาทที่ครูเชื่อเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของกิจกรรมหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ปกครองคนไทยตอบรับการเชิญแบบเฉพาะเจาะจงหรือเป็นการส่วนตัวจากครูประจำชั้นด้วยความยินดีและรู้สึกเป็นสิทธิพิเศษที่ได้รับการเชื่อเชิญจากครูให้เข้าร่วมกิจกรรม การเชื่อเชิญจากครูทำให้ผู้ปกครองเข้าใจในจุดประสงค์ของกิจกรรมและความคาดหวังของครูในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองได้มากกว่าการเชื่อเชิญโดยรวมจากโรงเรียน บทบาทที่ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนค่อนข้างหลากหลาย ได้แก่ การเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น สานิตการทำอาหาร การช่วยคุณครูดูแลนักเรียนเวลาที่ไปทัศนศึกษานอกโรงเรียน ไปจนถึงการสนับสนุนสื่ออุปกรณ์บางอย่างที่คุณครูให้นักเรียนนำไปร่วมกิจกรรม หากเป็นการเชิญมาเป็นวิทยากร ครูจะติดต่อผู้ปกครองเป็นรายบุคคลโดยเลือกจากผู้ปกครองที่มีความถนัดเฉพาะทางจากอาชีพที่ทำอยู่ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ เช่น ทันตแพทย์ นักบิน เชฟ เป็นต้น ส่วนการเชิญมาเป็นอาสาสมัครหรือผู้ช่วยเหลือในการทำกิจกรรมอย่างเช่น Secret Reading หรือฐานกิจกรรมศิลปะ ครูจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบโดยรวมเพื่อขอความสมัครใจในการร่วมกิจกรรม หากไม่มีผู้ปกครองตอบรับจากการเชื่อเชิญโดยรวมครูจะติดต่อผู้ปกครองเป็นรายบุคคลให้มาช่วยโดยพิจารณาจากผู้ปกครองที่พอจะมีเวลามาร่วมกิจกรรมได้เป็นเป้าหมายหลัก ผู้ปกครองชาวไทยต้องการเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริจันทร์รัตน์ ทองปาน (2544) ที่ศึกษารูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองต้องการเป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนอุปกรณ์การสอนแหล่งความรู้ และสถานประกอบการมากที่สุด ดังนั้นบทบาทอาสาสมัครจึงถือว่ามีความสำคัญมากต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การเชื่อเชิญแบบเฉพาะเจาะจงจากเด็ก การเชื่อเชิญรูปแบบนี้เด็กจะเชิญให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการชมการแสดงที่เด็กได้เรียนรู้และฝึกซ้อม เด็กมักจะตื่นเต้นและต้องการให้ผู้ปกครองได้ร่วมชมการแสดงที่ตนตั้งใจฝึกซ้อมและแสดง การเชื่อเชิญจากเด็กจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับการออกแบบการเชื่อเชิญในห้องเรียนหรือวิธีการเชื่อเชิญของเด็กแต่ละคน ในบางกิจกรรมมีการเชื่อเชิญในรูปแบบของการ์ตเชิญหรือกำหนดการของงานที่เขียนรายละเอียด วาดภาพ และตกแต่งระบายสีโดยเด็ก เด็กบางคนใช้การเชื่อเชิญด้วยวาจา บางคนเชื่อเชิญด้วยการบอกเล่าหรือแสดงบางส่วนให้ผู้ปกครองดู ผู้ปกครองชาวไทยให้ความสำคัญกับการเชื่อเชิญจากเด็ก โดยเชื่อว่าเป็นการให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจ และช่วยให้พูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมและโรงเรียนได้เข้าใจกันมากขึ้น การเชื่อเชิญอีก

รูปแบบที่ผู้ปกครองได้รับจากเด็กคือ การต้องการให้สอนการบ้าน ทำโปรเจกต์ร่วมกัน และอ่านหนังสือที่ยืมมาจากห้องสมุด

5.1.3 บริบทในชีวิตที่ผู้ปกครองมองเห็นเอง

จากข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองชาวไทยที่ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองทั้งสามคนประกอบธุรกิจส่วนตัวและมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนสูง ปัจจัยนี้ส่งผลให้มีอิสรภาพทางเวลาและความพร้อมทางการเงินที่จะสนับสนุนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นเวลาที่สามารรถเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน การพาเด็กไปทำกิจกรรมนอกบ้านหลังเลิกเรียนและในวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือใช้เวลาดูแลและจัดกิจกรรมที่บ้าน การประกอบธุรกิจส่วนตัวไม่มีการกำหนดเวลาเข้าออกงานผู้ปกครองสามารถบริหารเวลาในการทำงาน เช่น สลับเวলাกันทำงานในกรณีที่ทั้งพ่อและแม่ทำธุรกิจครอบครัวด้วยกัน หรือทำงานในช่วงที่เด็กไปโรงเรียนและใช้เวลาในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กเมื่อถึงเวลาเลิกเรียนหรือวันหยุด ความพร้อมทางการเงินส่งผลให้มีความสามารถในการจับจ่ายซื้อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาใช้ในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย หรือจ้างครูสอนพิเศษมาช่วยในการสอนการบ้าน อ่านหนังสือจากห้องสมุด หรือทำกิจกรรมเชิงวิชาการร่วมกัน ในกลุ่มผู้ปกครองที่มีอาชีพและรายได้ที่ต่างออกไปจะส่งผลให้เกิดข้อจำกัดบางประการ เช่น ผู้ปกครองที่เป็นพนักงานประจำก็จะมีเวลาว่างมากพอที่จะเข้าร่วมทุกกิจกรรมที่โรงเรียน หรือรายได้อาจไม่มากพอที่จะซื้อสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายหรือสมัครเรียนกิจกรรมตามสถาบันที่เปิดสอนได้มากตามที่ต้องการ สอดคล้องกับที่ วราภรณ์ รักวิจัย (2535) และ นิติธร ปิลวาสน์ (2559) กล่าวไว้ว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงหรือฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีนั้นเด็กจะได้รับการอบรมส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (พูด อ่าน ฟัง และเขียน) ได้ดีกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือรายได้ระดับปานกลาง พ่อแม่ที่มีฐานะเศรษฐกิจดีมักจะมีโอกาสในการจัดหาทรัพยากรกิจกรรม และการอบรมเลี้ยงดูลูกได้มากกว่า

ในงานวิจัยนี้สถานภาพการสมรสของครอบครัวไม่ส่งผลต่อการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองที่หย่าร้างแม่จะเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวก็สามารถใช้เวลาในการดูแลบุตรได้ไม่ด้อยกว่าผู้ปกครองที่ครอบครัวอยู่ร่วมกัน ผู้ปกครองที่หย่าร้างกลับให้ความสนใจและทุ่มเทเวลาต่อเด็กมากขึ้นเพื่อพยายามชดเชยในส่วนที่ตนรู้สึกว่าเป็นเด็กขาดไป จากการสัมภาษณ์ถ้าไม่ติดธุระสำคัญ ผู้ปกครองจะเป็นผู้พาเด็กไปทำกิจกรรมด้วยตนเองเพื่อจะสามารถติดตามและทราบพัฒนาการของลูกได้อย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาแสดงว่าผู้ปกครองชาวไทยมีความต้องการดูแลลูกเอง และไม่ต้องการแบบอย่างที่ไม่สามารถควบคุมได้จากบุคคลอื่น โดยครอบครัวที่อยู่

ด้วยกันหรือครอบครัวที่หย่าร้างผู้ปกครองต่างก็ต้องการดูแลเด็กเองเพื่อสามารถติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กได้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ทักษะและความรู้ของผู้ปกครอง ผู้ปกครองชาวไทยที่มีทักษะและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษได้จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ในขณะที่ผู้ปกครองอีกสองคนที่ไม่มั่นใจในทักษะทางภาษาอังกฤษของตนเองได้หาตัวช่วยอย่างครูสอนพิเศษมาช่วยจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษให้กับเด็ก ถึงแม้ว่าผู้ปกครองคิดว่าทักษะทางภาษาอังกฤษของตนไม่ดีพอแต่ยังให้ความสำคัญกับการอ่านนิทานกับเด็กเพื่อสร้างความสัมพันธ์และส่งเสริมให้รักการอ่าน ตามแนวคิดของนักสังคมศาสตร์ที่ให้ความสนใจมุ่งเน้นเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางด้านภาษาของผู้ใหญ่ที่มีต่อการพัฒนาทางด้านภาษาของเด็ก โดยวิธีการที่ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านภาษา และรวมไปถึงพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็ก ตัวอย่างของวิธีการปฏิบัติที่ส่งผลต่อการพัฒนา ได้แก่ การอ่านหนังสือให้เด็กฟังไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทใด การสนทนาระหว่างรับประทานอาหาร การแสดงบทบาทสมมุติ การสนทนาในหัวข้อต่างๆ เป็นต้น (วีรดา ตรีมิ่งมิตร, 2557) นอกจากนี้ทักษะและความรู้เฉพาะด้านของผู้ปกครองก็สามารถส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ความรู้หรือการสาธิตกิจกรรมต่างๆ ให้กับชั้นเรียนได้ ความสามารถเฉพาะด้านอาจจะช่วยเพิ่มความมั่นใจของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น ทักษะทางการทำอาหาร ทักษะทางการอาชีพต่างๆ เป็นต้น

เวลาและกำลังกาย ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน นอกจากจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียนโดยครูผู้สอนแล้ว บ้านยังเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญ มีอิทธิพล และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น ผู้ปกครองจึงเปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็ก (ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์, 2539) ตามที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาเห็นพ้องต้องกันว่าครอบครัว มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาของเด็กและเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลครอบคลุมชีวิตยิ่งกว่าอิทธิพลอื่นใด ผู้ปกครองจึงต้องการมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรู้ และสมบูรณ์ทั้ง 5 ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม ทั้งสามครอบครัวสามารถจ้างพี่เลี้ยงมาดูแลเด็กได้แต่ทั้งสามต้องการดูแลเด็กเองเพื่อสามารถติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กได้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ผู้ปกครองจ้างแม่บ้านเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้าน ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเวลาที่จะดูแลเด็กได้เต็มที่ไม่ต้องกังวลกับการเก็บกวาดดูแลทำความสะอาดบ้าน อีกทั้ง การประกอบธุรกิจส่วนตัวไม่มีการกำหนดเวลาทำงานที่ตายตัว ผู้ปกครองสามารถบริหารเวลาในการทำงานและมีอิสรภาพทางเวลาที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน การพาเด็กไปทำกิจกรรมนอกบ้านหลังเลิก

เรียนและในวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือใช้เวลาดูแลและจัดกิจกรรมที่บ้าน คุณจอยที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว และคุณพลอยที่ช่วยงานคุณพ่อมีความช่วยเหลือจากญาติสนิทที่ไว้วางใจในเวลาที่สำคัญ ส่วนเวลาอื่นทั้งสองพยายามใช้เวลาอย่างเต็มที่ในการจัดสรรและพาเด็กเดินทางไปทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ส่วนคุณแม่จะช่วยงานคุณพ่อในช่วงระหว่างวันที่ลูกไปโรงเรียนและไม่รับงานในช่วงที่ลูกเลิกเรียนหรือวันหยุดสุดสัปดาห์เพื่อใช้เวลาจัดกิจกรรมที่บ้านหรือพาลูกไปทำกิจกรรมในที่ต่างๆ การที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงส่วนหนึ่งทำให้สามารถจ้างแม่บ้านหรือคนขับรถเพื่อมาแบ่งเบาภาระหน้าที่ ทำให้มีอิสรภาพทางเวลาในการดูแลเด็กได้อย่างเต็มที่

5.2 บทบาทของผู้ปกครองคนไทยต่อการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติเบิร์คคลีย์

จากการสัมภาษณ์ ผู้ปกครองทั้งสามคนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาและบทบาทของตนเองในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ โดยผู้ปกครองเชื่อว่าเด็กเรียนรู้ภาษาได้ดีจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม จึงใช้เวลาในการถ่ายทอดทักษะทางภาษาในทุกเวลาที่จะทำได้ หาโอกาสให้เด็กได้พูดคุยโต้ตอบภาษาอังกฤษกับบุคคลรอบตัว ผ่านกิจกรรมที่จัดเองที่บ้าน กิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียน และกิจกรรมตามที่เรียนพิเศษ เป็นการให้เด็กได้ฝึกใช้ภาษาบ่อยครั้งสอดคล้องกับ ปัทมา คุณเวทย์วิริยะ (2549) ที่ได้สรุปลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนภาษาเด็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมได้ 4 แบบ คือ สิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กด้วยการส่งเสริมให้เด็กได้สำรวจปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและบุคคลรอบข้างด้วยการให้เด็กได้สื่อสารสองทาง สิ่งแวดล้อมที่เน้นความหมายที่ต้องการสื่อสารมากกว่ารูปแบบหรือหลักไวยากรณ์ของภาษา และสิ่งแวดล้อมที่ประกอบด้วยความหลากหลายทั้งด้านวาจาและไม่ใช้วาจาเพื่อให้ประสบการณ์ที่หลากหลายแก่เด็ก

จากข้อมูลพื้นฐานของโมเดลของกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของ Walker, Wilkins, Dallaire, Sandler, and Hoover-Dempsey (2005) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ มี 2 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและการมีส่วนร่วมที่บ้าน ผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าต้องการมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่จัดที่บ้านและนอกบ้าน โดยให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนเพื่อช่วยพัฒนาและส่งเสริมไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.1 การมีส่วนร่วมที่โรงเรียน

ผู้ปกครองทั้งสามตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง เพื่อจะได้ส่งเสริมเด็กได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่เด็กเรียนที่โรงเรียน สอดคล้องกับที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2544) กล่าวถึงการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนว่า นอกจากจะเป็นการลดข้อขัดแย้งระหว่างบ้านและโรงเรียนแล้ว ยังสามารถสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างบ้านและโรงเรียนอีกด้วย กิจกรรมของโรงเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นกิจกรรมตั้งแต่การเข้าร่วมชมการแสดงในวันสำคัญต่างๆ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมผู้ปกครองที่ร่วมกันทำกิจกรรมที่มีส่วนช่วยพัฒนานักเรียนร่วมกับโรงเรียน การช่วยคุณครูดูแลนักเรียนเวลาที่ไปทัศนศึกษาออกโรงเรียน การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์บางอย่างที่คุณครูให้นักเรียนนำไปร่วมกิจกรรม และการเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น สาธิตการทำอาหาร การเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมวันนานาชาติ (International day) ที่ผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติแก่นักเรียนทั้งโรงเรียน โดยผู้ปกครองแต่ละคนจะให้ความร่วมมือในส่วนที่ตนมีความชำนาญ ตัวอย่างเช่น ในวัน International Day คุณพลอยที่มีประกอบธุรกิจก่อสร้างให้คนงานออกแบบศาลาไทยและนำไม้มาประกอบเป็นซุ้มจัดงาน คุณแอมมีส่วนในการติดต่อและจัดหาอุปกรณ์ประดับซุ้ม เช่น พานพุ่ม ผ้าไหม คุณจอยจัดเตรียมอาหารไทยประเภทต่างๆ ให้เด็กและผู้ปกครองได้ลองชิม

คุณแอมใช้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนในการติดตามพัฒนาการของเด็กและสามารถรายงานให้คุณพ่อได้ทราบและช่วยให้พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ได้เข้าใจกันมากขึ้น คุณจอยใช้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนเพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมเด็กได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกับโรงเรียน คุณพลอยใช้โอกาสทุกครั้งที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนพูดคุยกับครูประจำชั้นถึงพัฒนาการความก้าวหน้า และปรึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสื่อที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ผู้ปกครองแต่ละคนมีจุดประสงค์ในการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนที่คล้ายคลึงกัน คือ เพื่อให้ทราบพัฒนาการและแนวทางการส่งเสริมเด็กอย่างเหมาะสมทั้งจากแนวทางปฏิบัติที่โรงเรียนและจากคำแนะนำจากครูประจำชั้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะให้ประโยชน์ที่หลากหลายด้าน ทั้งกับตัวผู้ปกครองเอง รวมไปถึงครูที่โรงเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ ตัวเด็กเอง เพราะผู้ปกครองจะสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนจากการร่วมกิจกรรม การรับฟังข่าวสาร การติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน และการพูดคุยกับคุณครูประจำชั้นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็ก และปรึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสื่อที่เหมาะสมกับวัยเป็นข้อมูลที่ผู้ปกครองสามารถนำไปพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็ก การมีความรู้ และความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ที่บ้านได้ และตัวเด็กเองก็จะมีความรู้สึกคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนและบ้าน นั้นหมายถึงจะทำให้เด็กมีการปรับตัวที่ง่ายมากยิ่งขึ้น

5.2.2 การมีส่วนร่วมที่บ้าน

ผู้ปกครองทั้งสามเชื่อว่าการเรียนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนอย่างเดียวไม่น่าเพียงพอ เด็กใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนน้อยกว่าอยู่ที่บ้านกับครอบครัวเมื่อรวมเวลาในช่วงสุดสัปดาห์และวันหยุดเทศกาล ผู้ปกครองจึงควรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยซึ่งจะแตกต่างไปจากวิธีการเรียนรู้ภาษาของผู้ใหญ่ ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญด้านฝึกฝนการเรียนรู้ที่บ้านสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการคอยดูแล หรือแนะนำให้เด็กทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ และหากิจกรรมอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การพาไปเที่ยวสวนสัตว์ หรือชมธรรมชาติ รวมถึงการเล่นเกมส์ หรือทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว (2546) ที่สนับสนุนการเรียนรู้ เพราะเด็กเรียนรู้ทุกวินาที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ที่พบว่า บทบาทด้านการเรียนรู้ที่บ้านนี้ผู้ปกครองต้องร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้แก่ลูกที่บ้าน โดยประสบการณ์ภายในครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างค่านิยม ทักษะคิด ความเชื่อ พฤติกรรม และบุคลิกภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา

กลยุทธ์และกิจกรรมที่ผู้ปกครองจัดขึ้นเอง ผู้ปกครองเชื่อว่าตนเองเป็นผู้สอนและช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ ผู้ปกครองได้รับคำแนะนำจากครูประจำชั้นให้ทำกิจกรรมผ่าน Online Reading Program (RAZ-Kids) อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน อย่างน้อยวันละ 30 นาที ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นโปรแกรมหนังสือออนไลน์ให้นักเรียนฝึกภาษาอังกฤษที่บ้าน คุณแอมใช้เวลาจัดกิจกรรมที่บ้านหลังเลิกเรียนและในวันหยุดสุดสัปดาห์ คุณจอยและคุณพลอยไม่มั่นใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษจึงได้จัดหาครูคนไทยมาสอนพิเศษที่บ้าน โดยให้ทำกิจกรรมกับครูสอนพิเศษคนไทยเพื่อส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเกือบทุกวัน วันละ 60 นาที กิจกรรมที่ทำจะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษผ่านการอ่านนิทานและถามตอบเกี่ยวกับนิทาน การออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ กิจกรรมคณิตศาสตร์ผ่านเกมส์และแบบฝึกหัด เช่น การนับเลข การบวกและลบเลข ส่วนวันหยุดสุดสัปดาห์ผู้ปกครองพาน้องไปทำกิจกรรมพิเศษตามสถาบันที่เปิดสอนตามคำแนะนำจากคุณรู้จักหรือจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์จากสถาบัน มีการจัดตารางเวลาการทำกิจกรรมให้เด็กได้ใช้เวลาในการเรียนรู้ภาษาผ่านกิจกรรมที่หลากหลายในวันเสาร์อาทิตย์ ไม่นั่งเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่เลือกกิจกรรมที่เด็กสนใจทั้ง กีฬา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ เพื่อน้องจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาและได้รับประสบการณ์ทางภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยกิจกรรมที่จัดใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาทีแล้วแต่สถานการณ์และความสนใจของน้องในวันที่ทำกิจกรรม กิจกรรมเป็นการสอนการบ้านหรือฝึกฝนทางวิชาการ การอ่านนิทานภาษาอังกฤษก่อนนอน เกมที่ออกแบบโดยผู้ปกครอง ตัวอย่างเช่น เกมหาคำศัพท์โดยนำสิ่งของไป

ซ่อนเมื่อพบของต้องบอกชื่อสิ่งของนั้นเป็นศัพท์ภาษาอังกฤษ มีการใช้แท็บเล็ตเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยจะเลือกแอปพลิเคชันที่ดีและมีประโยชน์ กำหนดเวลาการเล่นที่แน่นอน นอกจากนี้มีการเล่นเกมทายปัญหาภาษาอังกฤษระหว่างเดินทาง การเปิดเพลงหรือการ์ตูนภาษาอังกฤษในรถ การดูรายการโทรทัศน์หรือรายการการ์ตูนซีรี่ส์ต่างๆ ออนไลน์ที่เป็นภาษาอังกฤษ โดยมีผู้ปกครองนั่งดูอยู่กับเด็กด้วย การท่องเที่ยวเปิดประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศเพื่อฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ สอดคล้องกับ Lee (2010) ที่พบว่ากลยุทธ์ที่ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กคือการทำกิจกรรมโดยใช้สื่อที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความคุ้นเคยและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็ก และการช่วยสอนที่บ้าน ตามระดับความสามารถทางภาษาของผู้ปกครอง ซึ่งบางคนยอมรับว่าไม่สามารถสอนได้ถ้าคำศัพท์ยากเกินไป แตกต่างจากผู้ปกครองกรณีศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอที่จะสรรหาครูสอนพิเศษมาช่วยสอนภาษาที่ยากเกินความสามารถของตน

กิจกรรมและโปรแกรมเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองทั้งหมดให้เด็กเลือกเรียนกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่จัดที่โรงเรียนตามความสนใจของเด็ก และพาไปเรียนกิจกรรมพิเศษตามสถาบันที่เปิดสอนในช่วงหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยกิจกรรมมีความหลากหลาย ทั้งที่เป็นวิชาการทางภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กีฬา ศิลปะ ดนตรี ตามความถนัดและความสนใจ โดยเลือกกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กได้ทบทวนและฝึกฝนภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเรียนในช่วงเวลาเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอจึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เด็กเรียนเพิ่มในกิจกรรมและโปรแกรมเสริมนอกเวลาเรียนเหล่านี้ และยินดีที่จะเลือกกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษแม้จะต้องจ่ายค่าเรียนแพงกว่ากิจกรรมที่ใช้ภาษาไทย ให้เด็กได้ฝึกฝนและพัฒนาภาษาอังกฤษได้มากที่สุดเท่าที่จะจัดหาให้ได้ เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาที่เร็วมาก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาเป็นไปตามพัฒนาการ พ่อแม่ ครูผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องจัดประสบการณ์ทางภาษาให้มีความหมายกับเด็กด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดสนทนาได้ตอบฝึกการฟัง ประกอบกับการแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเด็กจะได้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด Tuckman and Monetti (2011) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้ปกครองหรือคุณครูสามารถใช้เพื่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ เทคนิคการแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง (modeling) อันเป็นเทคนิคพื้นฐานที่มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษา ที่ผู้ปกครองหรือคุณครูควรแสดงการใช้ภาษาเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และรับรู้ได้ในทันที ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ได้กล่าวไว้ว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตตัวต้นแบบ การที่ผู้ปกครองให้เด็กทำกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน โดยกิจกรรมมีทั้งที่เป็นวิชาการ กีฬา

ศิลปะ ดนตรี ตามความถนัดและความสนใจของเด็ก เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้จากตัวตนแบบ และได้ฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ จะเพิ่มความคล่องแคล่วและเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษา คุณแอมและคุณจอยเห็นว่ากิจกรรมบอร์ดเกมเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษามากที่สุด เด็กได้สื่อสารใช้ภาษาอังกฤษตลอดในการเล่นเกมนับกับครูและเพื่อน ในการเล่นบอร์ดเกมเด็กจะได้พัฒนาทักษะทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะการวางแผน และทักษะการแก้ปัญหา ตัวอย่างบอร์ดเกมที่เล่น ได้แก่ Monopoly (เกมเศรษฐี), Uno (การ์ด 4 สี), Rush Hour (เลื่อนรถออกจากบอร์ด) คุณพลอยเห็นว่า การเรียนเปียโนช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้กับลูกมากที่สุด เพราะลูกชอบร้องเพลงและเล่นดนตรี ในการเรียนเด็กได้ฝึกร้องเพลงภาษาอังกฤษและสื่อสารภาษาอังกฤษกับครูตลอดเวลา

บทสรุป

จากการศึกษาในงานวิจัยนี้บนฐานของโมเดลกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า บริบทที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยมี 3 ประการ ประการที่หนึ่ง คือ ความเชื่อในบทบาทการมีส่วนร่วมของตนเองเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองทำในสิ่งที่ควรทำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ประการที่สอง คือ มุมมองของผู้ปกครองต่อการเชื่อเชิญให้เข้ามีส่วนร่วมจากโรงเรียน ครู และเด็กที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยผู้ปกครองรู้สึกยินดีที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่โรงเรียนและพร้อมที่จะตอบรับการเชื่อเชิญให้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งการเป็นอาสาสมัครทำกิจกรรมในห้องเรียน การเข้าร่วมชมการแสดง การเป็นวิทยากรสาธิตหรือให้ความรู้ การเชื่อเชิญแบบเฉพาะเจาะจงจากครูและโดยตรงจากเด็กทำให้ผู้ปกครองรู้สึกว่าเป็นสิทธิพิเศษและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง และประการที่สาม คือ บริบทในชีวิตที่ผู้ปกครองมองตนเอง ด้านทักษะและความรู้ส่งผลต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็ก ด้านเวลาและกำลังกายส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่มีประเภอบุรุษกิจส่วนตัวมีความยืดหยุ่นในเวลางานจึงสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็กได้มากกว่าผู้ปกครองที่มีเป็นพนักงานประจำหรือที่มีข้อจำกัดด้านเวลา และบทบาทของผู้ปกครองคนไทย ในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยมี 2 ส่วน ได้แก่ การมีส่วนร่วมที่โรงเรียน และการมีส่วนร่วมที่บ้าน ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมที่โรงเรียนเพื่อจะส่งเสริมเด็กได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกับที่เด็กเรียนที่โรงเรียน และเป็นโอกาสได้เห็นพัฒนาการของเด็กที่โรงเรียน การมีส่วนร่วมที่บ้านของผู้ปกครองประกอบด้วยกิจกรรมที่ผู้ปกครองจัดขึ้นเอง ได้แก่ การสนทนาภาษาอังกฤษ ผ่านการอ่านนิทานและถามตอบเกี่ยวกับนิทาน การออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ กิจกรรม

คณิตศาสตร์ผ่านเกมและแบบฝึกหัด การสอนการบ้านหรือฝึกฝนทางวิชาการ เกมที่ออกแบบโดยผู้ปกครอง และการอ่านนิทานภาษาอังกฤษก่อนนอน และกิจกรรมและโปรแกรมเสริมพัฒนาการโดยสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหรือกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่โรงเรียน มีการจัดตารางเวลาการทำกิจกรรมให้เด็กได้ใช้เวลาในการเรียนรู้ภาษาผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่เน้นเรียนวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่เลือกกิจกรรมที่เด็กสนใจทั้งกีฬา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองเชื่อว่าความสม่ำเสมอในการได้รับประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องผ่านบริบทและประสบการณ์ที่หลากหลายช่วยพัฒนาทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงกรณีศึกษาที่มีความเฉพาะจึงมีข้อจำกัดหลายประการที่อาจส่งผลกระทบต่อผลของการวิจัย กล่าวคือ การวิจัยนี้มุ่งศึกษาผู้ปกครองไทยในโรงเรียนนานาชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีขนาดเล็ก เนื่องด้วยข้อกำหนดในลักษณะสำคัญของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จึงมีความเฉพาะในทางบริบท ผลการวิจัยนี้จึงอ้างอิงได้ในกลุ่มที่มีบริบทที่คล้ายคลึงกันเท่านั้น

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก โรงเรียนต้องสนับสนุนให้ผู้ปกครองสร้างเครือข่ายระหว่างกันให้เข้มแข็งเพื่อเวลาที่ต้องการความร่วมมือจะได้ใช้วิธีเพื่อนชวนเพื่อนมาร่วมกันทำกิจกรรม โรงเรียนควรทำความรู้จักภูมิหลังของผู้ปกครองแต่ละคนเพื่อสามารถขอความร่วมมือได้อย่างเหมาะสมตามความถนัดและศักยภาพของผู้ปกครอง

2) โรงเรียนสามารถพัฒนารูปแบบและวิธีการเชิญผู้ปกครองทุกคนให้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น ผ่านการเชิญโดยรวมในกลุ่มใหญ่ เชิญรายบุคคลตามความถนัดและศักยภาพ เชิญให้ผู้ปกครองเครือข่ายจัดหากลุ่มผู้ปกครองมาช่วยทำกิจกรรม

3) จากผลการวิจัย โรงเรียนสามารถสร้างโปรแกรมความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมทักษะทางการเรียนรู้ภาษาให้แก่เด็กปฐมวัย เช่น ประกาศกำหนดการและรายละเอียดของกิจกรรมที่ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เพื่อที่ผู้ปกครองจะสามารถพิจารณาและจัดสรรเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมที่ตนถนัดหรือสนใจได้ล่วงหน้า

4) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครองบางท่านไม่มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษด้วยตนเอง จากผลการวิจัยนี้เป็นแนวทาง

สำหรับโรงเรียนที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับผู้ปกครองชาวไทยที่สนใจ เพิ่มพูนทักษะความรู้และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้ปกครองรู้สึกมั่นใจและสามารถส่งเสริมเด็กใน ทิศทางแนวเดียวกันกับโรงเรียนได้ เช่น เทคนิคการอ่านนิทานและสนทนาเกี่ยวกับนิทาน เทคนิคหรือ รูปแบบการออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ (phonics) นอกจากนี้ โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมที่ ผู้ปกครองและเด็กสามารถทำร่วมกันเพื่อเรียนรู้ภาษาอังกฤษไปพร้อมกัน

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในอนาคต

- 1) ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สามารถตรวจสอบทฤษฎีโมเดลการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองได้อย่างลึกซึ้งในทุกระดับ
- 2) ควรพัฒนาโปรแกรมการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้และการใช้ ภาษาอังกฤษให้ผู้ปกครองสามารถนำไปส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในทิศทางเดียวกับโรงเรียน
- 3) ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทางระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพ เพื่อศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ ของเด็กหรือไม่
- 4) ควรมีการศึกษาการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาไทยให้กับเด็กปฐมวัย ของผู้ปกครองชาวไทย ในโรงเรียนนานาชาติ เพื่อศึกษาความตระหนักในสำคัญของภาษาแม่

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 5(4), 30-36.
- _____. (2546). รายงานผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบ้านที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับเด็ก. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว. (2546). การศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราภรณ์ ภูเทศ และ บารณี บุญทรง. (2555). รายงานการวิจัยเรื่อง *ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาของไทย: กรณีศึกษาจากสำนวนไทยและข่าวหนังสือพิมพ์*. พิษณุโลก: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2538). *เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2543). รายงานการวิจัยเรื่อง *การสร้างชุดฝึกอบรมพ่อแม่ เพื่อการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชาย โปธิสิตา. (2550). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- รุ่งกานต์ รุจิรวงกุล. (ม.ป.ป.). *ช่วยลูกปรับตัวเข้าโรงเรียนนานาชาติ*. สืบค้นจาก <https://th.theasianparent.com/ช่วยลูกปรับตัวเข้าโรงเรียนนานาชาติ/>
- ณัฐจิตต์ ลิมาวนาทิพงษ์. (2542). การเปรียบเทียบความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2549). *การเปรียบเทียบทฤษฎีพัฒนาการเด็ก*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดิชพงศ์ พงศ์ภักดิ์ชัย. (2556). วิธีวิจัยเชิงกรณีศึกษา อีกทางเลือกของวิธีวิจัย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 9, 85-102.

- ทรงพร สุทธิธรรม. (2534). การศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง. (2539). วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานก่อนกลับบ้าน. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิติธร ปิลวาสน์. (2559). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยมีองค์ประกอบอย่างไร? สืบค้นจาก <http://tammkru.com/>
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2546). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โอเอสพรีนติ้งเฮาส์
- นุชจรี จาปัญญา. (2552). การพัฒนาการอ่านภาษาโดยใช้เกมการศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนสุมนานันท์ จังหวัดสมุทรปราการ. (วิจัยในชั้นเรียน). โรงเรียนสุมนานันท์ จังหวัดสมุทรปราการ.
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย.
- เบญจมาศ พระธานี. (2554). การพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กปกติ. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปัทมา คุณเวทย์วิริยะ. (2549). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตปัญญาโดยใช้สื่อไม่มีโครงสร้าง. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ณ์. (2539). การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ปิยนุช ทองทั่ว. (2552). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนไทยในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนนานาชาติ หลักสูตรประเทศอังกฤษ ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, บัณฑิตวิทยาลัย.
- พิชญาดา ธาตุอินจันทร์. (2551). การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.

- พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ. (2537). *ปฐมวัยศึกษา กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะพัฒนาการและการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2551). *ชุดวิชา ECED 301 การพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- มาลัย สีสภา. 2550. *การพัฒนาการใช้สื่อภาษาอังกฤษด้วยคำศัพท์ประกอบรูปภาพ*. อุบลราชธานี: โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี.
- วรวรรณ เหมชะญาติ. (2542). เด็กที่รู้สองภาษาในสหัฐวรรษใหม่. *วารสารครุศาสตร์*, 28, 28 – 36.
- วารภรณ์ รักวิชัย. (2540). *การอบรมเลี้ยงดูปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี. (2546). *การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- วิวรรณ สากิจปรีชา. (2544). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร*. (สารานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรารวรรณ มูลตรีภักดี. (2548). *การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเอกชน ในจังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, บัณฑิตวิทยาลัย.
- วีรดา ตรีมิ่งมิตร. (2557). *เทคนิคการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <http://coolper-ammy.blogspot.com/>
- วีไลวรรณ วิทยารธรรมัช. (2543). *การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศศิลักษณ์ ขยันกิจ. (2544). *การพัฒนาโปรแกรมการใช้สารนิทัศน์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง และครู ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศิวพร นิลสุข. (2551). *การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดวอลดอร์ฟ*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บัณฑิตวิทยาลัย.

- ศิรินทร์รัตน์ ทองปาน. (2544). *รูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ของผู้ปกครอง: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ปกครองที่เป็นกรรมการโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัยเล่ม 2*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม. (2540). *พัฒนาการทางภาษา*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2559). ปี'56 นักเรียนนักศึกษาฮิตเรียนหลักสูตรอินเตอร์: จับตา มหาวิทยาลัยขยายฐานนักศึกษาไปสู่ AEC. สืบค้นจาก <http://www.hooninside.com/community-detail.php?m=9&id=155845>
- สมเกียรติ อ่อนนิมล. (2554). *การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาคกับอนาคตของไทยในอาเซียน*. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/>
- สุนีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข. (2546). แนวคิดและปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาที่สอง. *วารสารศิลปศาสตร์*, 3(1), 123-130.
- สุรัสวดี กองสุวรรณ. (2539). *การอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองชาวเลในหมู่บ้านสังก้าอู๋ จังหวัดกระบี่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี เรื่องศิลปกลการ. (2536). *ผลของการใช้กิจกรรมพัฒนาภาษาที่มีต่อความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กกำพร้าอายุ 3 ถึง 4 ปี ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *แนวทางการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย*. [จุลสาร]. สืบค้นจาก <http://admin.e-library.onecapps.org/Book/1230.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2541). *คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). *การประชุมสมัชชาการปฏิรูปการเรียนรู้ เรื่อง บทบาทและยุทธศาสตร์พ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2550). *โครงการรณรงค์การใช้เวลาร่วมกันของครอบครัว*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

- องอาจ นัยวัฒน์. (2557). การศึกษาเฉพาะกรณี เอกสารนำเสนอในที่ประชุมโครงการ Research Zone ศูนย์การเรียนรู้ทางการวิจัย. สืบค้นจาก www.tup.ac.th/tup/ocop/การศึกษาเฉพาะกรณี.pdf/
- อทิตา เกตุสาราญ. (2554). ผลการจัดประสบการณ์การสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, บัณฑิตวิทยาลัย.
- อภิญา เวชชัย. (2544). รายงานการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของพ่อแม่: ผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชจำกัด.
- อารี สันหลวี. (2537). นวัตกรรมการสอนแบบธรรมชาติ. ใบประมวลสาระวิชาชุดวิชาสัมมนาปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 4-7. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อพัฒนาเด็ก.
- อารีรักษ์ รักษ์ธัญการ. (2548). ผลการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านศาลเจ้าไถ่ต่อ จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Cole, J. (2011). A research review: The importance of families and the home environment. Retrieved from http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/7901/Research_review-importance_of_families_and_home.pdf
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships. *Phi delta kappan*, 76(9), 701-712.
- Fantuzzo, J. W. (2000). Family involvement: a multivariate assessment of family participation in early childhood education. *Journal of Educational Psychology*, 92(2), 367-376.
- Freud, S., & Strachey, J. (1962). *The ego and the id*: WW Norton & Company.
- Gardner, H. (1973). *The arts and human development* (2nd edition). New York, NY: Basic Books.
- Goodman, K. S. (1986). *What's Whole in Whole Language? A Parent/Teacher Guide to Children's Learning*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Green, C. L., Walker, J. M., Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (2007). Parent's motivations for involvement in children's education: an empirical test of a

- theoretical model of parental involvement. *Journal of Educational Psychology, 99*, 532-544.
- Hickmann, M. (2001). Language and cognition in development: Old questions, new directions. *Pragmatics, 11*(2), 105-126.
- Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). Why do parents become involved in their children's education? *Review of Educational Research, 67*(1), 3-42.
- Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1983). *The natural approach: Language acquisition in the classroom*. San Francisco, CA: Alemany Press.
- Lee, Y. (2010). Parents' Perceived Roles and Home Practices in Supporting Taiwanese Children's English Language and Literacy Learning. *English Teaching & Learning, 34*(1), 1-53.
- Parenteau, J. M. (1990). *Literacy from birth (Intellectual development, family pedagogy)*. Cincinnati, OH: The Union Institute.
- Stake, R. E. (1998). Case Study Methods Education Research: Seeking Sweet Water. In R.M. Jaeger (Ed.), *Complementary Method for Research in Education*. Washington, DC: American Educational Research Association.
- Tuckman, B., & Monetti, D. (2010). *Educational Psychology*. Cengage Learning.
- Valette, R. M., & Disick, R. S. (1972). *Modern language performance objectives and individualization: A handbook*. New York, NY: Harcourt Brace Jovanovich.
- Walker, J. M., Wilkins, A. S., Dallaire, J. R., Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (2005). Parental Involvement: Model Revision through Scale Development. *The Elementary School Journal, 106*(2), 85-104.
- Yin, R. K. (2003). *Case Study Research: Design and Methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

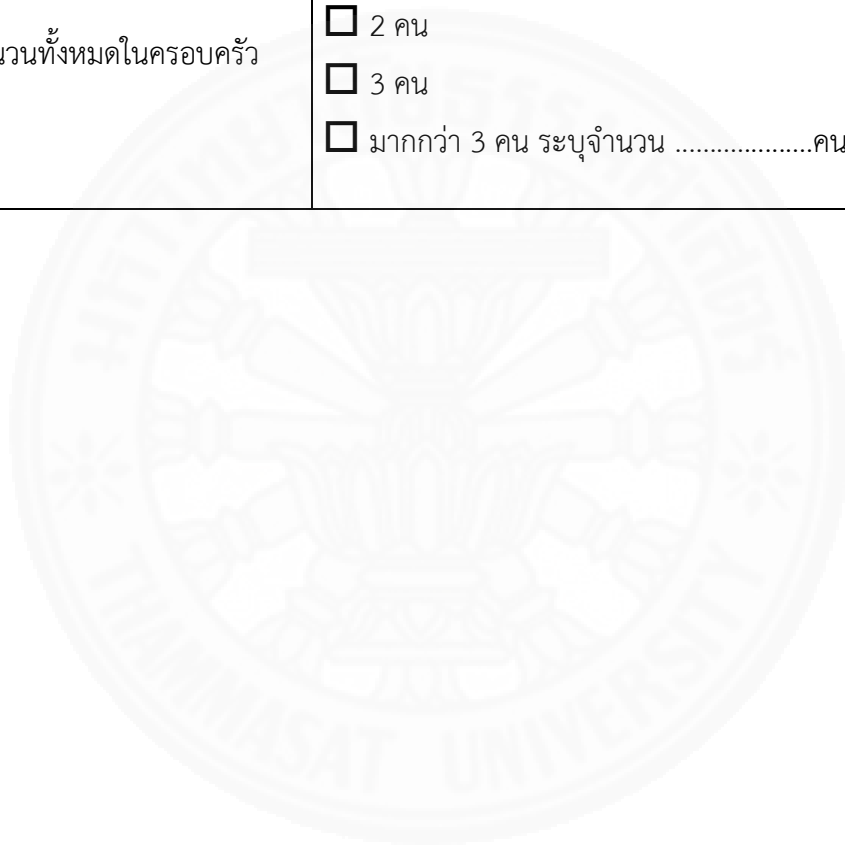

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการคนไทย

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการคนไทย		
ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์		
วันที่สัมภาษณ์		
ชื่อ -สกุล		
เพศ	☐ หญิง ☐ ชาย	อายุ
มีความเกี่ยวข้องกับเด็ก		
สถานภาพสมรสของครอบครัว (บิดา-มารดา)	☐ อยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่ ☐ หย่าร้าง ☐ หม้าย	
อาชีพ	☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่นๆ	
ระดับการศึกษาสูงสุด	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ปวช. / ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งครอบครัว (บาท)	☐ ต่ำกว่า 300,000 ☐ 300,000 – 400,000 ☐ 400,001 – 500,000 ☐ 500,001 ขึ้นไป
มีบุตรจำนวนทั้งหมดในครอบครัว	☐ 1 คน ☐ 2 คน ☐ 3 คน ☐ มากกว่า 3 คน ระบุจำนวน .....คน

ตอนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษาและการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย	
โดยปกติเวลาที่อยู่บ้าน ผู้ปกครองใช้ภาษาอะไรกับบุตรหลานของท่าน	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาอังกฤษ ☐ ภาษาอื่นๆ .....
บุคคลอื่นๆ ภายในครอบครัว ใช้ภาษาอะไรกับเด็ก เพราะเหตุใด	☐ ภาษาไทย ☐ ภาษาอังกฤษ ☐ ภาษาอื่นๆ ..... คำอธิบาย ....
เวลาที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	☐ ทุกวันหลังเลิกเรียน ☐ เสาร์ – อาทิตย์ ☐ ช่วงปิดเทอม ☐ ตามความสะดวก
ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เด็กเข้าร่วม	☐ กิจกรรมจัดเองที่บ้าน ☐ กิจกรรมที่จัดโดยสถาบันอื่น ☐ กิจกรรมหลังเลิกเรียนที่จัดโดยโรงเรียน
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนหรือไม่	☐ มีส่วนร่วมกิจกรรมโรงเรียน ☐ ไม่มีส่วนร่วมกิจกรรมโรงเรียน
ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเชิญท่าน	☐ ทุกครั้ง ☐ บางครั้ง ☐ นานๆ ครั้ง ☐ ไม่เคย

<p>ช่องทางใดที่ท่านใช้ในการ ติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน เกี่ยวกับ กิจกรรมการมีส่วนร่วมที่โรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p>	<p>☐ E-mail</p> <p>☐ จดหมายจากโรงเรียน</p> <p>☐ Facebook/Line</p> <p>☐ อื่นๆ .....</p>
--	--

ภาคผนวก ข

คำถามกึ่งโครงสร้างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ความตระหนักในความสำคัญของภาษาและการส่งเสริมการเรียนรู้

1.1 ผู้ปกครองคิดว่าภาษาไทยมีความสำคัญต่อเด็กมากน้อยเพียงใด

มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย

เพราะเหตุใด .....

1.2 ผู้ปกครองคิดว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อเด็กมากน้อยเพียงใดเพราะเหตุใด

มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย

เพราะเหตุใด .....

1.3 (จากข้อ 1.2) ท่านมีความคิดเห็นว่าจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาของเด็กเมื่อเด็กเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

1.4 ผู้ปกครองคิดว่าเด็กควรได้รับการส่งเสริมให้พูดภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษควบคู่กันไปหรือภาษาใดภาษาหนึ่งมากกว่ากัน เพราะเหตุใด

สองภาษาควบคู่กัน

ภาษาใดภาษาหนึ่งมากกว่า

เพราะเหตุใด .....

1.5 ผู้ปกครองคิดว่าเด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีที่สุดในรูปแบบ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

เรียนรู้จากประสบการณ์ที่เด็กได้รับ

เรียนรู้ด้วยการบังคับให้ใช้ภาษา

เรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม

อื่น ๆ

- 1.6 วิธีการเรียนภาษาแบบใดจากข้อ 1.5 ที่ช่วยในการพัฒนาทักษะการพูด และการฟังภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กของท่านได้ดีที่สุด .....
- เพราะเหตุใด .....

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็ก

- 2.1 ผู้ปกครองคิดว่าท่านมีบทบาทอย่างไรในการพัฒนาทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็ก .....
- 2.2 ผู้ปกครองเป็นผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันหรือไม่ อย่างไร
- ใช่ ไม่
- คำอธิบาย .....
- 2.3 ผู้ปกครองเป็นผู้จัดเตรียมสภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ภาษา ให้กับเด็กหรือไม่ อย่างไร
- ใช่ ไม่
- คำอธิบาย .....
- 2.4 ผู้ปกครองคิดว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของเด็กที่โรงเรียนอย่างเดียว เพียงพอสำหรับเด็กหรือไม่
- เพียงพอ ไม่เพียงพอ
- เพราะเหตุใด .....
- 2.5 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ของโรงเรียนบ้าง กรุณายกตัวอย่าง .....
- 2.6 ผู้ปกครองคิดว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กหรือไม่
- จำเป็น ไม่จำเป็น
- เพราะเหตุใด .....

ส่วนที่ 3 บทบาทและพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็ก

3.1 บุคคลใดเป็นผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้กับเด็ก และจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้กับเด็กอย่างไร

☐ บิดา-มารดา	☐ ญาติ (บุคคลที่อยู่กับเด็กเป็นส่วนใหญ่)
☐ พี่เลี้ยง	☐ ครูสอนพิเศษ
☐ สถาบันทางการศึกษา	☐ อื่นๆ

3.2 ผู้ปกครองจัดกิจกรรมอะไรบ้างที่เป็นการส่งเสริมทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษของเด็ก กรุณายกตัวอย่าง พร้อมอธิบายถึงลักษณะการจัดกิจกรรมรวมถึงการปฏิบัติตนของท่านในกิจกรรม

.....

3.3 ผู้ปกครองมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้กับเด็กบ่อยแค่ไหน

☐ ทุกวัน	☐ เสาร์-อาทิตย์
☐ ช่วงปิดเทอม	☐ ตามความสะดวก

3.4 เวลาใดที่ท่านใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้กับเด็ก

☐ ก่อนเข้าเรียน	☐ หลังเลิกเรียน
☐ ก่อนนอน	☐ อื่นๆ

โดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมนานเท่าใด .....

3.5 ผู้ปกครองคิดว่า มีกิจกรรมใดบ้างที่เหมาะสมและสามารถเห็นพัฒนาการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กของท่านได้อย่างชัดเจน กรุณายกตัวอย่าง 3 หัวข้อ

.....

3.6 ผู้ปกครองมีการจัดหาสื่ออุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะทางการพูดและการฟังภาษาอังกฤษให้กับเด็กของท่าน หรือไม่ หากมี กรุณายกตัวอย่าง

☐ มี	☐ ไม่มี

3.7 ผู้ปกครองมีเกณฑ์ในการคัดเลือก สื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษให้กับเด็กอย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เหมาะสมกับช่วงอายุ	☐ พัฒนาการและประโยชน์ที่ได้รับ
☐ ความปลอดภัยของอุปกรณ์	☐ ความหลากหลายในการใช้งาน
☐ อื่นๆ	

3.8 ข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

7/31/2017

Berkeley International School Mail - Community News April 3, 2017

BERKELEY
INTERNATIONAL SCHOOL

Ying Sangwilai Charuwatee <sacharuwatee@berkeley.ac.th>

Community News April 3, 2017

1 message

Lisa Johnson <ljohnson@berkeley.ac.th>
Bcc: parents@berkeley.ac.th

Fri, Mar 31, 2017 at 4:09 PM

Monday, April 3, 2017

 Secondary Red Day
 PTO Meeting 2:00 (Parent Room)
 Elementary Badminton Practice 2:45

Tuesday, April 4, 2017

 Secondary Blue Day
 8:00 Kinder Songkran Rehearsal
 U7 Soccer Practice 2:45
 Elementary String Orchestra G3 - 5
 Secondary Swim Team Practice 2:45
 Elementary Swim Team Practice 7:00

Wednesday, April 5, 2017

 Secondary Red Day
 Kinder Songkran Performance 8:00 (New Canteen)
 Junior Strings G1 and G2 @ 11:30
 Elementary Choir G2-5

No School April 6th - April 14th

International Day PTO Meeting: Berkeley's International Day celebration will be on Friday, May 26th. An important part of this event is the international food booths provided by parents. We are looking for parents from different countries to work together to prepare some food and decorate a booth to share a bit of their culture with the rest of the school. We will be having a **meeting on Monday, April 3rd at 2 PM** in the parent's lounge and anyone who is interested is welcome to join!

Elementary Parents: If there are any parents who would like to volunteer to help Mr Jake and Ms Lisa organize the kids for the Songkran ceremony, please email Mr Jake (javarley@berkeley.ac.th). We would like to free up the Thai teachers to participate in the ceremony rather than organize the students.

Songkran Celebration: This year Songkran celebration at Berkeley is on Wednesday 5th, April. We will have performances from our youngest, Kindergarten, at 8.00-9.00 am in the new canteen. All parents are invited to the performances! The Thai department would like parents and children wearing Thai style flower shirt on that day. Students will have a water play in the afternoon, please bring a swimming suit, sunscreen and towel packed in swimming bag. Students are allowed to take a small water gun to school and keep in their bags or lockers until water play time. Please make sure you label all of your child belongings so it could be returned home after play. Water play is fun!

If parents would like to check out students early, there is no problem with this, but please do not take your child home after activities without properly notifying us!!! Secondary students not being picked up by a parent that want to leave early, MUST HAVE A WRITTEN NOTE, or parents may email Ms Lisa in advance (ljohnson@berkeley.ac.th). We are too busy that afternoon to take

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=252245bc80&jsver=FxoDZiPAYeY.en.&view=pt&q=parents%40berkeley.ac.th&qs=true&search=query&t...> 1/5

ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน (ภาษาอังกฤษ)

7/31/2017

Berkeley International School Mail - Community News April 3, 2017

มัธยมศึกษา Red Day
การประชุมสมาคมผู้ปกครอง เวลา 14.00 น. (ห้องฟักผู้ปกครอง)
การฝึกซ้อมแบดมินตัน ระดับประถมศึกษา เวลา 14.45 น.

วันอังคารที่ 4 เมษายน 2560

มัธยมศึกษา Blue Day
ข้อมใหญ่การแสดงงานวันสงกรานต์ ระดับอนุบาล เวลา 8.00 น.
การฝึกซ้อมฟุตบอล รุ่นอายุไม่เกิน 7 ปี เวลา 14.45 น.
วงดนตรีออคัสตรา ระดับประถมศึกษา เกรด 3-5
การฝึกซ้อมว่ายน้ำ ระดับประถมศึกษา เวลา 7:00 น.
การฝึกซ้อมว่ายน้ำ ระดับมัธยมศึกษา เวลา 14:45 น.

วันพุธที่ 5 เมษายน 2560

มัธยมศึกษา Red Day
การแสดงวันสงกรานต์ ระดับอนุบาล เวลา 8.00 น. (โรงอาหารใหม่)
กลุ่มดนตรีเครื่องสาย เกรด 1&2 เวลา 11:30
กลุ่มนักร้องประสานเสียงระดับประถมศึกษา เกรด 2-5

โรงเรียนหยุด วันที่ 6 - 14 เมษายน 2560

การประชุมสมาคมผู้ปกครอง งานวันนานาชาติ: งานวันนานาชาติที่เบิร์คเลย์ปีนี้จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 26 พฤษภาคมนี้ค่ะ ส่วนสำคัญในงานนี้ขิมอาหารนานาชาติที่ผู้ปกครองนำมาร่วมงาน เราต้องการผู้ปกครองจากประเทศต่างๆ ที่จะอาสาาร่วมกันเตรียมงานตกแต่งบูธนานาชาติและนำอาหารมาร่วมงานเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายค่ะ เรามีประชุมในวันจันทร์ที่ 3 เมษายน เวลา 14.00 น. ที่ห้องฟักผู้ปกครอง และเราขอเชิญผู้ปกครองทุกท่านที่สนใจเข้าร่วมประชุมกับเราค่ะ

ผู้ปกครองระดับประถมศึกษา: หากมีผู้ปกครองระดับประถมศึกษาท่านใดสนใจที่จะอาสาช่วย Mr Jake และ Ms Lisa ดูแลนักเรียนในงานสงกรานต์ กรุณาอีเมลแจ้ง Mr Jake (javarley@berkeley.ac.th) ค่ะ เราต้องการให้คุณครูไทยสามารถเข้าร่วมในพิธีแทนที่จะต้องมาจัดการดูแลนักเรียนค่ะ

งานวันสงกรานต์: งานวันสงกรานต์ที่เบิร์คเลย์ในปีนี้จะจัดขึ้นในวันพุธที่ 5 เมษายน เราจะมีการแสดงจากน้องน้อยของเราคือนักเรียนระดับอนุบาลในเวลา 8.00-9.00 น. ที่โรงอาหารใหม่ ขอเชิญท่านผู้ปกครองเข้าร่วมรับชมการแสดงจากน้องๆ ค่ะ ภาควิชาภาษาไทยขอเชิญชวนผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันสวมใส่เสื้อผ้าลายดอกในวันงานคะ นักเรียนทุกระดับชั้นจะได้เล่นน้ำสงกรานต์กันในช่วงบ่าย กรุณานำชุดว่ายน้ำ คริมกันแดด และผ้าเช็ดตัวใส่มาในกระเป๋าว่ายน้ำ นักเรียนได้รับอนุญาตให้นำปืนฉีดน้ำขนาดเล็กมาโรงเรียนในวันงานและเก็บไว้ในกระเป๋าจนกว่าจะถึงเวลาเล่นน้ำคะ กรุณาเขียนชื่อที่ขั้วของเครื่องใช้ของนักเรียนทุกชิ้นเพื่อสามารถนำส่งคืนเจ้าของได้เมื่อเล่นน้ำเสร็จแล้วมาเล่นน้ำกันนะคะ!

หากท่านผู้ปกครองต้องการรับนักเรียนกลับบ้านเร็ว ท่านสามารถทำได้ค่ะเพียงแต่ขอให้ท่านแจ้งคุณครูให้ทราบ กรุณาอย่าพานักเรียนกลับบ้านโดยไม่แจ้งคุณครูนะคะ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ไม่มีผู้ปกครองมารับและต้องการกลับบ้านเองจะต้องมีจดหมายแจ้งจากผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร หรือท่านผู้ปกครองสามารถแจ้ง Ms Lisa ล่วงหน้าทางอีเมล (lijohnson@berkeley.ac.th) ค่ะ ในบ่ายวันงานทุกคนจะยุ่งเกินกว่าที่จะโทรศัพท์ติดต่อผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อยืนยันว่านักเรียนได้รับอนุญาตให้กลับบ้านเร็วได้หรือไม่ค่ะ

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=252245bc80&jsver=FxoDZlPYeYen.&view=pt&q=parents%40berkeley.ac.th&qs=true&search=query&t...> 3/5

ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน (ภาษาไทย)

7/31/2017

Berkeley International School Mail - Berkeley Community News Week of February 20, 2017

Chinese New Year Rehearsal MS & HS 7:45-9:10 & 1:00-2:25

Chinese New Year Rehearsal All Elementary 9:50-2:25

Beginner Guitar Group 2.45 - 3.45

Bangkok Swim Academy 2:45

Saturday, February 25, 2017

Berkeley Carnival 3:00 PM to 8:00 PM

Carnival February 25th: Our carnival is coming up soon on Saturday, February 25th! **We will have the last meeting for all parents with booths on Monday, February 20th at 8AM in the Parent's Lounge.** Food, game, and lucky draw tickets will be on sale outside the canteen from Feb. 20th-24th. We hope to see everyone on this day of celebration!

Don't forget to bring swimsuit or change of clothes for the wet bouncy castle :)

CNY Carnival performance: Chinese New Year performance will start at 4 pm on February 25th.

Students who have performance please come to school **before 3:00 pm**. ES Mandarin students report to Ms. Amy's classroom and drama students to Ms. Tara's to dress up. MS/HS students involved please go to Ms. Wang's classroom.

HS Music Performance @ Berkeley Carnival: The HS Music performance will begin at 6pm. All students involved (bands and choir) should report to Ms Tessa by the stage at 5.30pm

KPIS Music Challenge: Five Berkeley HS bands have been selected for the final of the KPIS Music Challenge and will be out of school all day on Friday 24th February. The buses will leave at 7am and return at approximately 5.30pm. If your child is taking part in the band or audience (HS Music elective students only!) please make sure they get to school early on Friday. We must stick to these times. Also, if you haven't already, please complete the appropriate parent permission form no later than Monday 20th February.

[Parent Permission Form - PERFORMERS](#)

[Parent Permission Form - STUDENT AUDIENCE \(HS Music Elective students only\)](#)

Focus on Reading Celebration February 27 - March 10: We're getting ready for our Focus on Reading celebration from February 27 – March 10. This coincides with Dr. Seuss's birthday which is on March 2. **Students will have reading logs and keep track of books they are reading. Kindergarten students will have paper reading logs where they keep track of each book that they read with their families.** For grades 1-5 there are paper reading logs where students must enter information about the books they are reading and the time spent reading. Middle School and High School students will be engaging in a literary competition based on blogs leading up to their Poetry Slam which will be held on March 10 in the library. I will be awarding a 1,000 baht Kinokuniya gift voucher to the student who wins the competition in each class on March 10. The ES reading competition will run from February 27 through March 8. The top student in the school will receive movie tickets to Paragon cinemas. **Thursday, March 2 will be "Dress Up As Your Favorite Character Day."** It is optional. **Students can come to school dressed as their favorite literary characters if they would like to participate.** **Please encourage your children to read!**

Key Dates

February 27 – March 10: Focus on Reading Celebration.

February 27: Students begin keeping reading logs.

March 2: Dr. Seuss's Birthday; Dress Up As Your Favorite Character Day

March 8: Reading log competition ends.

March 10: MS/HS Poetry Slam

March 10: Reading log prizes awarded.

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=252245bc80&jsver=FxoDZiPAYeY.en.&view=pt&q=parents%40berkeley.ac.th&qs=true&search=query&t...> 2/5

ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน (ภาษาอังกฤษ)

7/31/2017

Berkeley International School Mail - Berkeley Community News Week of February 20, 2017

การฝึกซ้อมฟุตบอลทีมชาย JV เวลา 6:30 น.
 กิจกรรมมอบรางวัลประจำปีระดับอนุบาล เวลา 8:00 น. (โถงอนุบาล)
 ชื่อมใหญ่การแสดงผลงานวันตรุษจีน ระดับมัธยมศึกษา เวลา 7:45-9:10 และ 13:00-14:25 น.
 ชื่อมใหญ่การแสดงผลงานวันตรุษจีน ระดับประถมศึกษา เวลา 9:50-14:25 น.
 กลุ่มกีตาร์เบื้องต้น เวลา 14.45 - 15.45 น.
 กิจกรรมว่ายน้ำ Bangkok Swim Academy เวลา 14:45 น.

วันเสาร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2560

งานแฟร์ประจำปีของเบิร์คสีย์ เวลา 15.00-20.00 น.

งานแฟร์ประจำปี 25 กุมภาพันธ์: ใกล้ถึงวันงานแฟร์ประจำปีของเราแล้วค่ะ งานจัดขึ้นในวันเสาร์ที่ 25 กุมภาพันธ์นี้ เราจะมีการประชุมของผู้ปกครองที่มาออกร้านเพื่อสรุปเป็นครั้งสุดท้าย ในวันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์นี้ เวลา 8.00 น. ที่ห้องฝึกผู้ปกครองค่ะ บัตรสำหรับอาหาร เกม และจับสลากจะขายที่ด้านหน้าโรงอาหารตั้งแต่วันที่ 20-24 กุมภาพันธ์ เราหวังว่าทุกคนจะมาร่วมงานแฟร์ของเรานะคะ
 อย่าลืมเตรียมชุดว่ายน้ำหรือชุดเปลี่ยนสำหรับเล่นบ้านลมที่มีสระน้ำค่ะ

การแสดงตรุษจีน: ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์นี้การแสดงตรุษจีนจะเริ่มเวลา 16.00 น. นักเรียนที่ร่วมแสดงควรมาถึงโรงเรียนก่อนเวลา 15.00 น. นักเรียนภาษาจีนระดับประถมพบกันที่ห้อง Ms. Amy และนักเรียนการแสดงพบกันที่ห้อง Ms. Tara's เพื่อแต่งตัว นักเรียนมัธยมที่ร่วมแสดงพบกันที่ห้อง Ms. Wang ค่ะ

การแสดงดนตรี โดยนักเรียนมัธยมปลาย ที่งานแฟร์เบิร์คสีย์: การแสดงดนตรีโดยนักเรียนมัธยมปลายจะเริ่มเวลา 18.00 น. นักเรียนที่มีส่วนในการแสดง (นักดนตรีและนักร้องประสานเสียง) ควรพบกับ Ms Tessa ที่เวทีในเวลา 17.30 น. ค่ะ

การประกวดดนตรี KPIS: 5 วงดนตรีจากเบิร์คสีย์ได้รับเลือกให้เข้าประกวดรอบสุดท้ายของงานประกวดดนตรี KPIS และจะไปร่วมงานในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ทั้งวันค่ะ รถโรงเรียนจะออกเวลา 7.00 น. และกลับมาถึงโรงเรียนประมาณ 17.30 น. หากบุตรหลานของท่านมีส่วนในการแสดงหรือเป็นผู้ชม (เฉพาะนักเรียนมัธยมปลายที่ได้รับเลือกเท่านั้น!) ขอให้มาโรงเรียนเช้ากว่าปกติในวันศุกร์ที่มีงานค่ะ เราต้องออกรถตรงเวลา หากท่านยังไม่ได้กรอกแบบฟอร์มอนุญาตให้นักเรียนไปร่วมงาน กรุณาติดต่อเพื่อกรอกแบบฟอร์มก่อนวันที่ 20 กุมภาพันธ์นี้ค่ะ

ใบอนุญาตให้ร่วมงาน - สำหรับผู้แสดง

ใบอนุญาตให้ร่วมงาน - สำหรับนักเรียนเข้าชมการแสดง (เฉพาะนักเรียนดนตรีมัธยมปลายที่ได้รับเลือก)

สัปดาห์รักการอ่าน 27 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม: เรากำลังเตรียมพร้อมสำหรับสัปดาห์รักการอ่าน ตั้งแต่ 27 กุมภาพันธ์ถึง 10 มีนาคม ซึ่งเป็นช่วงที่เกี่ยวข้องกับวันเกิดของ Dr. Seuss นักเขียนชื่อดังในวันที่ 2 มีนาคม นักเรียนจะมีบันทึกการอ่านเพื่อบันทึกหนังสือที่อ่าน นักเรียนอนุบาลจะมีบันทึกการอ่านที่จดรายชื่อนหนังสือที่อ่านกับครอบครัว นักเรียนเกรด 1-5 จะมีบันทึกการอ่านที่นักเรียนต้องเขียนข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านและเวลาที่ใช้ในการอ่าน นักเรียนมัธยมต้นและปลายจะเข้าร่วมในการแข่งขันเริ่มจากบล็อกไปจนถึงการแข่งขันที่จะจัดขึ้นในวันที่ 10 มีนาคมที่ห้องสมุด นักเรียนที่ชนะการแข่งขันในแต่ละชั้นจะได้รับบัตรกำนัลมูลค่า 1,000 บาทจากร้านคีนูนิเยะในวันที่ 10 มีนาคมค่ะ การแข่งขันบันทึกการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ถึงวันที่ 8 มีนาคม นักเรียนที่อ่านได้มากที่สุดในโรงเรียนจะได้รับบัตรดูหนังที่โรงภาพยนตร์ที่สยามพารากอน วันพฤหัสบดีที่ 2 มีนาคมจะเป็น "วันแต่งกายตามตัวละครจากหนังสือที่ชอบ" ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกที่จะแต่งหรือไม่ก็ได้ค่ะ นักเรียนสามารถมาโรงเรียนในชุดตัวละครจากหนังสือที่ชอบได้ในวันงานเลยคะ
 ขอท่านช่วยสนับสนุนให้นักเรียนอ่านหนังสือด้วยคะ!

วันสำคัญ

27 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม: สัปดาห์รักการอ่าน
 27 กุมภาพันธ์: นักเรียนเริ่มบันทึกการอ่าน
 2 มีนาคม: วันเกิด Dr. Seuss; แต่งกายตามตัวละครจากหนังสือที่ชอบ
 8 มีนาคม: สิ้นสุดการแข่งขันบันทึกการอ่าน
 10 มีนาคม: การแข่งแต่งกลอน ระดับมัธยมต้น/ปลาย
 10 มีนาคม: แจกรางวัล ผู้ชนะบันทึกการอ่าน

หากท่านมีข้อสงสัย สามารถติดต่อ:

นักเรียนประถมศึกษาและกิจกรรม: Jake Varley (javarley@berkeley.ac.th)

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=252245bc80&javer=FxoDZIPAYeY.em&view=pt&q=parents%40berkeley.ac.th&qs=true&search=query&t...> 4/5

ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน (ภาษาไทย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวมยุรา วิริยเวช
วันเดือนปีเกิด	11 มีนาคม 2518
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2540: บริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) มหาวิทยาลัยเซ็นจอห์น
ตำแหน่ง	ผู้จัดการ โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์
ประสบการณ์ทำงาน	2553 – ปัจจุบัน: ผู้จัดการ โรงเรียนนานาชาติเบิร์คลีย์ 2549 – 2553: ทะเบียนนักเรียน โรงเรียนนานาชาติฮาร์โรว์ 2543 – 2548: เลขานุการผู้บริหาร บริษัท ซีเอสสล็อตอินฟอร์ 2540 – 2543: เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชี บริษัท เน็ทวัน เน็ทเวอร์ค โซลูชั่น จำกัด